

El 30 de setembre es clausura el primer centenari de la mort de Teresa de Lisieux

L'audàcia d'una «petita veu» universal

El 30 de setembre de 1897 moria Teresa de Lisieux. El relat és senzill: «Vers les cinc de la tarda sona la campana que crida amb urgència la comunitat a la infermeria. L'agonitzant acull les germanes amb un somriure. Un patiment terrible esquinça el seu pit... Després de les set de la tarda, Teresa pot articular, fixant-se en el sant-crist: «Oh, l'estimo...! Déu meu... us estimo!» Va morir com va viure: estimant. Només tenia 24 anys. En realitat va morir d'amor. Joan Pau II ha proposat com a model per als joves la vida d'aquesta jove francesa, que va viure els darrers

anys de la seva vida al Carmel: «El missatge de santa Teresa us convé particularment a vosaltres els joves: en l'escola de l'Evangeli, Teresa us obre el camí de la maduresa cristiana. Ella us cita a una generositat infinita. Us convida a continuar en el cor de l'Església, com a deixebles i testimonis ardents de l'amor de Crist.» El proper 19 d'octubre, dia del Domund, el Papa la proclamarà solemnement Doctora de l'Església.

Editorial a la pàg. 2 i En primer pla a les pàg. 3, 5 i 6

Cent anys després del naixement de Pau VI

El 26 de setembre se celebren els cent anys del naixement del papa Montini. Publiquem un emotiu testimoni del seu secretari particular, Pasquale Macchi, en el qual es fa ressò de la bella oració que Giovanni Battista Montini va escriure el 1955, just després de ser nomenat arquebisbe de Milà, i amb la qual acabava la seva primera carta pastoral. Proposem als nostres lectors aquesta oració a Crist Redemptor de l'home com una aportació preciosa per aquest any «cristològic» de preparació per al gran Jubileu del 2000.

Article a pàg. 19

«Senyor, tu ens ets necessari per conèixer el nostre ésser»

Oh Crist, el nostre únic mitjancer, *Et necessitem*: per caminar en comunió amb Déu Pare; per arribar a ser amb tu, que ets Fill únic i Senyor nostre, els teus fills adoptius; per ser regenerats en l'Esperit Sant.

Et necessitem, oh únic i veritable mestre de les veritats amagades i insubstituíbles de la vida, per conèixer el nostre ésser i el nostre destí, i el camí per aconseguir-lo.

Et necessitem, oh Redemptor nostre, per descobrir la nostra misèria i per curarla; per posseir el concepte del bé i del mal i l'esperança de la santedat; per deplorar els nostres pecats i per rebre el perdó.

Et necessitem, oh germà primogenit del gènere humà, per trobar de nou les raons veritables de la fraternitat entre els homes, els fonaments de la justícia, els tresors de la caritat, el bé total de la pau.

Et necessitem, oh gran pacient dels nostres dolors, per conèixer el sentit del sofriment i per donar-li un valor d'expiació i de redempció.

Et necessitem, oh vencedor de la mort, per alliberar-nos del desesper i de la negació, i per tenir aquelles certeses que mai no ens defrauden.

Et necessitem, oh Crist, Senyor, oh Déu amb nosaltres, per aprendre l'amor veritable i caminar en el goig i en la força de la teva caritat pel camí de la nostra vida tan plena de dificultats, fins la trobada final amb tu; Tu, l'estimat; Tu, l'esperat; Tu, el benèfic per tots els segles.

Giovanni Battista Montini en braços de la seva mare.

Editorial

Teresa, la jove doctora que renova la nostra espiritualitat

El 30 de setembre s'acaben els actes commemoratius del primer centenari de la mort de Teresa de Lisieux. El Papa Pius XI va qualificar santa Teresa del Nen Jesús com «una paraula de Déu per al món». No hi ha cap dubte que la lectura atenta i tranquil·la de l'experiència religiosa d'aquesta jove monja suscita una atracció irresistible. Connecta amb la fibra més transparent i noble de l'ésser humà. Concentra la totalitat de la persona cap a una sola causa: la del Regne de Déu. Allibera energies humanes i espirituals desconegudes.

Teresa del Nen Jesús, una jove francesa d'alts ideals —Jesús, el més important— gairebé no va tenir temps per descobrir el camí del seu futur. Als 24 anys i nou mesos va morir. Sense prestigi ni solvència entre els famosos. Recollida entre les parets d'un convent de clausura. Amb un sol objectiu: estimar Jesús i fer-lo estimar. Acorada en l'única energia que transforma la vida: l'amor. Intègrada amb l'eloqüència de les obres en el si de la comunitat de comunitats: l'Església. Oberta a horitzons infinits de solidaritat: sacerdots, pecadors, incrèduls. Inquieta i disposada a esmenar la seva visió de Déu amb claus sempre més grans de misericòrdia. En el cor de l'Església ella serà l'amor. Ningú quedarà exempt de la seva preocupació i sol·licitud. I davant de la impossibilitat d'arribar a tots i cadascun dels necessitats, Teresa s'aboca amb delicadesa i generositat sobre les seves pròpies companyes de vocació al Carmel.

I és precisament aquesta dona, nena i dona, tímida i atrevida, humil i emprenedora, a qui Joan Pau II ha proposat com a model i exemple a tenir en compte. En primer lloc, per als joves. Però sens dubte tots han de recollir la invitació del Papa. El 19 d'octubre la declararà Doctora de l'Església. Amb aquest fet, ratifica la validesa i eminència de la seva doctrina i, sobretot, la força de la seva vida.

Teresa deixa entreveure, ja a finals del segle passat, una de les actituds més significatives que ha conquerit l'home modern: el respecte a la dignitat de cadascú. En el clima tens de les relacions creients/no creients de fa un segle, Teresa destaca per la seva tolerància cap als que perseguien l'Església. Més encara, sent internament la necessitat de demanar amb més fervor a Déu

per aquells que no volen escoltar Déu o lluiten directament contra Ell. No els excomulga, excloent-los de l'àrea d'acció amorosa de Déu, sinó que se sent germana de tots aquells per caminar junts fins arribar a la misericòrdia paterna de Déu. Tota una gosadia espiritual.

A tot el col·lectiu de cristians de Catalunya se'ls ofereix una oportunitat d'entrar en el pensament i en la vida de Teresa de Lisieux. En el Santuari de Santa Teresa de l'Infant Jesús, de Lleida, se celebrarà els dies 24-26 d'octubre el II Congrés d'Espiritualitat, centrat en la figura de Teresa. Només haurà passat una setmana de la declaració del seu doctorat. Un congrés orientat clarament a la vida del cristià actual. La vivència cristiana d'aquest final de segle està sumida a una certa obscuritat, marcada tantes vegades pel desencant i la manca d'entusiasme. L'empenta de l'Esperit sembla haver disminuït en intensitat. Però si Déu no falla mai, cal reconèixer que bona part d'aquesta apatia resideix en el mateix home. Necessita noves pautes d'acció, noves motivacions per reviuire la novetat de l'evangeli.

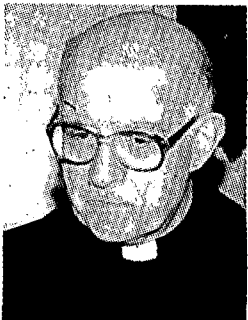
El títol de la conferència inaugural del Congrés és orientador: *El silenci de Déu en el món creient d'avui*. Potser es podria fer la formulació inversa: el silenci dels creients en la vida de Déu. És a dir, urgeix analitzar i descobrir quins són els factors que marquen aquesta sensació de l'absència de Déu. I fins i tot, en el cas previsible que aquesta absència formi part de l'acció de Déu, indicar com s'ha de respondre encertadament al que Déu espera de l'home. És una crida a la majoria d'edat en un món adult i tècnicament desenvolupat.

Aquest és un Congrés per aprofundir en les arrels de la nostra fe cristiana, recollint el testimoni que fa cent anys ens va deixar la santa més gran dels temps moderns. Per no esquivar arenes movedisses i així viure els reptes del segle XXI amb la vitalitat de l'evangeli.

És la llei interna de la recerca de Déu. Amb la companyia de la doctora més jove de l'Església, Teresa de l'Infant Jesús, i a recer d'experiències compartides en el si del Congrés. I és just dir-ho com a colofó. Tot això en el marc del que l'Església catalana està fent en els últims anys, és a dir, a la llum de les conclusions del Concili Tarraconense i del Congrés de Vida Religiosa.

Sumari

7-8

 Entrevista
a l'arquebisbe
de Tarragona

14

 Trobada de
Mons. Alanis
i Chirac

21-23

 El funeral de la
mare Teresa

24

 Congrés de Pastoral
Evangelitzadora

31-32

 Tàrrrega o l'àgora
del teatre

CATALUNYA CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Núria Oriol i Palarea

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep, M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Puiggari, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88,
Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.ibernt.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30
08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

 Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

 Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

 Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

Santa Teresa de Lisieux, un testimoni de fe i amor

■ La gosadia d'una «petita veu» avui dia universal

Eren una trentena de persones les que seguien el vehicle mortuori d'una carmelita que enterraven el 5 d'octubre de 1897. Van ser gairebé 50.000 les que van acompanyar les despulles d'aquesta jove en el camí de tornar al convent del carmel el dia del trasllat del cos, el 26 de març de 1923. Un espectacular

increment que es produeix perquè durant aquest temps algunes coses han passat a Lisieux, a causa d'una noia autora d'un magnífic testimoni d'amor: *Història d'una ànima*. Teresa de Lisieux, una carmelita morta amb només 24 anys, ha deixat un testimoni profund de fe.

Santa Teresa de Lisieux havia escrit: «Jo passaré el meu cel fent el bé sobre la terra.» Cent anys després de la mort de la «petita Teresa» —la santa més gran dels temps moderns, segons Pius XII—, la resplendor espiritual de la carmelita és més gran que mai. També el seu missatge. La vila de Lisieux espera de dos a tres milions de pelegrins aquest any del centenari de la mort de la més il·lustre de les seves ciutadanes: Teresa Martin, «la pescadora d'ànimes», morta el 1897 als 24 anys al convent de l'orde carmelita a Lisieux, nou anys després d'entrar-hi com a novícia.

La pesada porta conventual s'obre lentament el 9 d'abril de 1888 per deixar passar Teresa, l'última de filles del matrimoni Martin. Sens dubte, el

**«Jo passaré
el meu cel,
fent el bé a
la terra»**

pensament d'aquesta jove, de només quinze anys, està totalment dirigit vers la nova vida que l'espera i que ella ha escollit amb obstinació. L'adolescent rep la benedicció del seu pare, davant de la priora del convent, la mare Marie de Gonzague, i del pare Delatroëtte, l'irascible superior del carmel, que mostra una vegada més el seu mal humor per l'entrada d'una postulant tant jove: «Vostè serà l'únic responsable», diu en to acusador dirigint-se a Louis Martin. Aquest gairebé no l'escolta, perquè està atent al soroll dels passos de la seva filla, que s'allunya pel corredor.

Teresa als 8 anys.

Ni la mare priora, ni les 25 carmelites de Lisieux, ni el pare Delatroëtte, no sospiten que la noia que s'incorpora al convent tindrà l'audàcia i la temeritat de revolucionar una època en què el jansenisme encara era molt present i donava una imatge de Déu com si aquest fos un rígid administrador de justícia. Santa Teresa trencarà completament amb aquesta visió plena de temor. Teresa la transformarà fent des-

cobrir un Déu ple de misericòrdia i d'amor a través de les seves paraules. «Jo he vingut al convent per salvar les ànimes i sobretot per pregar pels sacerdots», dirà més tard, quan es comprometrà per sempre en el seguiment de Crist.

EL CONVENT DEL CARMEL

La mare priora del convent del

carmel en l'actualitat, sor Marie Lucile, explica que el convent del carmel ha sofert algunes modificacions importants des que santa Teresa hi va viure. «El convent s'ha engrandit, la capella ha estat transformada, i tenim electricitat i calefacció. En aquella època, només s'escalfava l'estança principal amb la llar de foc. Teresa havia patit molt fred aquí.» La mare priora continua desgranant records i afirma «un àngel passa... Les cinc germanes de Teresa han entrat al convent; quatre al carmel i una a la visitació, a Caen. Jo n'he conegut dues d'elles, Céline, morta el 1959, i Pauline, morta el 1951 als 90 anys, que va ser mare priora al carmel durant 40 anys. Totes dues eren humils i molt senzilles, no arribaven a fer-se a la idea d'habituar-se a la radiació creixent de Teresa, i se sorprendien en veure el fervor popular».

EL RECORD DE CÉLINE

El temps d'una mirada a la finestra, sobre el jardí i el crucifix, i sor Marie Lucile reprèn el fil dels seus pensaments, perduts en algun racó

dels seus primers anys passats en aquest mateix indret. «Céline i Pauline tenien una manera de pronunciar fortament les erres, amb l'accent típic de la gent de la regió d'Alençon, d'on era originària la família Martin. Amb el mateix accent que devia tenir Teresa.»

Recordo que «ens agradava escoltar Céline, davant del foc a la sala de

(Segueix a la pàg. 5)

Amics de Catalunya Cristiana

***Pelegrinatges
i viatges***

**AMB L'ASSISTÈNCIA
TÈCNICA DE**

MERCATRABEL S.A.

DEMANEU INFORMACIÓ

*Per telèfon,
per correu o bé personalment
a l'Associació*

AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Plaçã Urquinaona, 11, 3r 3a A

08010 BARCELONA

Telèfon: (93) 301 37 18

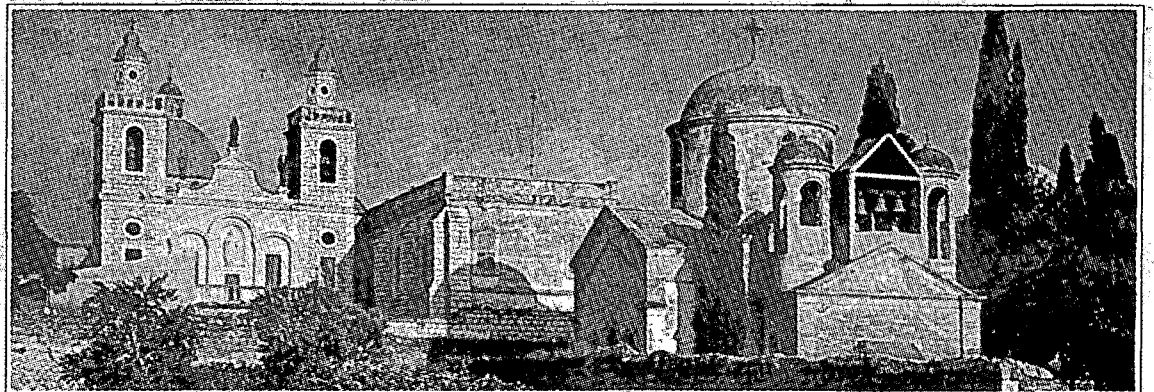
Fax: (93) 302 32 64

TERRA SANTA

Com a «Pelegrins de la Paraula»

Del 8 al 15 d'octubre

Anar a conèixer el país de Jesús és una preparació ben
eficaç per al Gran Jubileu de l'Any 2000

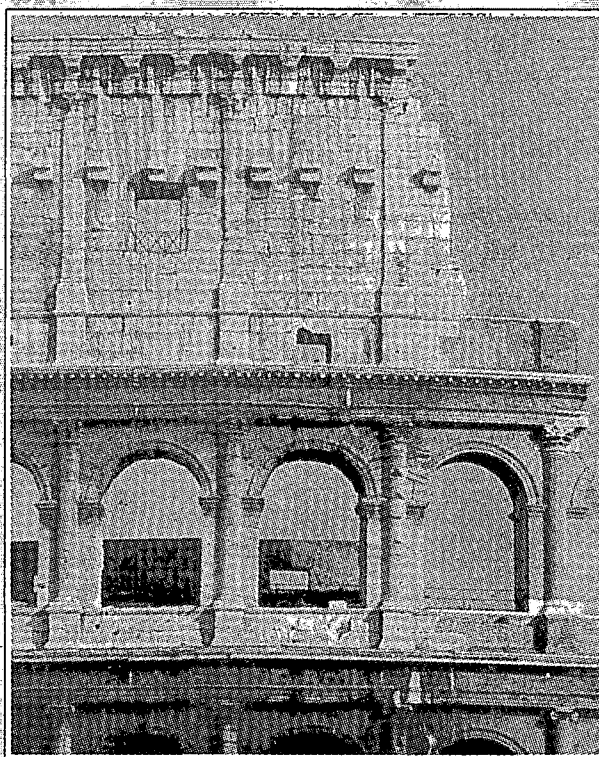

ROMA

Port d'Òstia Assís / Subiaco

**Del 3 al 8 de
novembre**

Pelegrinatge a la seu
primada de Pere, veritable
focus d'irradiació a tot el
món cristià. Aproximacions
al franciscanisme i a l'orde
benedictí

L'ÍNDIA

i el Nepal

**Del 28 de novembre
al 13 de desembre**

Un viatge inoblidable
per un país harmoniós i
amable, tant com
exòtic i variat

(Ve de la pàg. 3)

recreació, explicant com Teresa havia rebut l'ordre d'escriure els seus records». Fet que va ser l'origen de la *Història d'una ànima*. Un text d'una tirada de 2.000 exemplars un any després de la mort de Teresa, que cap editor no havia volgut difondre. Més tard es mossegaven els dits. El llibre que no para de reeditar-se, està traduït actualment a 60 llengües. «Per escriure la meua vida, dirà un dia la "petita Teresa", no m'hi trenco pas el cap. És com si pesqués amb canya. Escric com surt.»

LA PORTA VERS LISIEUX

El 28 d'agost de 1877 Teresa prega agenollada als peus del llit de la seva mare, que acaba de morir. El món s'esfondra per la nena de quatre anys que és Teresa. Li costarà molt afrontar el trasllat de la família Martin que deixa Alençon per anar a viure a Lisieux, a petició de l'oncle Guérin, un home ben situat que viu a aquesta població. D'aquesta manera, s'obre per a Teresa la porta de la coqueta mansió dels Buissonnets, on viurà la

Les sagristanes del convent del carmel el 1896.

fer-me la vida agradable», llegeix Mons. Gaucher, que en el seu escriptori gira les pàgines de l'àlbum que conté les fotos de Teresa i del carmel, fetes per la seva germana Céline.

La mansió dels Buissonnets havia estat el refugi d'una nena amb certs defectes, colèrica i impacient bastant

sovint, sensible i emotiva fins a plorar, apassionada amb excés i amorosa. Teresa passarà llargs anys de sofriment que vorejarà la neurosi. Però viurà la seva «completa conversió» la nit de Nadal de 1886. Aquesta imatge és molt lluny de la vida de color rosa que s'havia aplicat a Teresa fins als anys 60.

PROFESSIÓ RELIGIOSA

Una gran pau inunda sor Teresa el 8 de setembre de 1890 quan fa la professió religiosa, setze dies abans de la cerimònia pública per vestir-se

(Segueix a la pàg. 6)

«Jo he vingut al convent per salvar les ànimes i sobretot per pregar pels sacerdots»

resta de la seva infància.

«Ningú no sap amb quina profunditat Teresa està commoguda per aquesta brutal trobada amb la mort», escriu Mons. Guy Gaucher, bisbe auxiliar de Bayeux i Lisieux, en la *Història d'una vida. Teresa Martin*, obra que publica per commemorar el centenari de la mort de la santa. Guy Gaucher considera que sor Teresa creu que s'ha detingut allà la primera part de la seva vida. El bisbe auxiliar creu que «una vestidura de mort es va posar sobre la primera infància de Teresa, fins aquell moment plena d'amor, de felicitat i de joia». Gaucher considera que en la *Història d'una ànima* Teresa no dedicarà, per aquest motiu, més d'una quinzena de pàgines a la seva infància alençonesa. «Tot em somreia a la terra: trobava flors sota cada un dels meus passos i el meu caràcter feliç contribuïa també a

Patrona de l'evangelització

Monsenyor Gaucher diu que Santa Teresa va ser anunciadora del Vaticà II en molts dels seus punts, i que va marcar profundament la teologia, l'espiritualitat i les conversions. «És increïble el nombre de vocacions de sacerdots, religiosos i religioses que suscita.» La seva aportació és essencial segons el bisbe auxiliar de Bayeux: «Jo diria que és la patrona de la nova evangelització.»

El papa Joan Pau II va anunciar a la Missa de clausura de les Jornades Mundials de la Joventut a París que Teresa de Lisieux serà proclamada Doctora de l'Església el proper 19 d'octubre. El Papa va dir als joves: «El missatge de Teresa us crida a una infinita generositat, us convida a ser en el cor de l'Església els deixebles i testimonis de la caritat de Crist.» En el transcurs de les Jornades Teresa del Nen Jesús es va presentar com un model a seguir per als joves. Un retrat gegant de la santa va presidir la missa d'obertura al Camp de Mart i les seves restes es van portar a París per ser venerades.

Una gran santa

Santa Teresa era l'última filla de la família Martin que era profundament religiosa. El seu pare, Louis Martin, no el van admetre a la vida religiosa al monestir de Grand Saint-Bernard perquè no sabia llatí. La mare de la santa

també havia somniat ser religiosa, però la superiora de l'Hospital d'Alençon li ho va desaconsellar. L'ambient de profunda religiositat existent en la seva família va propiciar l'entrada de Teresa al carmel. La seva humilitat, bondat i generositat van fer que Pius XI la beatifiqués el 29 d'abril de 1923 i la canonitzés el 17 de maig de 1925 a Roma en presència de més de 500.000 pelegrins. El Papa Pius XII la va proclamar patrona secundària de França, el 3 de maig de 1944.

El Papa Joan Pau II, en una visita a Lisieux el 1992, dirà que Teresa de l'Infant Jesús ha fet resplendir en el món el seu entusiasme missioner. «El seu ensenyament espiritual, d'una simplicitat lluminosa, continua commovent els fidels de totes les condicions i cultures.»

Que santa Teresa de Lisieux sigui l'origen de tantes vocacions en el món es deu a la seva senzillesa d'infant, a la seva confiança il·limitada en l'amor del Senyor. Per haver conegut el sofriment físic i el patiment de la incredulitat religiosa del seu segle aconseguix commoure molts joves i el seu missatge continua sent actual. Aquest sentiment d'amor envers Teresa de Lisieux el resumeix sor Elisabet, priora del carmel de Pâquier, tot dient: «Teresa no forma part d'una humanitat sense malalties i sense problemes, sinó d'una humanitat ferida, per aquest motiu qualsevol persona s'hi pot identificar.»

(Ve de la pàg. 5)

l'hàbit. Perquè arribés aquest dia, a causa de la seva joventut per entrar a l'orde, s'havia enfrontat al bisbe de Bayeux. Pel mateix motiu, també havia suplicat al papa Lleó XIII durant la famosa audiència romana als diocesans de Bayeux, en què també hi ha Louis i Céline Martin.

La cel·la on viurà Teresa al convent serà extremadament senzilla i petita amb un petit escriptori, una creu penjada a la paret, una làmpara, un rellotge de sorra i un llit. Teresa es lleva a tres quarts de cinc de la matinal a l'estiu i una hora més tard a l'hivern. Sor Lucile explica el transcurs d'una jornada típica al carmel en l'època en què va ser-hi Teresa. «Després de l'hora consagrada a l'oració del matí, Teresa i les seves germanes participaven en l'ofici d'hores menors: prima, tèrcia i nona. Feien una petita pausa abans de la missa de les vuit i un desdejuni a les nou del matí. Més tard es dedicaven al treball que incloïa el rentat de roba el safareig, que a Teresa no li agradava a l'hivern, a causa del fred i la humitat. Cap a les onze hores, la comunitat entrava al refectori, abans de passar una hora d'esbarjo, a la sala general, on les carmelites parlaven, cosien, feien punt de mitja... A les dues del migdia feien les vespres, després les lletanies de la Mare de Déu i una lectura. A les tres de la tarda, escoltant repicar trenta vegades les campanes, les religioses besaven el terra en record de la passió de Crist i reprenien la feina fins a les cinc de la tarda, que feien la segona hora d'oració silenciosa de la jornada. La tarda s'acabava amb una col·lació a les sis de la tarda al refectori, un descans a tres quarts de vuit d'una durada de quinze minuts, i una estona de temps lliure abans de l'ofici de vigílies. Finalment, arribava l'hora d'anar a dormir, és a dir, el temps que li queda-

freqüentava assíduament, fins a la seva entrada al carmel. Allí la «petita Teresa» rebrà la revelació de la seva missió: «Salvar les ànimes dels pecadors, amb el sofriment i el sacrifici.» Els bombardejos de la Segona Guerra Mundial van destruir un 80% de la vila però no van afectar la catedral.

JO NO MORO

El 30 de setembre de 1897 la que anomenaran *Littleflower*, *Teresita*, *Tere-*

Abans de morir Teresa, que està en un llit a l'infermeria del carmel, mira el seu crucifix i exclama: «Oh!, Jo l'estimo... Déu meu... Jo us estimo!» Les germanes que l'acompanyen contemplen el seu rostre que s'ha tornat molt plàcid. La seva mirada brillant es fixa a poc a poc sobre la Mare Déu del somriure. Després es mor amb els ulls tancats. Somriu, bella, plena de tendresa. En una carta tramesa a les seves germanes quatre mesos abans sor Teresa de l'Infant Jesús havia escrit: «Jo veig allò que he cregut. Posseixo allò que he esperat. Estic unida a aquell que he estimat amb tota la meua capacitat d'estimar.»

El dilluns 4 d'octubre de 1897, un cotxe mortuori arrossegat per dos cavalls puja lentament el camí cap al cementiri de la població, on reposen les carmelites, gràcies a una concessió pagada per l'oncle de Teresa, el senyor Guérin. Una trentena de persones acompanyen les despulles de Teresa. «Jo no moro, jo entro a la vida», havia escrit. Amb una promesa: «Jo passaré el meu cel, fent el bé a la terra.»

No eren més d'una trentena les persones que van acompanyar Teresa al cementiri el 1897. Seran entre 30.000

i 50.000 els que seguiran la comitiva fúnebre quan el cos de la santa tornarà al convent del carmel el matí del 26 de març de 1923. La imatge d'una gran multitud esperant a la porta del carmel és el testimoni del ressò que en pocs anys ha obtingut la figura de Teresa de l'Infant Jesús. Els obrers que destapen la seva tomba per fer el trasllat afirmen que a mesura que s'acostaven al taüt se sentia una forta olor de roses.

El papa Pius XII dirà de la «petita Teresa» que ha sigut la més gran taurmaturga dels temps moderns. Així ho confirmen centenars d'exvots a l'interior de la basílica construïda el 1929 dedicada a la santa. Darrere de l'edifici, una placa col·locada sobre el lloc on reposen Louis i Zélie Martin, declarats «venerables» el 26 de març de 1994, 69 anys després de la canonització de la seva filla Teresa. En aquesta llosa hi ha una inscripció que recull una frase de Teresa: «El bon Déu m'ha donat un pare i una mare més dignes del cel que de la terra.» Tot l'amor d'una filla contingut en una vintena de paraules.

Pierre Rottet
(APIC)

Representació de Teresa de R.P. Figueres i M.V. Canyelles.

«Teresa forma part d'una humanitat ferida, per aquest motiu qualsevol persona s'hi pot identificar»

va a Teresa per escriure la seva *Història d'una ànima* i dedicar-se a la pintura.

De la població de Lisieux de l'època que hi va viure Teresa, en queda poca cosa actualment. Algunes cases del barri antic... i la catedral que Teresa

sinha, o també *Santa Fatma*, segons es pertanyi al món anglòfon, hispànic, als països de llengua portuguesa o se sigui musulmà del Caire, mor a l'edat de 24 anys de tuberculosi pulmonar amb un gran patiment.

l'entrevista

«El nostre Concili ha desvetllat il·lusions a l'arxidiòcesi»

■ Mons. Lluís Martínez i Sistach, arquebisbe de Tarragona

TARRAGONA.— S'han complert cinc mesos des que monsenyor Lluís Martínez i Sistach va prendre possessió com a nou arquebisbe

metropolità i Primat de Tarragona. Davant la represa de les activitats de cara al nou curs i per tal de copsar les seves opinions, hem mantingut

amb ell una entrevista, en referència a la seu tarragonina i també per la seva condició de president de la Conferència Episcopal Tarraconense.

Quina seria la seva radiografia de l'arxidiòcesi de Tarragona?

—Una radiografia va molt a fons. Fa poc temps que hi sóc per fer una radiografia de l'arxidiòcesi de Tarragona. Tanmateix, durant aquests mesos l'he mirada força. Tarragona és una seu metropolitana molt antiga que té els seus orígens en temps apostòlics. El seu servei de metropolitana, i després del segle IV de Primada, li ha donat una fesomia pròpia. Amb la celebració del Concili Provincial Tarraconense ha recuperat una llarga tradició conciliar i ha reprès d'alguna manera el seu constant servei d'aglutinar i presidir les altres diòcesis catalanes. El Concili ha marcat l'arxidiòcesi, desvetllant il·lusions i esperances pastorals. És una Església diocesana de nivell humà pel nombre de membres, de sacerdots i d'extensió. He estat molt ben acollit i en dono gràcies a Déu i als diocesans, perquè així es fa més fàcil el servei del pastor i alhora més eficaç. Hi ha reptes importants: l'evangelització, la joventut, els matrimonis joves, la marginació. Això no ens desanima; tot al contrari, ens esperona i a la llum de les resolucions del Concili Provincial que hem celebrat, desitgem oferir respostes i fer ben present Jesucrist en la nostra cultura i el nostre món.

—A quins aspectes del context diocesà ha dedicat més temps?

—He tingut una dedicació preferent als sacerdots. Desitjo parlar personalment amb tots els sacerdots perquè són els meus íntims col·laboradors. He participat en reunions arxiprestals de sacerdots i he celebrat força reunions del Consell Episcopal i d'altres organismes diocesans. M'he fet present en parròquies amb motiu de confirmacions i de trobades de cristians. He tingut contacte amb religiosos i estic visitant també els contemplatius als seus monestirs.

—Com valora el seu diàleg amb el clergat? Es parla d'un presbiteri gran i desencisat.

—Estic satisfet de les entrevistes que he mantingut amb nombrosos sacerdots i també de les reunions amb grups arxiprestals. Estic molt agraït pel bon acolliment que m'han donat i per l'esperit de col·laboració i disponibilitat que manifesten. Considero que els sacerdots de l'arxidiòcesi treballen pastoralment amb generositat i amb el desig de mantenir-la il·lusió enmig de les dificultats que experimenten en una societat molt secularitzada. Estimen els pobles i ciutats on fan de capellà. Com en les altres diòcesis tenim un presbiteri gran i això ens ha de fer pensar a tots en un futur pròxim. Hem de començar a preparar aquest futur,

amb la riquesa dels carismes de la vida consagrada. Tanmateix, no hi ha dubte que el paper del sacerdot és molt important en el guiatge de les comunitats i aquestes queden marcades per l'esperit, la il·lusió i l'esperança del propi pastor.

—La renovació de càrrecs a l'arxidiòcesi es farà sota un criteri concret?

—Fonamentalment tindrà present el criteri del major bé pastoral de la diòcesi. En la consulta que he fet a tots els sacerdots, a religiosos i a laics, he exposat uns quants criteris per tal de proposar-me noms de candidat. Concretament, sempre és convenient una

nim assenyalats.

—Quina valoració pot fer del recent nomenament de Mons. Xavier Salinas com a successor seu a la diòcesi de Tortosa?

—Conec el bisbe Salinas des de la seva ordenació episcopal ara fa cinc anys. És una persona senzilla, de bon tracte i ben preparada. La notícia ha caigut molt bé a la diòcesi de Tortosa, que des de fa segles inclou amb tota normalitat comarques de Catalunya i de la Comunitat Valenciana. El nou bisbe de Tortosa coneix molt bé la llengua i la cultura catalana. Ell parla habitualment la mateixa llengua que es parla a tot el territori de la diòcesi tortosina. Això és positiu i satisfactori i manifesta la sensibilitat —evident en els darrers nomenaments de les diòcesis catalanes— de la Santa Seu i de la Nunciatura envers Catalunya i la nostra cultura. També és d'agrair que s'hagi proveït la seu amb pocs mesos, perquè la figura del bisbe és molt necessària per a la vida i per a l'activitat pastoral d'una diòcesi.

—Com a metropolità ja ha presidit una sessió de la Conferència Episcopal Tarraconense. De quina manera viuen els bisbes sufraganis la seva vinculació amb Tarragona?

—Viuen la seva vinculació a la seu metropolitana amb afecte i amb intensitat. Això és fruit de moltíssims segles de relació i de pastoral de conjunt. L'Església metropolitana de Tarragona ha realitzat aquest servei de congregar i unir les altres Esglésies germanes veïnes. Hi ha també una altra raó: totes aquestes diòcesis formen part de la realitat nacional i cultural de Catalunya. Aquest treball conjunt multisecular s'ha visibilitzat amb la llarga tradició conciliar de la Tarraconense, amb els seus 160 concilis provincials celebrats i la restauració d'aquest tarannà amb el treball intensificat a partir del Concili Vaticà II, de reunions periòdiques i sovintejades de la Conferència i amb la

L'arquebisbe de Tarragona amb Joan Pau II en l'audència del 30 de juny de 1997.

Per això, considero que s'ha de treballar molt en la pastoral vocacional per augmentar el nombre de preveres i també s'ha de preparar laics ben capacitats per assumir responsabilitats pastorals amb major dedicació. Cal potenciar el diaconat permanent i comptar

renovació, però sense oblidar que no comencem de zero i que hi ha un treball considerable realitzat o que s'està fent. L'equip de govern m'haurà d'ajudar en l'aplicació del Concili provincial a l'arxidiòcesi, ja que aquest és un dels principals objectius pastorals que te-

Mons. Lluís Martínez i Sistach Arquebisbe de Tarragona

celebració del Concili provincial.

Tanmateix, no podem oblidar mai la importància eclesiològica de les Esglésies diocesanes, puix que l'Església de Crist viu i actua a través de cada diòcesi. Totes les instàncies intermèdies, com les províncies eclesiàstiques i les conferències episcopals estan al servei de les Esglésies diocesanes, les quals no poden estar soles ni aïllades. El metropolità té aquesta funció de trobar l'equilibri en bé de cada una de les diòcesis i de la realitat conjunta.

—A vegades sembla que des de Barcelona es parla en nom de Catalunya en l'àmbit eclesiàstic...

—Si fos així, no seria legítim, perquè l'arxidiòcesi de Barcelona no és tot Catalunya. Tanmateix, és veritat que compta amb el 67% dels habitants de tot el Principat. En la presència de l'Església a Catalunya, cada diòcesi fa la seva pròpia i peculiar aportació. Això es posà en relleu en el Concili provincial que hem celebrat. Tots els bisbes en formàvem part i cada diòcesi —petita o gran— tenia un mateix nombre de representants. Tarragona aporta en aquesta presència eclesial especialment el seu paper històric de metropolità i primada que contribueix a posar de manifest la dimensió sinodal de l'Església. Catalunya és una realitat diversificada amb distints mons: industrial, rural, etcètera. Això significa que els problemes també són diversificats i que no sempre és suficient una sola veu o solució.

—Per què la seu de la Conferència Episcopal Tarraconense a Barcelona?

—Per la facilitat de comunicacions. Per aquest motiu es van celebrar a Sant Cugat del Vallès les sessions del Concili Provincial, fora de la inauguració i de la clausura que es van fer a Tarragona. Barcelona treballa amb totes les diòcesis de la Tarraconense i forma part de la pastoral de conjunt que entre tots estem realitzant i desitgem que vagi intensificant-se.

—Creu que l'Església sap transmetre el missatge de Jesús per engriscar els joves?

—L'Església està fent un esforç per comunicar el missatge de Jesús als joves. Però la societat en què viuen no els facilita poder escoltar i interessar-se per aquest missatge. Pensem només en la «cultura soroll», que dificulta poder escoltar Déu. Déu parla en el silenci.

Les Jornades Mundials de la Joventut de París han concentrat gairebé un

L'arquebisbe de Tarragona valora molt les Esglésies diocesanes.

milió de joves. Penso que això posa en relleu el treball constant i sovint amagat que les parròquies, els moviments i institucions eclesials realitzen setmana rere setmana amb els joves.

L'Evangeli té una força d'atracció per a tots, però especialment per als joves. El que ens costa és fer arribar l'Evangeli a molts joves que ni a la família ni a l'escola no reben cap formació religiosa. Les escoles de l'Església poden fer un treball molt important en la presentació del missatge de Jesús als infants, adolescents i joves,

Avui parlem molt dels drets i poc dels deures, de responsabilitats i de compromisos. Potser s'ha educat oferint massa facilitats, amb poc esperit d'autèntic amor que fa oblidar-se d'un mateix i pensar en els altres. I la vida és dura i sense amor autèntic les persones no maduren i no esdevenen plenament adultes, lliures i felices.

—Com es pot fer compatible una Església activa i una de contemplativa?

—Déu reparteix vocacions a la vida activa i a la vida contemplativa. Els

personas la seva imatge viva.

—Què suposarà el Jubileu del 2000?

—Joan Pau II desitja que la preparació i la celebració del Jubileu de l'any 2000 sigui un any de gràcia per a l'Església. El terme «jubileu» expressa alegria, no solament interior, sinó un goig que es manifesta exteriorment, ja que la vinguda de Déu també és un esdeveniment exterior, visible, audible i tangible, tal com ens recorda sant Joan. L'Església s'alegra pels 2000 anys de salvació, crida tothom a l'alegria i s'esforça per crear condicions eclesials per tal que la salvació sigui comunicada a tothom. A més d'aquest significat evangelitzador, el Papa desitja que amb motiu d'aquest jubileu creixi la unitat entre tots

els cristians de diverses confessions fins a assolir la plena comunió. Tampoc no podem oblidar la dimensió de justícia social, de fraternitat i de solidaritat que bíblicament han tingut els jubileus i que avui és urgentíssim en el nostre món.

—Com serà l'aplicació de les resolucions del Concili al proper curs?

—El nostre Concili ja l'hem començat a aplicar. Actualment s'està treballant en l'aplicació de les 47 resolucions vinculants. Això demana, en molts casos, preparar un projecte d'aplicació o un Directori. Hi ha organismes i comissions que ho estan preparant per presentar-ho a l'aprovació de la Conferència Episcopal Tarraconense. En cada reunió dels bisbes fem un seguiment d'aquests treballs. A més, cada diòcesi, cada parròquia, cada institució eclesial ha de fer un treball per veure com ha d'anar posant en pràctica els continguts de moltes resolucions conciliars. En l'audiència que el Papa em va concedir amb motiu de la imposició del pal·li, en el seu parlament va fer referència a l'últim Concili Provincial que hem celebrat i em va dir que «la posada en pràctica de les resolucions d'aquest Concili ha d'inspirar la vida pastoral de les diòcesis de Catalunya que hi han participat». Els bisbes hem invitat a tots a realitzar-ho. L'esperit i la lletra del nostre Concili, que s'inspira plenament en el Concili Vaticà II, ens ha d'ajudar en l'evangelització i en la pastoral enmig de la nostra societat catalana, per tal d'oferir una alternativa cristiana, actual i engrescadora.

Joan Boronat

«El nostre Concili ens ha d'ajudar en l'evangelització de la societat catalana»

donant a la vegada una formació global cristiana.

—Els joves són víctimes de la societat actual? Hi ha gent deixada de la mà de Déu?

—Els joves tenen un futur molt fosc. Es preparen per assolir un treball que en molts casos potser no podran aconseguir o el tindran amb molta precarietat. En moltes ocasions els joves són instrumentalitzats i no saben orientar-se enmig de la nostra societat, que presenta tantes alternatives i corrents ideològics. Molts joves pateixen perquè no disposen de suficients punts de referència per tal de poder-se orientar en la vida, i això els dona inseguretat.

monestirs contemplatius són per a tota l'Església una veu profètica del valor del silenci, de la pregària, d'estar amb Déu, del significat d'aquell vers de santa Teresa... *sólo Dios basta*. Tanmateix, tots els cristians —per no dir totes les persones— hem de ser actius i contemplatius alhora.

És urgent cultivar una mirada contemplativa. És la mirada del qui veu la vida en la seva profunditat, tot percebent-ne les dimensions de gratitud, bellesa, invitació a la llibertat i a la responsabilitat. És la mirada del qui no pretén apoderar-se de la realitat, sinó que l'acull com un do, descobrint en cada cosa el reflex del Creador i en cada

Conferència Episcopal Tarraconense

La pastoral del cant a les esglésies de la Tarraconense

Tant el Concili Provincial Tarraconense, en la seva resolució núm. 56, com el III Congrés Litúrgic de Montserrat, celebrat l'any 1990, van reafirmar la necessitat de donar una nova dimensió a la pastoral del cant litúrgic. Tot seguit oferim als nostres lectors un document sobre la pastoral del cant elaborat per Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona i president de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense.

EL SENTIT MINISTERIAL DEL CANT EN LA LITÚRGIA

El Concili Vaticà II, en la constitució *Sacrosanctum Concilium*, núm. 112, va parlar del sentit ministerial del cant a la litúrgia. Això vol dir que el cant no és quelcom autònom en la celebració, sinó un element al servei del conjunt, com ho són les lectures, els ritus i el silenci, amb una funció precisa per a cada element, i precisament com a tal ha d'ésser tractat i valorat. Amb aquesta fórmula, el Concili Vaticà II recollia i sintetitzava una sèrie d'intervencions sobre el tema, especialment en aquest segle, a partir del Motu Proprio *Tra le sollecitudini*, de sant Pius X, l'any 1903.

Després del Concili, han continuat les intervencions magisterials sobre el cant i la música en la litúrgia, tant per part de la Santa Seu com per part dels Episcopats. Entre nosaltres, les dues darreres han estat el III Congrés Litúrgic de Montserrat, el 1990, i el Concili Provincial Tarraconense.

El cant i la música, tanmateix, no són exactament la mateixa cosa: encara que no hi ha cant sense música, hi pot haver música sense cant. El cant com a tal constitueix en la litúrgia quelcom més que una aportació de solemnitat i de bellesa. És un dels elements de professió de fe, perquè en els cants es *diu* alguna cosa, i es diu precisament cantant, cosa que implica una major impressió en l'esperit. Per aquest motiu, el Concili indica que la font d'inspiració dels textos de cants en llengua vernacla ha d'ésser, tal com ho ha fet l'Església fins avui, la Bíblia i la Litúrgia mateixa (*Sacrosanctum Concilium*, núm. 121).

VALORACIÓ DEL CANT EN LA LITÚRGIA A PARTIR DE LA INTRODUCCIÓ DE LA LLENGUA DEL POBLE

La introducció de la llengua vernacla en la litúrgia ha creat una situació nova: d'una banda, s'ha produït una ampla floració de cants per als moments típics del «propi» —textos nous i melodies per a cants d'entrada, de comunió, etc.— i, d'una altra, s'han multiplicat les melodies per a l'«ordinari» de la missa, en principi d'acord amb el text litúrgic. La multiplicitat de melodies s'ha estès fins al Parenostre, les aclamacions, els Amén.

Aquesta floració musical ha estat possible gràcies al treball dels compositors que han esmerçat lloablement el seu art al servei de la litúrgia. El cant de l'assemblea ha estat promocionat fins a nivells que fa uns anys no hauríem sospitat. Actualment tenim en català un nombre notable de cants a elegir per a les celebracions, entre cants d'autors de les nostres Esglésies i adaptacions d'altres llengües, amb una qualitat global no menyspreable i en força part més que mitjana.

Val la pena fer constar que tenim, sobretot, la riquesa dels diversos llibres del salmista que possibiliten el cant del salm responsorial i que tenim, igualment, diverses musicalitzacions de la Litúrgia de les Hores.

Tanmateix, la situació actual no està exempta de dificultats i de processos negatius que també cal tenir presents:

- Circulen ordinaris de la missa compostos amb poc sentit litúrgic: canvis en el text, repetició innecessària de paraules, llargària excessiva de les melodies, tractament del Parenostre com un cant de l'Ordinari, etc.

- Els textos que es canten a l'entrada i a la comunió no són, sovint, adients a la festa, al temps litúrgic, al moment de la celebració, al sagrament que se celebra, a l'ambient que cal mantenir...

- Hom adverteix un procés de progressiva degradació en els textos pel que fa al sentit bíblic i litúrgic; cants no pensats originàriament per a la celebració, hi són introduïts fàcilment, i esdevenen predominants.

- Els autors dels cants tenen un pes molt fort en la producció i sobretot en la difusió dels cants, cosa que pot no afavorir l'objectivitat i, concretament, pot fer perdre el caràcter eclesial del cant. La comercialització és decisiva en aquest aspecte i marca les tendències.

- Les comunitats canten sovint «els cants que saben», sense més, apresos en una determinada època (això porta a repertoris particulars relativament diversos d'una comunitat a l'altra, i a una repetició dels mateixos cants per a celebracions força diverses). En altres casos hi ha una mentalitat d'acceptació ràpida dels cants «de moda», sense gaire discerniment litúrgic.

- La pedagogia de l'any litúrgic és mínima en aquestes maneres de fer i es camina en alguns llocs vers una desidentificació de les festes i de les celebracions. El sentit educatiu del cant per a la comprensió de la litúrgia mateixa no sempre és atès.

PROPOSTA PER A L'APLICACIÓ DE LES COMPETÈNCIES DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL EN AQUESTA MATÈRIA

El Concili Provincial Tarraconense, en la resolució núm. 56, com el III Congrés Litúrgic de Montserrat, l'any 1990, han recordat i reafirmat la necessitat de

redimensionar la pastoral del cant litúrgic. El text dels cants no és indiferent a la identitat de la litúrgia com a *lex orandi*. Per això el Concili Vaticà II i tota la documentació posterior han insistit en la competència de les Conferències Episcopals sobre aquesta part de la litúrgia, a causa del lligam amb la llengua vernacla i la doctrina de la fe. En concret, és a les Conferències Episcopals que correspon determinar els textos en llengua vernacla per als cants d'entrada i de comunió de la missa, quan no es canten els cants en llatí previstos pels llibres típics. (Vegeu Ordenament General del Missal Romà, núm. 26. Nota bene: els textos proposats en el Missal Romà per a l'entrada i la comunió no són, en principi, més que textos que recita el mateix celebrant, o altres fidels, quan no hi ha cant.)

Com ho estan fent altres episcopats d'Esglésies veïnes, on s'ha produït fins ara una situació semblant a la nostra, també la Conferència Episcopal Tarraconense es proposa endegar una acció conjunta i oficial per atendre aquest tema, prou important

(Segueix)

EL MIRACLE

La CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari d'El Miracle, lloc ideal per a la pau, la reflexió i la pregària; per a gaudir de la bellesa i la solitud de la natura i per al retrobament amb Déu i amb un mateix, organitza.

RECESSOS DE CAP DE SETMANA PER A MATRIMONIS

* OCTUBRE, del 24 al 26

Director: P. Jordi Castanyer, monjo.
(comencen i acaben a la tarda).

* Durant l'any 1996, més de 150 matrimonis joves i grans, en grup o individualment, han participat en diverses activitats: recessos, convivències, reunions, trobades o exercicis espirituals.

* Nombrosos matrimonis venen individualment a la Casa d'Espiritualitat, cercant un ambient de silenci i recolliment. Molts busquen consell i orientació. La comunitat de monjos benedictins sempre és a punt per atendre les seves necessitats espirituals.

PER INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS:
CASA D'ESPIRITUALITAT
Telèfon: (973) 48 00 45
Fax: (973) 48 02 43
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Conferència Episcopal Tarraconense

pastoralment. La Conferència Episcopal espanyola, a través de la Comissió Episcopal de Litúrgia, treballa en el mateix sentit.

Aquesta acció segueix els objectius indicats per la naturalesa mateixa de la litúrgia, i explicats per la documentació publicada després del Concili Vaticà II. D'acord amb aquests punts de partida, podem dir que es tracta, en síntesi: primerament, d'obtenir el *nostre Graduale* o, en un altre llenguatge, el Cantoral bàsic, en el sentit del Cantoral que proposa el cant o cants per cada temps o festa; així es podrà canviar la pregunta: «¿Què cantarem avui?» per aquesta altra: «¿Quin és el cant que correspon avui?». I, segonament, d'aconseguir que en totes les comunitats que celebren en català sigui conegut i utilitzat un mateix repertori bàsic, que respongui a la «ministerialitat» del cant litúrgic i faciliti la participació en diverses assemblees i en grans concentracions.

PROGRAMA D'ACCIÓ

L'acció que comença ara es desenvoluparà en tres fases, durant les quals serà molt important el diàleg entre tots els interessats, de manera que s'assoleixi al final l'objectiu pretès amb el màxim de col·laboració i de consens. La Conferència Episcopal Tarraconense, amb l'assessorament de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia, especialment de la Secció de Música, farà arribar periòdicament a les comunitats i a tots els interessats les propostes, amb la seva justificació. El seguiment de l'acció l'haurà de fer cada diòcesi per part d'un equip responsable. La constitució d'aquest equip diocesà és el primer pas a fer.

No cal dir que les propostes partiran en principi d'entre els cants ja existents que ofereixin les garanties de text i de melodia demanades per la celebració litúrgica, i que hagin aconseguit fins ara una major difusió, o es vegi convenient que siguin difoses. No s'exclou proposar cants nous quan es vegi necessari.

En la descripció que segueix es parla de «fases» en el sentit d'etapes en l'oferta de propostes d'acció per

Amb el nou pla d'acció es preveu que les celebracions litúrgiques tinguin una major qualitat espiritual i eclesial.

part de la Conferència Episcopal i de la Comissió Interdiocesana.

Primera fase

- Promoure una pràctica més habitual del cant dels diàlegs dels ministres amb el poble, i de les aclamacions de la missa (Al·leluia, memorial, Amén, etc.).

- Assegurar que totes les comunitats coneguin el mínim de dos o tres ordinaris comuns, a més d'un ordinari en llatí, que seran proposats per la CET.

- Assegurar que s'utilitzi per cantar el Parnostre a la missa la melodia proposada oficialment.

- Promoure el cant del salm responsorial, sobretot a les misses del diumenge.

Segona fase

- Proposar oficialment un o dos cants, entre els que ja es troben en ús, o elaborats expressament si cal, com a propis per al cant d'entrada en els temps d'Advent-Nadal i Quaresma-Pasqua, i urgir que siguin coneguts i cantats per totes les comunitats.

- Proposar els cants propis per a la Setmana Santa i Triduum Pasqual.

- Proposar un grup de textos de cants d'entrada propis per als diumenges del temps ordinari, que siguin coneguts i cantats arreu

- Proposar el cant d'entrada per a les solemnitats, sobretot de precepte, o assimilades

Tercera fase

- Proposar cants d'entrada propis per a alguns dels diumenges més significatius de l'any litúrgic.

- Proposar un grup de cants per a la processó de comunió i un grup d'himnes de lloança i acció de gràcies per a després de la comunió.

- Proposar cants per a la celebració dels sagraments i per a les exèquies.

UN GRAN ESFORÇ CONJUNT

Per dur a terme aquesta acció d'una manera satisfactòria cal

una àmplia col·laboració, la qual demana:

- A tots, la comprensió de la finalitat d'aquest procés: millorar la qualitat doctrinal, litúrgica i musical dels cants de la missa, fomentar el sentit eclesial del cant i valorar la pedagogia de l'any litúrgic.

- L'esforç efectiu de totes les institucions i persones interessades en la pastoral del cant, especialment les que tenen més incidència en la preparació de les celebracions: catedrals, seminaris i cases de formació religiosa; delegats diocesans de litúrgia, música i cant; Centre de pastoral litúrgica de Barcelona (sobretot missa dominical); monestirs i santuaris.

- L'interès i l'ajuda efectiva dels rectors de parròquies i esglésies, de les educadores i els educadors, dels equips de litúrgia, dels directors de corals i de l'Scholae Cantorum, dels animadors de cants i dels grups de cantors en les comunitats. Tan sols amb aquesta col·laboració es podran assumir els textos proposats i promoure'n l'ús.

- L'aportació desinteressada i potser anònima dels compositors dels quals s'assumeixen els cants proposats, o als qui demanin noves creacions. D'altra banda, la iniciativa dels compositors no queda pas tallada, especialment per a noves musicalitzacions dels textos proposats, però també per a nous cants. Als compositors se'ls demana sobretot fomentar un alt nivell de qualitat del cant, dins de les característiques de la participació de l'assemblea.

CONCLUSIÓ

La Conferència Episcopal Tarraconense ha donat el seu vistiplau a aquest pla d'acció, que correspon tan directament a les propostes del Concili Provincial. Comprenem que és un treball d'anys, i no tenim el propòsit de cremar etapes, sinó de consolidar la feina que es vagi fent. L'esperança que tenim és que les celebracions litúrgiques puguin aconseguir d'aquesta manera una major qualitat espiritual i eclesial, es garanteixi la participació i alhora la qualitat estètica (vegeu CPT resolucions 62 i 64). La Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense, i més directament la seva Secció de Música, es posen sincerament al servei de totes les Esglésies que tenen la seva seu a Catalunya.

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona i president de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Tarraconense

Mª Carmen Carreiras

ANTIGUITATS

Afiliada al Gremi d'Antiquaris de Catalunya

Compro:

- Mobles antics
- Talles de fusta i objectes religiosos antics
- Pisos sencers per herències o particions
- Porcellanes
- Ventalls
- Joies i plata
- Juguines antigues i nines de porcellana
- Roba blanca, mantons de manila, etc.
- Vestits d'home i done del segle passat
- Vestits de nit de principis de segle
- Pintures i dibuixos
- Biblioteques senceres
- Gravats, mapes i cartells

C/ de la Palla, 5 - 08002 Barcelona
Tel./fax 93/ 318 94 26 - Tel. mòbil: 909 / 38 00 39

Cardenal Carles: «La seva mort ha estat una campanada que ha despertat moltes coses»

■ Missa en memòria de la mare Teresa de Calcuta

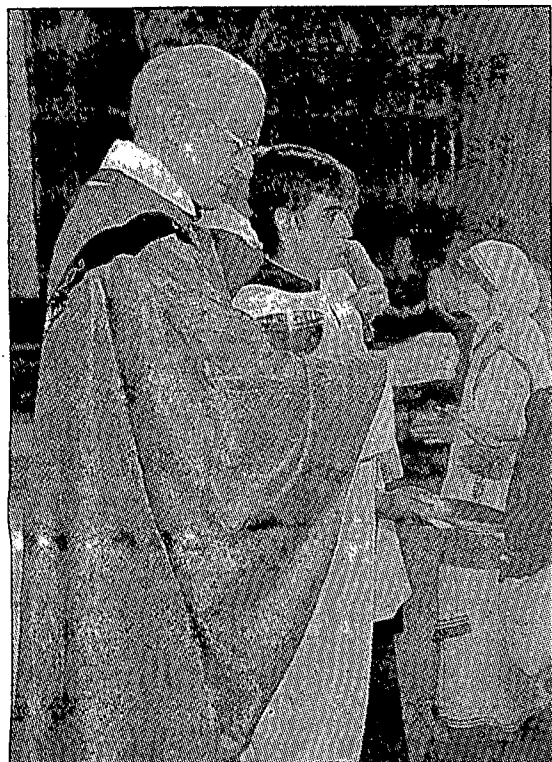
BARCELONA.— Mentre a Calcuta centenars de persones continuen visitant la tomba de la «mare dels pobres», enterrada el 13 de setembre passat al seu convent de les Missioneres de la Caritat, l'Església de Barcelona també donava el seu adéu a la religiosa.

Gairebé uns 2.000 fidels de la diòcesi i membres de la comunitat índia de la Ciutat Comtal van assistir a la missa celebrada en memòria de la mare Teresa

i presidida pel cardenal Ricard Maria Carles. La celebració va estar promoguda pel Consolat General de l'Índia a Barcelona i pretenia ser un homenatge pòstum a la tasca humanitària, social i espiritual d'aquesta insigne religiosa.

D'entre els assistents podem destacar la presència de la infanta Cristina i Iñaki Urdangarín, així com la del president en funcions de la Generalitat de Catalunya, Xavier Trias, la consellera de Justícia, Núria Gispert, el ministre de Transports de l'Índia, Rajinder Gupta, el síndic de greuges i el cònsul de l'Índia a Barcelona. També hi eren presents els canonges de la catedral i Mons. Dalmau, que van actuar com a concelebrants de la missa.

Mons. Carles va presidir la missa celebrada en memòria de la mare Teresa.

Sis germanes de les Missioneres de la Caritat, congregació fundada per la mare Teresa, de la diòcesi barcelonina van acudir a aquesta eucaristia. L'acte volia ser una acció de gràcies a Déu pel carisme regalat a l'Església a través de la persona de Teresa de Calcuta; un carisme, com es va dir a la missa, que ha estat capaç de travessar fronteres.

El cardenal Carles va afirmar a l'homília —fragments de la qual reproduïm en aquesta mateixa pàgina— que «la mort de la mare Teresa ha estat una campanada que ha despertat moltes coses». Carles va afegir que la diòcesi de Barcelona, tot i tenir gent marginada, és una diòcesi on la riquesa és més gran que la pobresa. Amb l'esperit d'amor universal que va ser capaç de viure Teresa de Calcuta, va recordar

que tampoc a Barcelona, sense comunicació de béns i de persones, no pot existir la comunió eclesial.

Un cop acabada la celebració, una de les missioneres de la caritat va voler expressar el seu agraïment a tots els fidels que es van congregar a la catedral. La germana, de la comunitat que les missioneres tenen a Barcelona, va dir que tots haviem d'agrair a Déu el do de la mare Teresa. «Que la mare Teresa des de la presència del Senyor ens dediqui el seu millor somriure i ens digui el seu fervorós *God bless you!*, que Déu et beneeixi.» Aquestes últimes paraules de la missionera van ser contestades pels assistents amb afectuosos aplaudiments, als quals també es va afegir el cardenal Carles.

M. del Mar Sánchez

«Teresa de Calcuta no podia esperar que es resolguessin els problemes a gran escala»

Tot seguit oferim uns fragments de l'homília pronunciada pel cardenal Ricard Maria Carles a la missa celebrada a la catedral el 14 de setembre passat en memòria de la mare Teresa de Calcuta.

«Coincideixen avui la festa de l'Exaltació de la Santa Creu i la memòria que volem fer de la mare Teresa de Calcuta. (...) Crist, en la creu que avui honorem, va ser tan sobiranament lliure i va estimar tan generosament, que va canviar el destí de tothom. Aquesta és la glòria suprema de l'home davant el seu pròxim: poder canviar el destí del pròxim cap al bé, per l'amor i la llibertat. (...) No ens és possible una existència neutral davant el pròxim: la nostra vida està sempre influïnt en algú o en molts, per al bé o per al mal.

«Teresa de Calcuta va escollir influir en la vida d'altres, per al bé. Va creure fermament que, en el proïsme, estava Jesús. Parlava i tractava fins i tot els moribunds, talment com si en ells estigués realment Jesús. Per això creia també en el personalisme de l'evangeli: en el valor insubstituïble de cada persona.

«La mort de Teresa de Calcuta ha estat com una campanada que ha fet despertar moltes coses. (...) En algunes diòcesis a pobresa és més abundant que la riquesa. No és així a la nostra diòcesi: la riquesa és major que la pobresa, la cultura està més estesa que la incultura. (...)»

«Fills i filles de Déu, la creu d'avui ens recorda que el fons últim de la realitat és l'amor, que té un rostre concret, Jesús. Tant de bo arribi un moment en què, a la nostra diòcesi i arreu del món, tothom necessitat sàpiga que pot viure sent estimat i, per això, pot viure confidament.»

DE FRANC

Si vostè vol
sentir-hi millor:

SENSE DUR RES A LES ORELLES

Amb les ulleres acústiques especials. Ideals per al qui no sigui sord però a vegades vol sentir-hi amb més claredat. Ningú no s'adonarà que Vostè utilitza una correcció auditiva perquè no duu a l'orella cap auricular... cap cordó... cap cable... res a amagar.

TOT A L'ORELLA

Fet totalment a la seva mida, minúscul i invisible.

AMB TOTES DUES ORELLES

Hi sentirà més clarament, entendrà dues vegades millor, enlloc de la meitat amb una orella.

Una oferta especial limitada!
Una publicació de regal!

Oferim una utilíssima publicació només als lectors debils d'oïda d'aquesta revista. Si Vostè té un problema auditiu ompli aquesta butlleta i la pot enviar ràpidament. AMPLIFON li enviarà DE FRANC el regal que té reservat per a Vostè.

ENVIÏ EL CUPÓ AVUI MATEIX!

**OFERTA VÀLIDA NOMÉS
FINS AL 10 D'OCTUBRE**

DE FRANC

amplifon

AMPLIFON. C/ Trafalgar, 6 - 2a planta - 08010 Barcelona

Prego que m'enviïn de franc el regal per als debils d'oïda, sense cap compromís per la meua part.

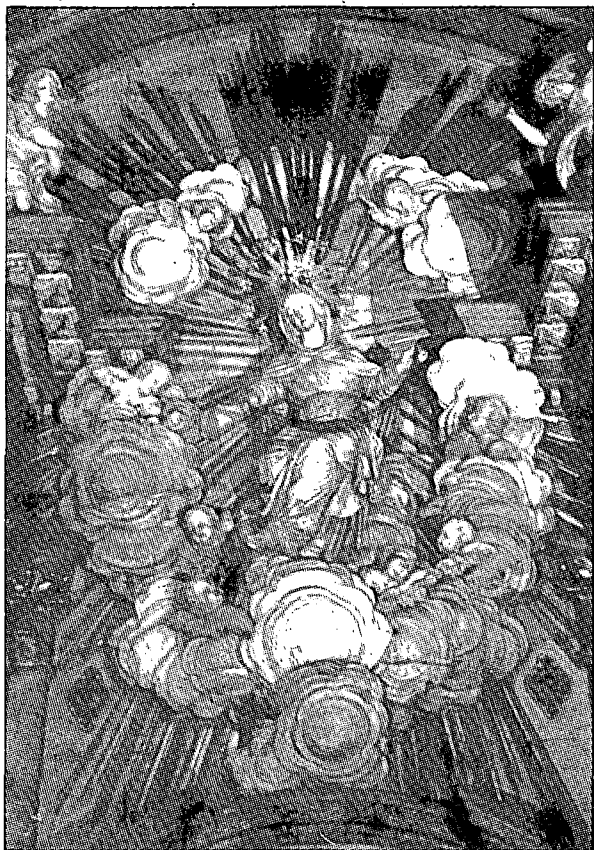
NOM.....COGNOM.....

ADREÇA.....POBLACIÓ.....

PROV.....C.P.....TEL.....

Tortosa

Mons. Martínez i Sistach presideix les festes de la Cinta

Imatge de la Mare de Déu de la Cinta, patrona de Tortosa.

TORTOSA.— L'actual arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez i Sistach, va presidir les festes de la Verge de la Cinta, patrona de Tortosa, ja que la seu d'aquesta diòcesi roman encara vacant fins que Mons. Salinas en prengui possessió.

Martínez i Sistach, que ja havia fet gestions per restaurar la capella de la Mare de Déu de la Cinta, amb motiu de la festa de la patrona, va redescobrir als fidels el valor de la capella barroca.

La capella actualment està dotada amb una potent i precisa il·luminació que permet contemplar la riquesa de les pintures recentment restaurades. Cal assenyalar que el projecte de restauració de la capella ha procurat no tan sols la neteja de les pintures murals sinó també

de tots els seus elements decoratius.

Amb motiu de les mateixes festes, l'arquebisbe va presidir la missa pontifical i la processó mariana. La missa va estar concelebrada pels capitulars, l'administrador diocesà i d'altres preveres tortosins.

En l'homilia de la missa Martínez i Sistach va dirigir-se als fidels tortosins demanant que preguin pel seu nou bisbe i l'acullin amb les mateixes virtuts humanes i cristianes que ho feren amb ell. Ja al cor de l'homilia, l'arquebisbe va insistir en la figura de Maria sota l'advocació de la Cinta, i la va recordar com a «font i paradigma de la vida gestant i naixent».

J.B.B.

El nou bisbe en prendrà possessió el 26 d'octubre

TORTOSA.— El diumenge 26 d'octubre a les cinc de la tarda tindrà lloc la presa de possessió de Mons. Xavier Salinas de la seu de Tortosa. La cerimònia comptarà amb la presència del nunci; els arquebisbes de Barcelona i Tarragona, Ricard Maria Carles i Lluís Martínez i Sistach; els prelatos de les diòcesis catalanes i amics del nou bisbe electe.

Ja s'ha anunciat també que la primera reunió del prelat amb els membres del clergat es farà el dia 3 de novembre, durant la diada tradicional del Reservat que se celebra al Seminari.

J.B.B.

INSTITUT SUPERIOR

DE CIÈNCIES RELIGIOSES

Acte acadèmic inaugural del curs 1997-1998 i de celebració del 25è aniversari

Presidit pel Sr. Cardenal Arquebisbe

Lliço inaugural de Mons. Teodor Úbeda, bisbe de Mallorca, sobre

La formació del laicat, avui

14 d'octubre a les 7 del vespre a la sala d'actes

**Patrocinat per la
Facultat de Teologia
de Catalunya
(Abans: Institut de
Teologia)**

Informació i matriculació:

A partir del 8 de setembre
c/ Diputació, 231 (edifici del
Seminari) - 08007 Barcelona
De dilluns a divendres de 17 a 20 h
Tel. 93 / 454 19 63 - Fax 93 / 323 73 73

Ofereix a joves, homes i dones, religiosos i religioses, un estudi sistemàtic de la fe cristiana a fi de viure-la i transmetre-la.

Classes vespertines:

Estudis superiors amb reconeixement civil.

- Al final del primer trienni s'obté el títol de Diplomant en Ciències Religioses. Es cursen estudis bàsics de teologia, filosofia, Bíblia, moral, història de l'Església, etc.
- Al final del bienni de segon cicle s'obté el títol de Llicenciat en Ciències Religioses. S'ensenya a situar-se en la gran tradició de l'Església que vol edificar la comunitat cristiana i evangelitzar. Forma persones per a diverses responsabilitats eclesials: catequès, ensenyament de la religió, responsabilitats en comunitats i moviments, vida espiritual i religiosa, etc.

Solsona

L'església de Navàs ha complert cent anys

■ El bisbe Deig va presidir la missa que commemorava aquesta efemèride

NAVÀS.— Fa uns dies la parròquia de Navàs va ser el marc de la cloenda de l'any que celebra el centenari de la seva construcció. Fa cent anys l'església era tinença de la parròquia del Mojal i, amb el temps, gràcies al creixement del «raval de Navàs», la situació es capgiraria de categoria: Navàs esdevindria parròquia i el Mojal, tinença.

La missa que commemorava aquesta efemèride i que alhora inaugurava les obres de millora del temple (pintura, vitralls, cancell nou) va ser presidida per Mons. Antoni Deig, fill de Navàs i batejat en aquest temple. El bisbe, que va estar acompanyat d'uns vint sacerdots, fills del poble o que han servit aquesta parròquia durant els darrers anys, va dedicar la pastoral *Cent anys d'un temple* als feligresos i compatriotes seus. La coral Sant Genís va solemnitzar l'acte.

A la sortida, es van ballar sardanes a la plaça de l'Església. Més tard, uns 260 parroquians i convidats es van reunir en un dinar de germanor al pati

Mons. Antoni Deig va presidir la missa.

cobert de la Llar d'Avis. Els parlaments de sobretaula van recordar algunes notícies tristes, especialment la mort de Mn. Morta l'any 1934 i el doble incendi de l'església el 1934 i el 1936. Però també de joioses, com la reconstrucció i ampliació del temple, un cop acabada la guerra, i la recuperació moral del poble. Cal esmentar el paper rellevant que van exercir el rector Mn. Manuel Cuadrench i el Sr. Vicenç Vidal

amb la creació de l'Escola Tècnica Professional Diocesana, que va néixer com una iniciativa parroquial.

Com a complement de la celebració d'aquest centenari, es va presentar el llibre del navassenc Josep M. Badia i

Masgrau sobre la primer part de la història de l'Església de Navàs (1897-1939) i una exposició gràfica, documental i de mobiliari sagrat.

Lluís Badia i Torras

Girona

Els santuaris de la diòcesi estan de festa

GIRONA.— El mes de setembre és època de festes en alguns dels santuaris de la diòcesi. Va inaugurar les festes El Tura, a Olot, juntament amb l'aplec de Rocacorba, seguit de la celebració gironina de Gràcia i Bell-Ull al claustre de la catedral. Van tancar els actes Sant Ferriol i el Mont el 14 de setembre.

La patrona d'Olot, la Mare de Déu del Tura, va iniciar els aplecs als diferents santuaris de la diòcesi de Girona. Del 30 d'agost al 7 de setembre, Mn. Joan Güell va dirigir a la capital de la Garrotxa la novena a la Mare de Déu. Amb motiu de la nativitat de la Mare de Déu, Olot va oferir sis celebracions eucarístiques amb la participació de la parròquia de Sant Roc, la de Sant Pere Màrtir, el Centre Catòlic d'Olot, la Unió Esportiva d'Olot i els jubilats de la vila juntament amb les parròquies de Sant Cristòfor les Fonts i Santa Maria de Batet.

Pel que fa a Girona, la coneguda celebració de la Mare de Déu que se celebrava cada any a les vuit del matí al claustre, enguany va tenir lloc al vespre, presidida per Mons. Jaume Camprodon. Es van beneir les herbes aromàtiques i el Cor Maragall va obsequiar els assistents amb un concert organitzat pels Amics de la Catedral. D'altra banda, a Sant Ferriol, el 14 de setembre, la parròquia de Besalú i l'Ajuntament de Sant Ferriol van organitzar una pujada al santuari, on els participants van poder ballar sardanes i assistir al repartiment de trofeus. La missa, acompanyada d'orquestra, va tenir lloc al migdia, moment en què també es van venerar les relíquies i es van repartir ofrenes. El diumenge 14, al santuari de la Mare de Déu del Mont, es va fer un ofici solemne presidit pel bisbe de Girona.

Miriam Díez i Bosch

CURS 1997/98: FORMACIÓ LITÚRGICA

1) ESCOLA DE LITÚRGIA

Tema d'aquest any: LA MISSA (teologia, pastoral, celebració).

Professor: P. J. Aldazábal.

Curs obert a tothom. Especialment, per a equips de litúrgia, catequistes, formació permanent de religiosos, etc. També es farà una introducció a cada temps litúrgic, abans de la seva celebració (a càrrec de Mn. J. Urdeix).

Els dijous, a les 19.00, al Centre d'Estudis Pastoral, del c/ Rivadeneyra, 6, 3r. Des del 9 d'octubre al 2 d'abril.

2) CENTRE D'ANIMADORS DEL CANT LITÚRGIC

Curs especialment dedicat a tots els qui col·laboren en la millora del cant a les nostres esglésies.

Professors: Domènec Cols, Alfred Cañamero, Mercè Cano, Ferran Marina, Lluís Saumell. Un curs bàsic (amb dos nivells) i cursets optatius de solfeig i salmòdia. Repertori, direcció, litúrgia, lectura musical, etc.

Els dilluns, de les 19.00 a les 21.15, a la sala de la Mercè de la Catedral de Barcelona. Des del 6 d'octubre fins al mes de maig.

Informació i matrícula:

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA
Rivadeneyra, 6, 7 (matins) - 08002 BARCELONA
(Tel. 93 / 302 22 35 - Fax 93 / 318 42 18)

Urgell

Jacques Chirac visita Andorra

■ L'encontre ha puntualitzat les relacions institucionals dels dos caps d'Estat

ANDORRA LA VELLA.— Martí va entrevistar-se amb el copríncep Jacques Chirac, en la seva visita a Andorra, i l'encontre entre els dos caps d'Estat va servir per refermar les relacions, fer una anàlisi dels quatre anys de camí institucional del país i fixar les trobades oficials amb les autoritats del Principat.

Martí i Alanís es va entrevistar amb Jacques Chirac.

L'encontre entre els dos coprínceps va tenir lloc el 15 i 16 de setembre, en un hotel de les Escaldes durant tres quarts d'hora. El primer quart d'hora van mantenir una conversa privada sense l'assistència dels seus dos representants. Aquest ha estat el primer encontre dels dos caps d'Estat després de la promulgació de la Constitució del Principat d'Andorra, signada per Martí i Mitterrand el 1993. El fet va donar peu a fer una anàlisi del quadrienni constitucional d'Andorra.

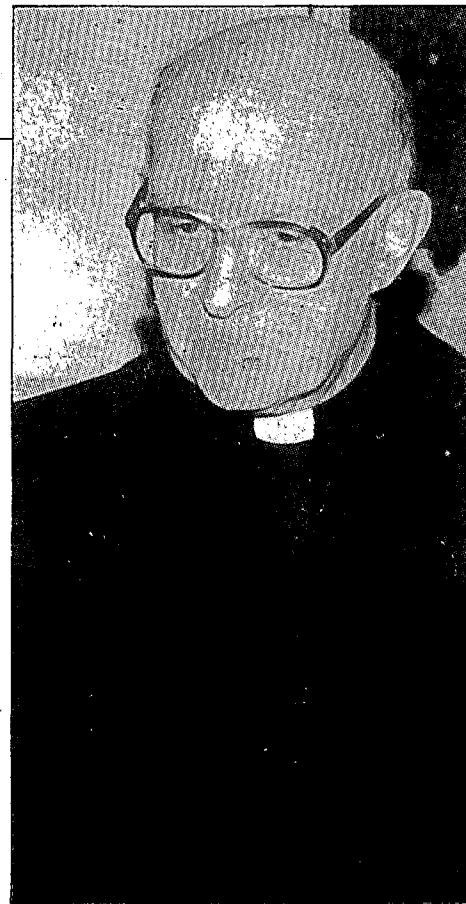
Ambdues personalitats van formalitzar tres acords per enfortir el paper constitucional dels coprínceps, als quals la Constitució va buidar de poder a favor

del poble andorrà. El primer proposa que els coprínceps rebin el cap de Govern i el síndic un cop a l'any. El segon acord pretén que Chirac rebi personalment les cartes credencials dels ambaixadors nomenats. L'última de les propostes afirma que el cos diplomàtic gaudirà d'una recepció amb els coprínceps, un cop a l'any, i de forma alternativa, a la Seu d'Urgell i a París.

El copríncep francès va pronunciar un discurs a la plaça del poble, en el qual va indicar el camí que la modernització d'Andorra ha de seguir. «L'exercici correcte de la sobirania de poble comporta drets, però imposa deures», va advertir Chirac. La correc-

ció ha de regir també el comerç i la banca: «Cal preservar, per pràctiques riguroses i inacabables, la gran reputació comercial i bancària del Principat.» El copríncep va exhortar a garantir «l'equilibri amb els països veïns», França i Espanya, en els camps del comerç, la demografia i la cultura. El copríncep episcopal manifestava: «Dels quatre coprínceps francesos amb els quals m'he entrevistat, Chirac destaca per la seva cordialitat.»

Antoni Mirabet

Vols viatjar
DE FRANC
a **TERRA**
SANTA?

Amb «CATALUNYA CRISTIANA» ÉS MOLT FÀCIL GUANYAR

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.
- 4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el certificat de participació per al sorteig de dos viatges a Terra Santa per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA va començar l'1 d'abril i s'acabarà el 31 de març de 1998. El sorteig dels viatges es farà davant de notari abans del 15 de maig de 1998.

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»

i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
per a dues persones

Nom
Adreça
Població D.P.
Província Tel.

☐ Se subscriu a «CATALUNYA CRISTIANA» català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària (en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació) ☐ xec nominatiu que adjunto per valor de 9.880 ptes.

Solicito fer el pagament a través de:

- ☐ 1 sol rebut de 9.880 ptes.
☐ 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
☐ 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Adreça

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà *FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA* per la meua subscripció a «CATALUNYA CRISTIANA» amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

☐ Entitat ☐ Oficina ☐ CC ☐ Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta:

Magisteri

Carta
Dominical**Ricard M. Carles**Cardenal, arquebisbe de
Barcelona**Davant la Jornada Mundial de la
Família a Río:****Les famílies
en crisi i la
família santa**

Estic ben content de poder dir que conec moltes famílies santes. Haig de dir d'entrada que, malgrat tanta insistència que «la família està en crisi», el que passa és que hi ha famílies en crisi; no pas la família com a tal. Hi ha massa frases fetes que, de tant repetir-les, amaguen la realitat.

Que n'hi ha, de famílies santes! I això sol fa que no siguin notícia. Talment un riu que segueix el seu

curs sense fer cap mal, o el vent quan és tan sols una presència plàcida i vital: no són notícia; tampoc la família que viu fent la voluntat de Déu. És ben trist que la nostra societat tingui establert que no és notícia allò que és bonic, i noble, i que produeix vida i amor. Però, per sort, allò que es valora com a noticable —i que és negatiu— és l'excepció, i allò habitual —i bo— és el que ennobleix l'entorn calladament i eficaçment.

És santa la família que atén amorosament l'ancià nonagenari, i que els seus membres es posen tristos si està malalt. Ho he vist a moltes llars. És santa la família que dona testimoniatge de fidelitat conjugal, sense fissures, i no entén l'actitud mental de qui és capaç d'abandonar la dona i els fills. I són majoria els esposos així.

És santa la família que accepta els fills que Déu li envia, sense cap complex pels criteris dels «savis d'aquest món». Conec molts pares, amb fills que tenen deficiències físiques o psíquiques greus, que no entenen, tot contemplant-se'ls amorosament, que els homes siguin capaços de fer lleis que permetin la mort, al si matern, de fills com els seus.

Dono gràcies al Senyor per la naturalitat —o l'heroisme— amb què viuen la seva voluntat moltes famílies, identificant-la amb la seva felicitat. I és que tot és un do seu.

No es pot arribar al sentit plè de la família i de les

condicions en què ha d'existir si no es té present que és una creació de Déu. Pel fet que la família prové d'un projecte il·lusionat de Déu quant a l'ambient immediat en què els seus fills, els homes, creixeran i es desenvoluparan de debò com a tals, té trets que la configuren amb caràcter de perennitat.

No es pot alterar la unitat de la parella —un amb una. Ni la fidelitat fins a la mort —indissolubilitat. Ni el respecte per la vida —dels ancians, dels malalts, dels no nascuts. Ni el conreu de les virtuts que són l'eix de la vida: lleialtat sense fissures, esperit de sacrifici per qui s'estima, prendre sempre la iniciativa d'estimar i de perdonar, posar l'accent i cercar la pròpia alegria a donar i no a rebre, estimar l'altre per ser qui és i no pas pel que té o dona.

Tot això, que constitueix el rerefons de la «cultura del cor», o es viu a la llar i va penetrant l'esperit dels fills des del principi, o serà una mancança tan forta que no podrà deixar de condicionar negativament tot el seu desenvolupament.

I és que, en el seu pensament, Déu suposa la vida dels seus fills amarada d'actituds que ens provenen d'ell: l'amor desinteressat, la misericòrdia, la il·lusió pel bé de les criatures, la capacitat inexhaurible de perdó... La sintonia de la família amb el sentiment de Déu és massa essencial perquè s'arraconi en nom d'un progressisme fals que, de vegades, no és sinó el retorn a cultures ja superades.

**Lluís Martínez
Sistach**Arquebisbe de Tarragona
i Prímat**Néixer de
dalt**

El baptisme és el primer sacrament que reben els cristians. Significa una nova naixença. Així ho indicava Jesús a Nicodem quan li deia que «ningú no pot veure el Regne de Déu si no neix de dalt; ningú no pot entrar en el Regne de Déu si no neix de l'aigua i de l'Esperit».

El Senyor, després de la seva resurrecció, donà aquesta consigna i missió als apòstols: «Aneu, convertiu tots els pobles, bategeu-los en el nom del

Pare i del Fill i de l'Esperit Sant, i ensenyeu-los a observar tot allò que us he manat.»

Per això, des del dia de la Pentecosta, l'Església ha celebrat i ha administrat el baptisme, que apareix sempre íntimament lligat a la fe i empelta i insereix el creient en el misteri pasqual de Crist. Riques són aquestes paraules del *Catecisme de l'Església catòlica*: «El baptisme és el fonament de tota vida cristiana, el portic de la vida de l'Esperit i la porta que obre l'accés als altres sacraments.»

En el si d'una família cristiana el baptisme dels infants és una realitat ben coherent. Des dels temps més antics, el baptisme és administrat als infants perquè és una gràcia i un do de Déu que no suposen cap mèrit humà. Això posa en relleu la gratuïtat de la salvació de Jesucrist. A més, els infants són batejats en la fe de l'Església. Els pares cristians seran ben responsables de facilitar l'aliment de la nova vida que ha nascut en llur fill mitjançant la pregària, la catequesi i la celebració de la fe.

El baptisme és el sacrament de la fe, una fe que

és do de Déu, que anirà madurant i que s'haurà d'educar. La catequesi és precisament una de les maneres de donar aquesta educació, de transmetre el missatge evangèlic per tal que la llavor sembrada en el baptisme vagi creixent i fructificant gràcies a l'acolliment del do de Déu.

En els inicis de l'Església l'espiritualitat del baptisme plasmava tota la vida eclesial, i els bisbes s'hi referien constantment per il·lustrar els carismes i els compromisos de la vida cristiana. El baptisme era considerat també un estat de vida.

En l'Església d'avui hem de revitalitzar la importància capital del sacrament del baptisme que incorpora a Crist i ens fa membres de l'Església, corresponsables de l'única missió de tot el poble de Déu. Pel baptisme els cristians participem del do sacerdotal, profètic i reial de Jesucrist. Tots els batejats tenen entre ells una igualtat radical en el si de l'Església, amb un conjunt de drets i de deures fonamentals, si bé els ministeris i els serveis són diversos.

opinió

Zoom

El goig, el zel i la tendresa de mare es manifesta per damunt de tot altre sentiment femení, sigui la raça que sigui i a qualsevol racó del món. Això és el que ha captat el fotògraf Pepe Encinas, de la revista Barcelona-Metròpolis Mediterrània, amb la imatge d'aquesta gitaneta que, emparant el fillet que dorm tranquil sobre el seu pit, somriu plàcidament.

Pinzellades

Justo López Melús

Les llagostes i la sopa

La Tebaida era com una gran república poblada de monjos anacoretes. Vivien separats en petites ermites o coves. Cantaven salms i s'alimentaven frugalment. Un dia un jove monjo va anar a consultar un ancià: «Pare, fa un any que visc aquí en el desert. Ja són set les vegades que ha vingut una plaga de llagostes. I ja saps que és molt empipador. No ens deixen resar ni dormir. Es fiquen per tot arreu, fins i tot al plat: Tu què fas en aquest cas?»

L'ancià, que feia quaranta anys que estava al desert, li va contestar: «Al començament, quan em queia una llagosta a la sopa, llençaba tot el plat. Després treia les llagostes i em menjava la sopa. Més endavant m'ho menjava tot, sopa i llagostes. I ara, si una llagosta intenta escapar de la sopa la torno a ficar al plat.» Ja s'ha sap: el temps ensenya moltes coses. I la fam també.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Aproximació de jueus, moros i cristians a Jerusalem

La ciutat de Jerusalem ha estat sempre un niu de discòrdies, a voltes prou cruels. Els israelians i els àrabs la reclamen com a capital, i en el vessant religiós, és la Ciutat Santa per les tres confessions monoteïstes: jueus, musulmans i cristians.

Per estudiar aquest segon aspecte, tingué lloc el febrer d'enguany el III Simposium, organitzat per l'Estudi Bíblic de la Flagel·lació —dirigit pels franciscans—, sota aquest tema: *Jerusalem, casa d'oració per a tots els pobles*. En la trobada, s'ha estudiat la recerca, l'avaluació i interpretació dels textos bíblics i de les tradicions sobre el significat de Jerusalem com a lloc de culte. Els tres ponents del Simposium, pertanyents a les tres religions, exposaren el tema de forma viva i directa, escoltats amb interès pels assistents.

Per part jueva, el professor Moshé Greenberg, de la Universitat Hebrea de Jerusalem, feu una brillant exègesis d'un text del profeta Isaïes en el qual entre altres coses diu: «Els qui dejunin el dissabte i que no facin cap mal, i serveixin a Iahvé, els portaré a la meua muntanya santa i els alegraré en la meua casa d'oració» (Is 56, 2-8). El professor va manifestar les condicions per ser admesos al temple: guardar el dissabte i no fer cap mal.

El pluralisme ètnic i religiós de Jerusalem a la llum del Coran i de les tradicions islàmiques fou el tema tractat pel professor Abdul Rahmán Abbad, de la Universitat de Ramala. Digué que l'ocupació musulmana de Jerusalem fou una expressió del seu deure religiós per alliberar la Ciutat Santa del poder bizantí, culpable, segons ell, d'impietat.

Finalment, els pares A. Niccacci i Frédéric Manns, de l'Institut Bíblic de la Flagel·lació, confessaren haver trobat un notable paral·lelisme entre els anteriors ponents respecte a Jerusalem com a lloc de pregària per a tots els pobles. «Donat que Salomó va edificar i consagrar el temple com a casa d'oració, no tan sols pels jueus, sinó també pels estranys, Jerusalem és mare de tots nosaltres i, com a mare, ens permet valorar la pròpia herència sense provocar una altra guerra», digueren els dos professors de l'Institut Bíblic.

Avui, la presència dels fidels musulmans, jueus i cristians al voltant de les ruïnes del temple, així com l'afluència massiva de pelegrins vinguts de tot el món a Terra Santa, són signes de la realització, encara que parcial, de les profecies d'Isaïes que han inspirat els temes del Simposium: «Afluïran a Jerusalem totes les nacions i vindran pobles nombrosos i diran: veniu i pujem a la muntanya de Iahvé, al temple de Déu de Jacob, per a que ens ensenyi els seus camins i seguim les seves rutes» (Is 2, 2-3).

Quin ha estat el resultat del Simposium celebrat a Jerusalem? Òbviament, ningú l'esperava espectacular. Ha apropiat, sí, posicions i ha alleugerit tensions entre les tres confessions religioses monoteïstes, i això ja és una bona notícia.

Punt de vista

Pere Montagut Piquet
Doctor en Teologia Espiritual

Mare Teresa

Tot aquell que té set del Déu viu el cerca fins a reconèixer-lo, el troba, s'uneix a Ell, el glorifica. També ara la mare Teresa sap que, davant de Déu es troba sense drets, una més d'entre els seus pobres i, com els seus sants, no espera el recompte de les seves obres. Si en ocasió de la seva mort no ha pogut presentar-se la religió com a font de discòrdia si que s'ha insistit en el fet que una personalitat com la seva «va més enllà de la religió»; si no ha pogut deixar de parlar dels seus pobres sí que s'ha intentat dissimular-los en un funeral en el que no han tingut un lloc reservat.

Però només ella ha deixat que Déu sigui Déu. Es deixà captivar tant per la seva misericòrdia com per la seva justícia. S'obrí i escoltà com ningú Déu que «ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del regne» (Jm 2,5). Encesa del seu amor, va fer de la vida un signe del que Déu sent, de que Déu fa... «Si els desvalguts sofreixen, i ploren els més pobres, ara mateix m'aixeco a salvar del perill al qui ho demana» (salm 12). Déu mateix consagra a alguns dels seus fills per significar de manera absoluta la seva presència, la seva activitat en el món. Amb el seu hàbit, amb un estil de vida d'acord amb la seva vocació, amb els seus gestos... la mare Teresa ha dit que «és Déu» qui fa justícia als oprimits, que «és Déu» qui dóna pa als qui tenen fam, que «és Déu» qui dóna la vista als cecs, que «és Déu» qui redreça els vençuts. D'aquesta manera, Déu ja no pot ser l'absent de la història dels homes sinó que torna a ser el Déu bo de la creació... «Un de sol és bo», diu Crist al jove ric. Ésser transparència humil de Déu és el repte que ens deixa: ella ha estat «apòstol de Jesucrist per decisió de Déu» (1Tm 1,1).

FORT IMPULS A L'ENTREGA SENSE RESERVES

Conservar-se pobres i en amor eucarístic és la condició per deixar fer a Déu. Valorar només l'originalitat d'una dona sensible o una resposta humana generosa seria negar-se a traspasar el que la vida consagrada de mare Teresa volia expressar. En el «dia de la Inspiració» (10/09/1946), l'Esperit de Déu desvet-

llà en el seu interior un fort impuls a l'entrega sense reserves. Mare Teresa s'adona que «el Senyor és a prop dels cors que sofreixen i que salva els homes que se senten desfets» (salm 34). Des d'aquell moment els seus passos decideixen imitar Déu que «afavoreix els febles i els orfes, fa justícia als pobres desvalguts, allibera els indigents i els febles» (salm 82). En la seva pregària escolta la certesa dels pobres: «si mai m'abandonessin pare i mare, el Senyor em recolliria» (salm 27). I si «Déu dóna casa als deseparats» (salm 68), ella n'aixeca una en què «els pobres desval-

La mare Teresa de Calcuta.

guts lloïn el seu nom» (salm 74).

Sense odi envers aquells que devoren el pa sagrat del seu poble (salm 14), mare Teresa —com una crida a la conversió— «aixeca de la pols el desvalgut, treu el pobre de la cendra» (salm 113). Al llarg de la història Déu ha concedit a alguns el do d'entendre una paraula seva i de posar-la en pràctica sense separar l'Esperit de la lletra. És la meravella de Déu que no deixa de seduir.

L'Església necessita no tan sols qui cregui la Veritat sinó qui l'estimi i tingui la valentia de testimoniar-la. En l'Evangeli de la Vida la mare Teresa ha escrit les primeres pàgines d'un nou mil·lenni, d'una civilització en la qual com confirma el Sant Pare: «tan sols un amor veritable sap preservar la vida» (EV núm.97). A cada eucaristia, l'Església demana al seu Senyor que la faci perfecta en la caritat. I la seva pregària no

deixa de ser escoltada. La crida a veure una pobresa capaç d'enriquir molts, una castedat que guarda gelosament la tendresa de Déu com un dret per a cada pobre i una obediència que és subjectada amb naturalitat al qui demana ésser estimat... és el miracle quotidià d'un carisma que —per la força de l'esperit— no deixa d'inquietar. La mare Teresa pot ben dir: «m'ha fet forta, ha volgut donar-me aquest ministeri, s'ha fiat de mi (...) la gràcia de nostre Senyor ha estat molt abundosa» (1Tm 1,12). Abundància de perfume per al cos de Crist! Abundància d'amor envers Crist que no és estimat, aliment que no és menjat, Presència que no és reconeguda, Paraula que no és escoltada, Cos abandonat...!

EL ROSTRE DE L'ESGLÉSIA EXPERTA EN HUMANITAT

La mare Teresa ha estat el rostre de l'Església experta en humanitat, el testi-

moni d'una personalitat de dona que no ho ha estat menys per obeir Déu. Ha estat imatge de l'Evangeli obert que crida a la conversió a través d'un nou pare, d'una mare i d'un germà inesperats... Imitant la fe virginalment íntegra de Maria, va escollir tota la fe de l'Església malgrat el risc de no caminar al ritme de la mentalitat dominant fins afirmar sense vacil·lacions: «Nosaltres no som assistents socials, Jesús ens ha escollit per a ell mateix.»

Aquesta és la paràbola vivent que inútilment es pot desxifrar sense el do de la fe. Quina distància entre el que pensa Déu i el que ha previst entendre el coneixement humà tan limitat! Que ningú gosi arraconar la mare Teresa per la seva pròpia causa ideològica! L'Església, experta en discernir el que ve de Déu i el que és enganyós, també haurà de defensar l'herència espiritual que ens deixa tant de reduccionismes humanistes com d'integrismes espiritualistes que no tenen res a veure amb el seu missatge i testimoni.

«Tinc set!» Aquest crit no cessa d'atreure a la humanitat ferida i segueix suscitant crucificats al món. Quan ens convencerem que la Creu és l'únic que atrau! Cada vegada que l'hem oblidada el nostre baptisme ha estat més càrrega que novetat, la vida consagrada ha perdut la forma del seu amor, la missió s'ha quedat sense rostre diví. El món no

necessita paraules que s'imposin per la seva saviesa, sinó el llenguatge de l'Esperit que parlen els sants.

LA SEVA CARITAT HA ESTAT LA DEL CRIST

«Déu sempre trobarà algú, tal com em trobà a mi», deia ella conscient de treballar en un obra de Redempció en la que Déu ha implicat a molts dels seus fills. La seva caritat no ha estat la d'un cec guiant un altre cec sinó la de Crist, bon samarità que cura les ferides amb l'oli del consol i el vi de l'esperança. Com un esclat de llum, en el bell mig d'una època en què no han mancat per l'Església sotrac i sofriments de tota mena, la mare Teresa ha trobat en l'escàndol de la pobresa una ocasió preciosa per adorar Déu i no per allunyar-se d'Ell. Una ocasió per proclamar amb més força la veritat de l'Evangeli que pot salvar l'home, enlloc d'acusar d'inhumana a una veritat que no convenç. En les entranyes de l'Església ha assimilat els sentiments del cor de Crist, i com enviada, a la recerca dels qui també mereixen el banquet i els ha obsequiat amb el vestit de festa, l'amor de Déu. La sintonia amb el successor de Pere, com deia ella «l'amor gran, profund i personal vers ell», ha fet lluir el distintiu més genuí de la vida religiosa.

Els treballs de la mare Teresa no pretenien una fusió de religions amb l'excusa de la caritat. Més aviat, a imatge de Crist que va morir per tots, la seva missió sense distinció de races i creences, ha estat una llum gràcies a la qual els no cristians, com escriu Esquerda Bifet, «han començat a veure l'estrella del Verb Encarnat, pobresa de Betlem, on Crist es dóna a si mateix». La seva herència és un tresor per a l'Església. Sens dubte, els nous plans de Déu demanaran nous enviats amb una novetat cristiana que no humilia ningú sinó que prepara l'Església com a llar de tots els fills de Déu.

Ben segur que en gaudir de la plenitud eterna juntament amb aquella altra Teresa que obrí el seu cel a Lisieux, ambdues s'encomanaran el compromís mutu que les va transfigurar: imitar els àngels contemplant el rostre diví però sense deixar d'estar ocupades en «convertir en cel el patir d'aquí baix». Ara, un cop instruïda, mare Teresa està cridada a ser «com el seu Mestre», ara pot veure més clar. Pot veure la seva vida i la seva obra conduïdes per la Providència, pot veure Aquell que tant va acollir, donar de menjar, vestir, guarir o visitar. Pot veure, per fi, l'Església, per allò que és, més bella, més santa, més digna de ser presentada a l'Espòs gràcies a l'amor crucificat que ella va servir. Església rejuvenida constantment per l'Esperit que la va totalitzar completament amb a joventut de Déu.

La mort d'una princesa

De temps immemorial se sap que el personatge públic ha de retre comptes en alguns aspectes de la seva intimitat, a diferència del que s'exigeix a la resta dels mortals. En aquest sentit, només cal recordar el popular adagi sobre la *dona del Cèsar*. La història i la literatura històrica van plenes d'episodis sobre la vida de reis i reines, prínceps i princeses, nobles i homes d'Estat, que han esdevingut víctimes, innocents o no, de les dures exigències imposades pel seu rang davant la societat.

Tal com estan les coses, les qüestions sobre el dret a la intimitat o l'ètica dels mitjans d'informació no deixen de tenir importància, però s'haurien de mantenir —si més no, a parer meu— a un segon rengle respecte de la qüestió principal: la possible ètica especial associada a la condició de personatge públic. En termes teològics la pregunta seria aquesta: ¿Existeix una *moral especial* per al personatge públic? Per la meua part, la resposta és afirmativa amb algunes matisacions. És veritat que al personatge públic no se li pot exigir, moralment parlant, res que no s'exigeixi a qualsevol persona. Però també és veritat que «a qualsevol persona» la transgressió d'allò exigint no constituirà matèria d'escàndol, si més no a escala massiva. Aquesta connotació *escandalosa* seria justament allò que conferiria el grau d'«especial» a la moral que abans al·ludim.

Passem al tema concret. És veritat que tant el príncep com la dissortada princesa de Gal·les havien observat una conducta que avui és correntíssima en molts ambients de les classes benestants, i no tant benestants. La diferència important rau en la seva condició d'hereus de la corona britànica. És aquesta «diferència» la que amplifica la simple transgressió moral en *escàndol públic*. I és justament aquesta condició d'«escàndol» la que desferma totes les conseqüències que, de forma errònia i també fraudulenta, es pretenen fer passar per causes primeres, com, per exemple, la persecució dels *papparazi*. És cert que comercialitzar l'escàndol pot ser titllat d'immoralitat informativa. Però no és menys cert que, perquè això succeeixi, abans s'ha de donar l'escàndol.

I és aquí on cal considerar el terme «escàndol» en la seva justa accepció: allò que pot induir terceres persones a «ensopegar». A la persona pública sempre se li ha concedit la prerrogativa de l'exemplaritat, tant per allò bo, com per allò dolent. Seria inacabable enumerar ara la quantitat de costums i modes que han sortit de les corts reials i imperials, o també dels palaus presidencials. No és indiferent, per tant, davant de la gent, la forma com es comporten en públic uns prínceps hereus. A un poble com el britànic, que adora la casa reial, la vida irregular dels seus membres és causa de malestar general. Si els prínceps haguessin sacrificat les seves desavinences a aquesta consideració importantíssima, possiblement moltes coses s'haurien pogut salvar. I, si a la fi, ha arribat a pesar davant del poble la generositat de la ja difunta princesa Diana, més que no pas les seves irregularitats, el motiu de reflexió és immediat: només la mort ha pogut redimir la malícia de l'escàndol. Què ho tingui en compte el futur rei i, de retruc, els personatges públics de tot arreu.

Jordi Bassas i Ribalta

L'heroisme femení

Jo no vaig veure per televisió l'enterrament de la princesa Diana el dissabte 6 de setembre. No pas perquè no hagi admirat alguns dels gestos d'aquesta dona simpàtica i bella que va voler canviar l'encarcament de la monarquia britànica sense mesurar les seves forces i sense tenir en compte que només l'amor transforma però que als palaus britànics i en el cor d'aquell príncep fred i distant i, sobretot egoista, l'amor hi comptava ben poc. Ha calgut la seva mort horrorosa per a somoure —una mica i em temo que per unes hores massa curtes— la grisor acostumada d'aquelles latituds.

Em vaig passar el dia fent companyia a una altra dona —aquesta com tants milions de tot el món— que s'ha fet vella i desorientada, després d'estimar molt i tenir cura d'una colla de fills, d'aquells que no passaran a la història però que mereixen de figurar-hi, i aquí la Seguretat Social ha negat qualsevol pensió, per petita i no contributiva que fos perquè, «no ha treballat». Sarcasmes de la societat nostra del benestar tan baladrejat!

Però no és pas d'ella que volia parlar-vos, és clar, sinó de la lectura de periòdics d'aquell matí. Justament quan enterraven Lady Di, els diaris informaven de la mort —també sobtada, però en la pau del nostre estatge— de la mare Teresa de Calcuta, missionera de l'amor als miserables, en nom del Crist Senyor i Redemptor a qui volia encomanar la princesa morta.

Els atzars de la història —els cristians en diem Providència divina— han volgut unir en la mort, després que elles s'haguessin unit en vida per temes i accions humanitàries, aquestes dues dones que, cadascuna a la seva manera, per raons diferents però totes respectables, havien decidit defensar la vida. La mare Teresa també la dels nonats («no avorteu, doneu-nos els fills no desitjats», digué un dia als espa-

nyols) i Lady Di lluitant contra les mines antipersona que assassinen cada any i malfereixen milers i milers de persones arreu del nostre món tan fari-seu i egoista.

Perquè els proavortistes s'omplen la boca d'heroisme de Teresa de Calcuta però no volen sentir el seu clam contra l'avortament i encara en demanen més; les autoritats espanyoles i catalanes es queixen de la manca de natalitat a casa nostra, però deixen abandonades a la seva sort les mares de família nombrosa que «només» han treballat a la llar inculcant amor i generositat als seus fills; els ciutadans i les autoritats del món sencer han volgut demostrar el seu amor a la «princesa del poble» amb actes multitudinaris de reconeixement —ben merescuts i ben agraïts, certament— però els de baix continuaran comprant «revistes sense cor» i els governants aniran fabricant mines i venent-les al Tercer Món, perquè així, entre pocs nascuts, avortats i morts en guerres mantingudes, serem menys i podrem tenir més benestar!

Ja us adoneu que no he parlat ni dels fotògrafs ni del pobre conductor del cotxe estrellat a París a causa de la velocitat excessiva. No pas perquè no pensi que els primers i el segon puguin ser lliures de responsabilitat, sinó perquè, en el fons, si som sincers, haurem de reconèixer que tots som responsables de tot i que en lloc de criticar inútilment val més que mirem qui a prop nostré i li fem la punyeta sense voler veure el mal més o menys greu que la nostra conducta li pot ocasionar.

Algun dia els humans —homes i dones— deixarem de buscar culpables, ens sentirem pecadors tots —tots!— i proposarem de veritat esmenar-nos? Déu ho faci encara que nosaltres no ho puguem veure.

Lluís Badia i Torras

Ajuda'ns a oferir **cada setmana**
el valor cristià de les notícies

Posa un anunci a *Catalunya Cristiana*

Informació i assessorament publicitari personalitzat. Truqueu al tel. (93) 490 59 88.

Tribuna

Pasquale Macchi

Arquebisbe emèrit de Loreto i antic secretari particular de Pau VI

El coratge de Pau VI

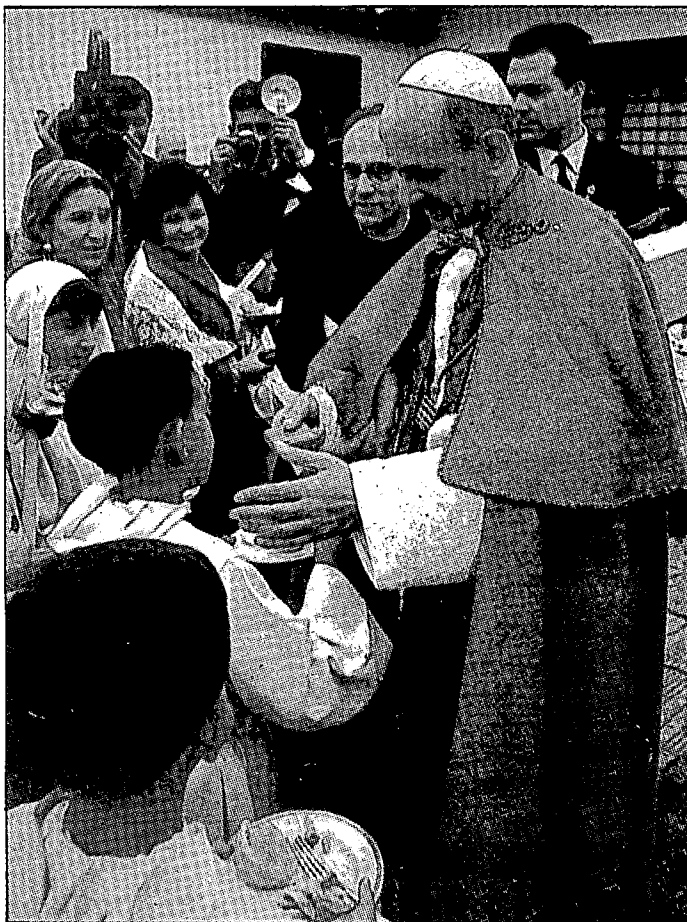
En el 19è aniversari de la seva mort pietosa (6 d'agost) i en el centenari del naixement (26 de setembre), la figura de Pau VI encara il·lumina i fascina qui ha pogut seguir-lo compartint la seva ànsia pastoral, i encara sembla que repeteix i proposa opcions i projectes de vida cristiana valerosos i coherents. En aquest camí de tota l'Església cap al gran Jubileu del 2000, en seguir l'itinerari traçat per Joan Pau II, i en concentrar, segons la seva invitació, la nostra atenció espiritual en la figura de Jesús, el Salvador, el Redemptor, l'Home exemple i primícia de tot home, ens sembla escoltar encara l'afirmació forta i convincent de l'arquebisbe Montini: «Crist, Tu ens ets necessari.»

És aquesta la pregària amb què conclou la seva primera carta pastoral a la diòcesi de Milà la quaresma de 1995 i que té per títol la frase de sant Ambrosi: *Omnia nabis est Christus* («Crist ho és tot per a nosaltres»). Aquest és el reclam ple de fe i d'amor que el nou Pastor ofereix als fidels com a fonament de tota la vida cristiana. Em sembla molt adient i gairebé una necessitat del cor tornar novament a aquestes pàgines, i trobar-hi encara les petjades per a un camí avui cada vegada més urgent, així com entendre un cop més el gran do de l'amor de Déu a la seva Església en la persona de Pau VI.

La vida humana està teixida de records i com més passa el temps, s'amunteguen en la ment i en el cor episodis, rostres, paraules, trobades que han marcat i modulats el pas dels anys. Això que passa ara en el 19è aniversari de la seva mort i en el centenari del naixement de Giovanni Battista Montini, pel que fa al sacerdot brescià, al fidel servidor de la cúria romana, a l'atent i valuós mestre espiritual dels joves universitaris, i més tard arquebisbe de Milà i Summe Pontífex, Pau VI: que els records tornen novament cada vegada més vius, més urgents amb la seva càrrega d'exemple, d'ensenyança, d'invitació apassionada al seguiment de Crist.

Crist és essencial, Crist és indispensable

Costa concentrar-se en un o altre dels moments que es presenten a la memòria, precisos i importants, tots tan actuals que semblen viscuts avui en el complex i dramàtic panorama actual. Avui com ahir, i potser avui més que ahir, és fàcil acontentar-se amb una religió subjectiva que «enfosqueix la visió real del món religiós i impedeix comprendre la importància de la idea que Déu estableix per endavant per a les nostres relacions amb Ell». I l'arquebisbe continua afirmant que «la religió que Déu s'ha dignat a establir amb la humanitat està centrada en Crist. Crist és essencial, Crist és necessari, Crist és indispensable per a les nostres relacions amb Déu». L'ànim atent de l'arquebisbe descobreix la prova d'aquesta veritat de fe en tantes veus aïllades i disperses que avui són moltes, «una estranya simfonia de nostàlgics que anhelan el Crist perdut, d'oides atentes que capten alguna ona de Crist,

Pasquale Macchi, amb Pau VI.

de generosos que d'Ell aprenen l'heroisme vertader, de decebuts que busquen una paraula ferma, de voluntariosos que esperen trobar-lo als camins rectes del bé».

Són paraules plenes de fe i esperança, de capacitat de llegir la història quotidiana a la llum d'una presència que, misteriosament i discreta, acompanya els camins de l'home de sempre. És l'ànim de monsenyor Montini, de Pau VI, obert i confiat, capaç d'entrar en sintonia amb l'ànim vertader de l'home, més enllà d'aparences negatives, i de trobar-hi ja algun signe de la presència de Déu. Precisament, d'aquesta certesa i d'aquest profund sentiment neix el crit: «Crist, Tu ens ets necessari.» És un crit, perquè és l'afirmació segura i decidida que s'arrela, no tan sols en la teologia, sinó en l'esperança, i troba cada dia la seva confirmació allí on lleialtat i humilitat deixen al descobert el cor de l'home. És el mateix crit que ja

l'antic predecessor a la càtedra de Milà havia adreçat a la seva gent, quan ja declinava l'imperi romà: «Crist ho és tot per a nosaltres», especificant les diverses situacions humanes a les quals tan sols Crist pot portar la salvació.

L'ardor envers el Crist vivent

D'aquesta manera iniciava el servei pastoral com a arquebisbe de Milà, i sempre, fins al moment de la seva mort, serà únicament la figura de Jesús la que serà evocada, estudiada, descrita i proposada com a anhel perenne de l'home, la gran esperança i la gran sort del cristià. ¿Com no tornar a escoltar en tants discursos i documents pontificis la mateixa tensió espiritual, el mateix ardor vers el Crist vivent, l'únic que respon a les expectatives més profundes i dramàtiques de l'home?

En el seu ensenyament, quantes vegades gairebé esclata la crida de Crist, la invocació al seu misteri d'amor i, de seguida també, la invitació suplicant a acollir-lo, a seguir-lo, a abandonar-se completament a Ell.

No puc no recordar aquí la conclusió de la seva homília a Manila, al Quezon Circle, aquella apoteosi de Crist, cantada en les paraules, en el seu estil eloqüent i entusiasta. És una lletania a Crist, tota ella *in crescendo*, que desemboca finalment en: «Jo vull cridar Jesucrist! Vull celebrar-te, oh Crist!» De la mateixa manera, sublims i commovedores són també les invocacions que bröllen del seu cor en el pelegrinatge a Terra Santa, als peus del calvari, a l'hort de les Oliveres, a Betlem. Aquí hi ha la font de l'esperança i, alhora, el reclam a la responsabilitat del cristià. Només si «Crist ho és tot per a nosaltres» serà possible oferir una alternativa a la mortal soledat de l'home d'avui. Pau VI sempre apel·lava a aquesta tasca meravellosa i tremenda de qui du el mateix nom de Crist, el cristià, i encara ho continua fent avui en el cor de qui ho recorda.

Humor

TROBO QUE SERIA FANTÀSTIC QUE INTEGRISTES, TERRORISTES, I VIOLENTS ES DECIDISSIN A FER VACANCES PERPÈTUES...

SERIA... FANTÀSTIC!

Cartes del lector

Dedicar temps a l'amor

Sr. Director,

L'amor està fet d'una pasta immortal, encara que les formes varien al llarg de la història. La cultura modela el comportament, però la substància amorosa té sempre la mateixa vigència, perquè és el destí de l'ésser humà. Dins d'aquesta societat que contínuament fabrica pel·lícules, regals i tot el que pot ser un passatemps, l'amor sol convertir-se també en un objecte més de consum. Per aquest motiu, tenen lloc les diferents patologies de l'amor —la gelosia atroç, la infidelitat, les depressions o els canvis sobtats de caràcter—, que integren el quadre bàsic de les malalties que poden afectar el matrimoni. Una de les causes més freqüents d'aquests fracassos de l'amor són ocasionats per la manca de comunicació de la parella. La feina, els horaris no coincidents, la pressa amb què es viu o els problemes que afecten a les famílies fan que entre marit i muller no hi hagi un diàleg fluid que faci possible portar junts les tasques més importants que es

plantegen en el matrimoni i la família.

Per això cal preguntar-se en cada cas: ¿Què és el que passa en el meu matrimoni i en la meua família? És cert que la vida no és fàcil, però paga la pena cuidar el més valuós que tenim els éssers humans. Hi ha milers de coses que no s'expliquen acudint als fèndens materials sinó a les relacions d'amor. L'harmonia d'una família depèn de la bona relació entre el pare i la mare. La societat esdevindrà el que siguin la majoria de famílies, perquè les parelles no són illes sinó lligams amb els altres. Ens podem preguntar: ¿No és l'amor un bé mal repartit? Cal treballar menys i tenir més temps per estimar; dedicar més hores a la família és fonamental. Una persona sense amor és com l'ombra d'un somni. Un dels aspectes més importants de l'amor és el lliurament. En el sexe participa tota la persona, però és la donació personal la que produeix més plaer. I

també és la més digna perquè amb ella s'aconsegueix la verdadera comunitat interpersonal.

MERCEDES ARIAS
Barcelona

reconciliació, alegria i caritat fraterna. Vam sortir reconfortats i esperançats d'aquesta experiència, ja que vam veure ressorgir una Església jove i compromesa, disposada a professar la fe amb el goig que proporciona la fraternitat cristiana.

FAMÍLIA TARRUELL-LLONCH
Sabadell

Fraternitat cristiana

Sr. Director,

Del 9 al 14 d'agost vam tenir l'opunitat d'assistir, juntament amb un grup de catalans procedents de Barcelona, Girona i Manresa, a una trobada cristiana de la Comunitat Emmanuel, que cada estiu se celebra a França, a la població de Paray-le-Monial (a prop de Taizé). És una població mil·lennària, on l'any 971 es fundà un monestir que va constituir la sisena abadia de Cluny, de la qual es conserva la basílica.

L'encontre era familiar i va aplegar 2.000 persones, de les quals unes 500 eren infants i adolescents. També hi assistiren cristians francesos, italians, alemanys, anglesos, peruans, colombians i de Costa d'Ivori. El lema d'aquest any era *Missió i vida cristiana* i va constituir una experiència de pregària,

Esglésies tancades

Sr. Director,

M'adreço al cardenal Mons. Ricard M. Carles, arquebisbe de la diòcesi de Barcelona, per preguntar-li el següent: ¿Per què les esglésies estan gairebé permanentment tancades? ¿Avui dia Crist podria anomenar «cases de pregària» aquestes parròquies a les quals no es pot entrar a pregar? ¿No demanarà Déu comptes per irresponsabilitat a aquells que no li permeten donar les seves gràcies des del sagrari? Crec que el problema és greu. Déu és present a l'Eucaristia perquè li lliurem la nostra intimitat i per donar-nos la seva ajuda, però sembla que s'ha quedat en un lloc gairebé inaccessible. Les esglésies han deixat de ser la seva Casa oberta a tothom i han esdevingut un obstacle físic per als que el necessiten.

EVA NORDBECK FERRAZ
Barcelona

Retalls

Avvenire (9-IX-97)

Escola de confusió

Controtivú

Si Peak fos un dels molts (massa?) professors de ciència (vertadera?) de la comunicació assignaria de seguida una tesi de doctorat sobre la comparació entre el comportament als mitjans de comunicació en el cas de la mort de Lady Diana y el de la mare Teresa de Calcuta.

Després d'una setmana de la mort de la primera i un dia tan sols de la segona, el diumenge alguns diaris han plantejat les primeres pàgines de la següent manera: el *Corriere della Sera* ha fet un titular de vuit columnes per a Lady Di i un de dues per a la mare Teresa; *Il Messaggero*, un de set columnes per a Lady Di i un de dues per a la mare Teresa; *La Stampa*, un de set columnes per a Lady Di i un de tres per a la mare Teresa; *L'Unità*, un de sis columnes per a Lady Di i un d'una per a la mare Teresa; *La Repubblica*, un de cinc columnes per a Lady Di i cap, ni tan sols el reclam per a pàgines interiors, a la mare Teresa, a la qual ha dedicat una columna a l'interior contra les set dedicades a Lady Di.

Peak coneix que la vida de Lady Di ha estat una mena de novel·la groga i rosa, una estrella de la *jet-set*, mentre que la de la minúscula gran monja de Calcuta ha estat solament un heroic testimoniatge de fe, però potser per fer-se perdonar tantes pàgines dedicades durant una setmana a Lady Di, els diaris haurien pogut invertir la relació entre els dos esdeveniments almenys el dia de la mort de la mare Teresa. No ho han fet i també les televisions s'han comportat així, per la qual cosa Peak ha de confirmar-se novament en l'opinió que els *mass media*, en lloc d'ajudar-nos a distingir els fets, ens empenyen a confondre'ls. Però tal vegada una conclusió d'aquest tipus no agradaria a tants (massa?) professors de ciència (vertadera?) de la comunicació que sovint son hostes dels *mass media*, com a experts d'aquesta creixent confusió.

■ Peak

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:
MISSAL FERIAL

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA
DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS
OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

església en el món

Índia

El món reconeix el do de la mare Teresa

■ Un funeral d'Estat per a la missionera del proïsme

CALCUTA.— Gairebé un milió de persones va voler retre l'últim homenatge a la mare Teresa, que va ser enterrada el 13 de setembre passat amb tots els honors. La deferència que l'Estat indi va

atorgar a la mare Teresa tan sols s'havia vist en els funerals de Gandhi i de Nehru, i es va accentuar per la presència d'alts dignataris de la comunitat internacional. Poc després que les germanes

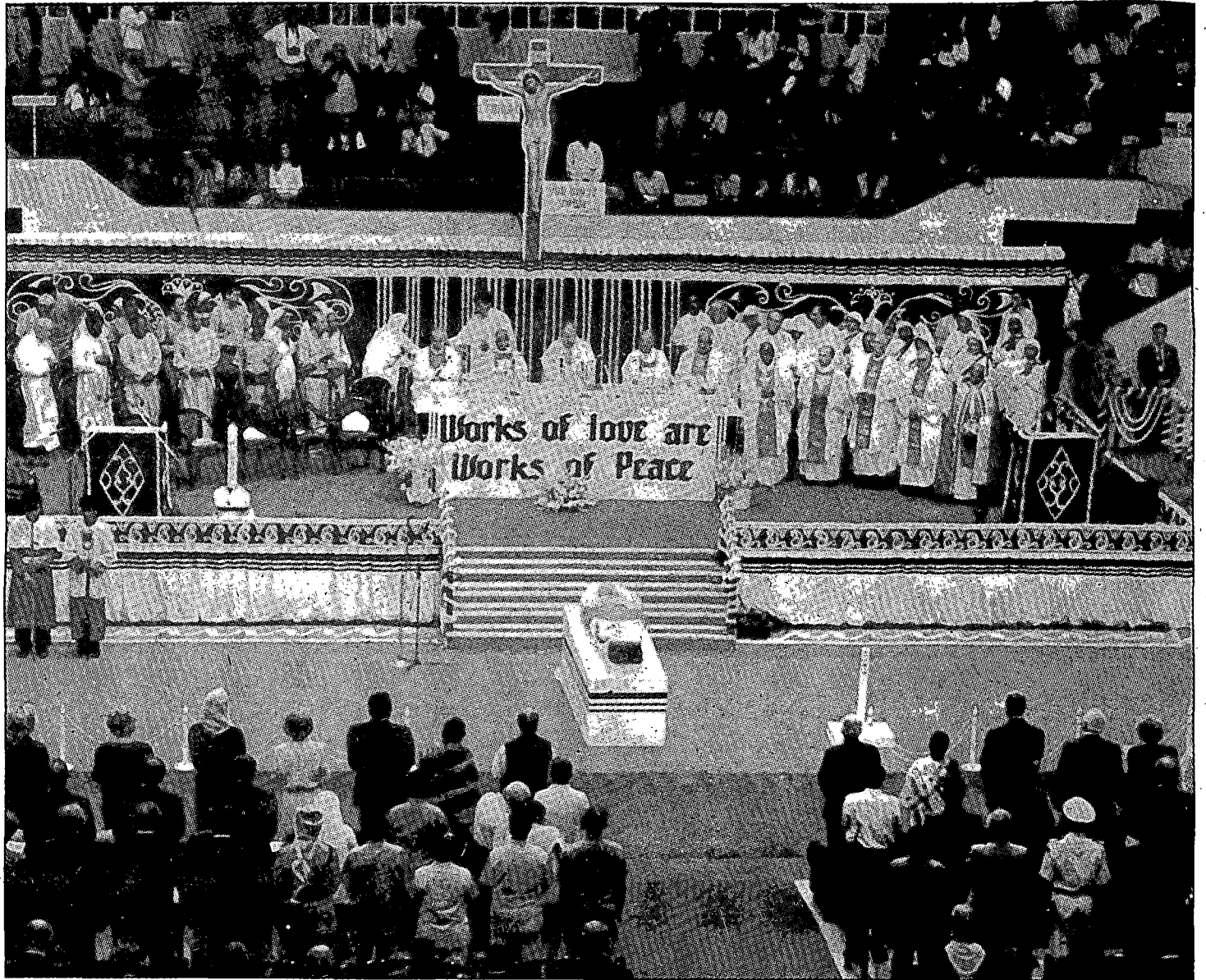
de la congregació que va fundar la mare Teresa tanquessin el sepulcre, centenars de persones esperaven fora de la missió per visitar la tomba de la venerada «mare dels pobres».

I van ser precisament els pobres, els humils, els vagabunds i la gent sense nom ni sostre els grans oblidats al funeral de l'albanesa Agnes Gonxha Bojaxhiu, la mare Teresa de Calcuta. Els estrictes cordons de seguretat que es van desplegar a tots els carrers de la capital del país per on havia de passar el seguici amb les despulles, i a l'estadi Netaji on es va celebrar el funeral, van impedir que aquells peis quals la mare Teresa havia entregat ànima i vida, li diguessin adéu. Les autoritats justifiquen aquesta decisió adduint que es va voler evitar en tot moment qualsevol incident d'ordre públic i descontrol. Tanmateix, la convivència que, en tantes i tantes ocasions havia demostrat la missionera, va guiar els milers d'indis de diferents religions que, sentint-se lligats i agraïts per l'obra de la mare Teresa, van atansar-se sense aldarulls a la caravana fúnebre o a les rodalies de l'estadi Netaji de Calcuta.

L'altre gran absent a la cerimònia de comiat de la mare Teresa va ser el papa Joan Pau II que, seguint la prescripció dels seus metges, no va poder viatjar fins a Calcuta. Angelo Sodano, secretari i enviat especial del Vaticà, va llegir el missatge que el Sant Pare va redactar en record de la difunta mare Teresa. Joan Pau II va escriure que «la vida de Teresa ha estat com un regal del Totpoderós als pobres i a la humanitat que pateix», malgrat que molts sempre li havien criticat que podia haver fet més.

Ofrena simbòlica

Un cop acabada la cerimònia religiosa, que va ser precedida de la celebració de l'Eucaristia, alguns dels alts dignataris, entre els quals hi havia la reina Sofia, Fabiola de Bèlgica, Noor de Jordània, Hillary Clinton i Bernadette

L'Índia va dedicar un comiat amb tots els honors.

Chirac, van dipositar ofrenes de flors al costat del ferètre de la mare Teresa de Calcuta, que no es va cobrir fins que va ser enterrat. El primer ministre indi, Gujral, va homenatjar la difunta tot dient que «és la major personalitat de l'Índia moderna». Per la seva banda, el president albanès, Rëxhep Mejdani, també va dipositar una corona de flors a prop del ferètre de la missionera.

A continuació, una minsa representació del col·lectiu pel qual la religiosa havia fundat l'orde de les Missioneres

de la Caritat —malalts, leprosos, pobres, prostitutes, infants abandonats...— va fer la seva ofrena simbòlica. Després els líders religiosos de les comunitats anglicana, hindú, musulmana, sikh, budista i parsi van descriure amb emoció la figura de Teresa. En el transcurs de l'acte un cor format per 150 Missioneres de la Caritat va cantar els salms preferits de la seva mare, mentre que de l'Evangeli es va llegir el passatge del cinquè capítol de Sant Mateu, on Jesús afirma que «el que heu fet al més insig-

nificant dels vostres germans m'ho heu fet a mi». Aquesta cita resumeix la tasca de la missionera en la seva totalitat.

Després de la cerimònia religiosa, la comitiva fúnebre amb les despulles de la mare Teresa es va dirigir cap a la seu de les Missioneres de la Caritat. En el llarg recorregut, milers de persones de totes les religions i condicions socials esperaven, des de feia hores, acomiadar-se de la missionera catòlica. L'enterrament, a diferència del funeral, es

(Segueix)

va celebrar en la intimitat i van ser les monges de l'orde les que, juntament amb el cardenal Angelo Sodano i diverses autoritats eclesiàstiques de Calcuta, van colgar el taüt amb les restes de la mare Teresa. Una neboda de la religiosa hi va assistir en representació dels familiars.

Des d'ara, la incansable mare Teresa de Calcuta reposa sota una humil làpida on es llegeix: «Estimeu-vos els uns als altres tal com jo us he estimat» (Jo. 15-12).

El relleu de Nirmala

En els primers símptomes de flaqueja, la mare Teresa va començar a delegar responsabilitats en la figura de la germana Nirmala. Tanmateix, no va ser fins al mes de març passat que la mare Teresa, que veia que la seva salut minvava dia rere dia, es va reunir amb les seves missioneres perquè escollissin una successora. Així va ser com Nirmala Joshi, de 63 anys i filla

d'una família de brahmans hindús i convertida al catolicisme als 20 anys, va passar a ocupar el càrrec de superiora general de les Missioneres de la Caritat.

Ara totes les mirades s'han dirigit a la germana Nirmala i molts es pregunten si serà capaç de mantenir en peu el gran imperi de la caritat que va fundar la mare Teresa. Nirmala contesta que «la pobresa com a do de Déu sempre existirà» i, per tant, es compromet a

«restar fidel a l'esperit que va implantar la mare Teresa». La missionera catòlica sempre havia dit que l'obra que ella feia no li pertanyia, sinó que és de Déu i que ella només era «un llapis minúscul en les mans de Déu». Nirmala hereta doncs, «la carta d'amor al món» que Déu escriu a través de l'orde de les Missioneres de la Caritat, com li agradava dir a la mare Teresa.

C.C.

Text integral de l'homilia del cardenal Sodano

«La seva història no és tan sols una empresa humanitària, és una història de fe bíblica»

«**B**envolguts germans i germanes en el Senyor, il·lustres autoritats de l'Índia i d'arreu del món, Missioneres de la Caritat: ha arribat el moment de donar la darrera salutació a la mare Teresa. Hem vingut aquí de cada racó del món per manifestar el nostre afecte i la nostra gratitud i retre el degut homenatge. Des del seu taüt fred la inoblida-

ble, benlloguda mare Teresa continua parlant-nos i sembla repetir les paraules del Senyor: "Fa més feliç donar que rebre" (Ac 20, 35).

»A les acaballes d'un segle que ha conegut moments terribles de foscor, la llum de la consciència no s'ha apagat totalment. La santedat, la bondat, la gentilesa, l'amor són encara reconeguts quan es manifesten en la història. El

Sant Pare Joan Pau II ha donat veu a això que moltes persones de tota condició han vist en aquesta dona de fe indestructible. La seva extraordinària visió espiritual, el seu amor generós i atent per Jesús en cada individu que trobava, el seu respecte absolut pel valor de tota vida humana y el seu coratge en afrontar així tants reptes. Sa Santedat, que coneixia bé la mare Teresa, desitja que aquesta

cerimònia fúnebre sigui una gran pregària d'acció de gràcies a Déu per haver donat aquesta dona a l'Església i al món.

»La història de la vida de la mare Teresa no és tan sols una mera empresa humanitària, com ella declararia abans de tot. És una història de fe bíblica. Aquesta es pot explicar tan sols com

(Segueix)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIUS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpené (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

☐ UNA BECA DE 300.000 PTES. FACILITA 6 ANYS D'ESTUDI

☐ MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi

☐ UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. (93) 270 10 14

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. (977) 23 34 12

25002 LLEIDA
Plaça de Sant Josep
Tel. (973) 26 76 39

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. (972) 20 32 97

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. (973) 35 00 54

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. (973) 48 06 19

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. (977) 44 07 00

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. (93) 883 26 55

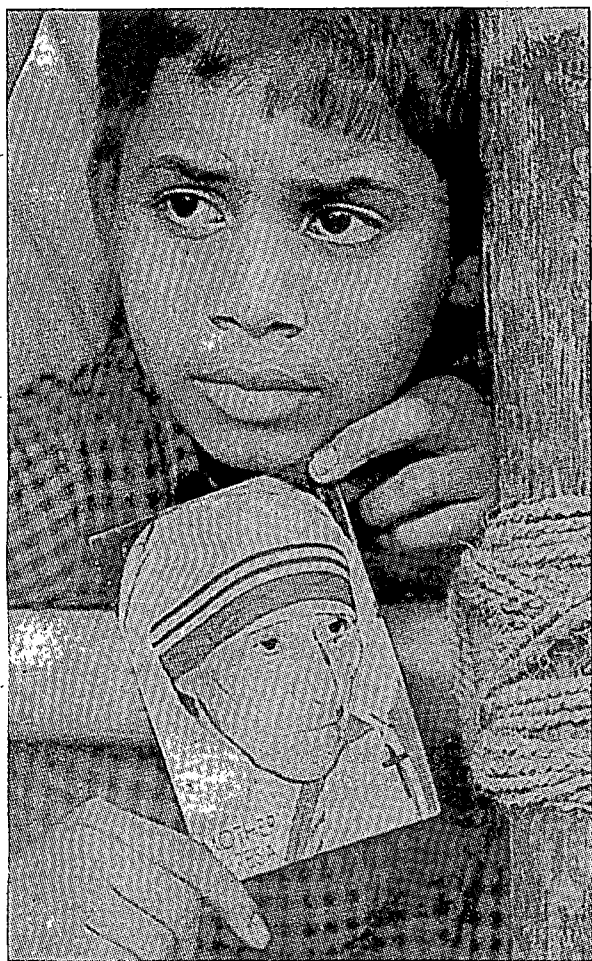
anunci de Jesucrist, com —fent servir les seves mateixes paraules— un “estimar-lo i servir-lo en la imatge sofrent dels més pobres d’entre els pobres, tant materialment com espiritual, reconeixent en ells i restituint-los la imatge i la semblança de Déu” (*Constitucions de les Missioneres de la Caritat*, 1, 1). S’ha dit que la mare Teresa hauria pogut fer més per combatre les causes de la pobresa al món. La mare Teresa era conscient d’aquestes crítiques. Probablement s’ha arronsat d’espatlles com per dir: “Mentre vosaltres continueu discutint sobre les causes i sobre els motius de la pobresa, jo m’agenollaré al costat dels més pobres d’entre els pobres i em preocuparé de les seves necessitats.”

»Els captaires, els leprosos, les víctimes de la sida no tenen necessitat de debats i teories, sinó que tenen necessitat d’amor. Els que tenen fam no poden esperar que la resta del món trobi la solució perfecta, tenen necessitat de solidaritat concreta. Els moribunds, els discapacitats i els *nasciturus* inermes, que no troben suport en les ideologies utòpiques que, en especial en els últims dos-cents anys, han buscat modelar un món perfecte, tenen necessitat d’una amorosa presència humana i d’una mà sol·licita. L’herència espiritual que la mare Teresa ens deixa està tota ella concentrada en les paraules de Jesús recollides en l’Evangeli de Sant Mateu: “Us ho asseguro: tot allò que feieu a un d’aquests germans meus més petits, a mi m’ho feieu” (Mt 25, 40). En el silenci, en la contemplació i en

l’adoració orant davant del sagrari ella va aprendre a veure l’autèntic rostre de Déu en cada ésser humà sofrent. En la pregària va descobrir la veritat essencial que està en la base de la doctrina social de l’Església i de la seva obra religiosa i humanitària en cada moment i en cada part del món: Jesucrist, el Verb Etern fet carn, el redemptor de la humanitat, ha volgut identificar-se amb cada persona, en particular amb els pobres, els malalts i els necessitats. “M’ho heu fet a mi”.

»La mare Teresa de Calcuta ha encès una flama d’amor que les seves filles i els seus fills, les Missioneres i els Missioners de la Caritat, han de mantenir encesa. El món té una gran necessitat de la llum i del caliu d’aquesta flama. L’homenatge que tributem a la memòria d’aquesta humil religiosa, que no s’ha convertit en menys ciutadana del món des del seu gran amor per l’Índia i per aquesta ciutat de Calcuta, serà inútil si nosaltres, creients i homes i dones de

bona voluntat, no continuem on ella s’ha aturat. Els pobres són encara entre nosaltres. Atès que ells són el reflex del Fill Crucificat de Déu, han d’estar en el centre de la nostra sol·licitud personal, de la nostra acció política i del nostre compromís religiós. El diumenge passat, en la pregària de l’Àngelus, el Sant Pare va recordar les següents paraules de la mare Teresa: “El fruit de la pregària és l’amor, el fruit de l’amor és el servei, i el fruit del servei és la pau.” Comencem per canviar el món per millorar-lo recollint-nos en l’humil pregària a Déu, Creador de tot el que existeix. Renovem-nos en la fe! Que el nostre cor estigui ple d’amor autèntic! Que cadascú faci personalment alguna cosa útil i

Tothom va voler dir adéu a la mare Teresa.

important pels que estan necessitats! Tan sols quan aprenguem a veure els altres com els nostres germans i germanes, tant si són diferents de nosaltres com si són lluny de nosaltres, la humanitat aprendrà els camins de la pau. Llavors haurem fet “alguna cosa bella per Déu”.

»Benvolguda mare Teresa, el reconfortant dogma de la comunió dels sants ens permet de sentir-nos encara més pròxims a tu. Tota l’Església et dona les gràcies pel teu exemple lluminós i en promet fer un tresor. Avui, en nom del papa Joan Pau II que m’ha enviat aquí, et dirigeixo un últim adéu terrenal i en el seu nom et dono les gràcies per tot el que has fet pels pobres del món. Ells són els favorits de Jesús. Són també els favorits del nostre Sant Pare, el seu vicari a la terra. És en el seu nom que col·loco sobre el teu taüt la flor de la nostra gratitud. Benvolguda mare Teresa, descansa en Pau.»

Cardenal Angelo Sodano

Testimonis d’un esperit missioner

JOAN PAU II: «HA MARCAT AQUEST SEGLE»

El dissabte 6 de setembre, al matí, el Papa va celebrar una missa privada a la capella del palau de Castelgandolfo. Posteriorment es va adreçar als 6.000 joves del Centro Volontari della Sofferenza i els va parlar de la mare Teresa. El Papa, commogut, es va referir a la religiosa com una figura que «ha marcat la història del nostre segle». «En el rostre dels miserables —va continuar el Pontífex— va reconèixer el de Jesús, qui des de dalt de la Creu implora: “Tinc set.” Ella va acollir aquesta crida, amb entrega generosa, dels llavis i del cor dels moribunds, dels petits abandonats, dels homes i de les dones oprimits pel pes del sofriment i de la soletat.»

HENRY SEBASTIAN D’SOUZA, ARQUEBISBE DE CALCUTA

«Feia dos dies que l’havia visitada juntament amb el meu vicari general. Es trobava bé, estava contenta, res no feia presagiar que estigués tan pròxima la seva mort», va dir l’arquebisbe. «Tots recordem que ella va començar anant pels carrers i recollia els moribunds. Però potser no s’ha subratllat prou el fet que en un determinat moment s’adona com la pobresa de la gent del carrer no era tan sols material, sinó sobretot espiritual. Per això, els homes i les dones, a punt de morir, confessen: “Hem viscut com a bèsties però estem contents de morir com a àngels.”» D’Souza explica una anècdota molt bella: «Jo vaig perdre la meua mare el 1972. La mare Teresa em va visitar i em va confortar amb aquestes paraules: “D’ara endavant jo seré la teua mare.” Dos anys després vaig ser consagrat bisbe. Llavors, al començament de la celebració, la mare Teresa es va presentar al meu pare i als meus germans, que estaven asseguts a la primera fila i els va dir: “Jo sóc la mare del seu fill i del vostre germà.”»

GERMÀ ROGER DE TAIZÉ: «SERÀ CANONITZADA»

En una entrevista concedida al diari francès *Le Figaro* el 15 de setembre passat, el germà Roger, fundador de Taizé, afirma que la mare Teresa serà canonitzada. El monjo no amaga la seva tristesa per la mort de la religiosa, però diu que «la tristesa és un signe de Déu, perquè Crist és trist». El germà Roger, de 82 anys, va conèixer personalment la mare Teresa el 1976 quan la missionera va visitar l’obra de Taizé. Allà tots dos van escriure diverses pregàries i uns mesos més tard el germà Roger va viatjar a Calcuta. Recorda amb emoció l’entrega que la mare Teresa posava en totes les seves accions i que, fins i tot, va ser ella qui amb les seves pròpies mans li va cosir un vestit blanc similar al de les missioneres.

MARY GLENDON, PROFESSORA A HARVARD

Mary Glendon, professora de la Universitat de Harvard i membre del Pontifici Consell per als Laics, va encapçalar la representació vaticana a la Conferència Internacional sobre la Dona a Pequín. «La mare Teresa va ser un exemple brillant del catolicisme social —diu— i de la crida universal a la santedat. Ens ha fet veure que cadascú ha de dur a terme la seva part, sense esperar ordres o sol·licitacions. No serveix una gran organització, no calen grans mitjans per ajudar els altres. Per llançar una missatge universal n’hi ha prou amb decidir fer-ho i tenir la voluntat i el coratge de viure la pròpia crida. (...) Hi ha moltes organitzacions fortes i importants, deia la mare Teresa, que tenen cura de les causes estructurals de la pobresa, i fan bé de dedicar-s’hi, però són poques les persones disposades a ajudar un moribund, a curar qui està malalt, a vestir el despul·lat, a donar hospitalitat a qui no té casa, a donar menjar a qui te fam.»

AQUELLA ABRAÇADA AMB PAU VI

El 1964 la mare Teresa de Calcuta gairebé no era coneguda fora de les fronteres de l’Índia. Però la coneixia Pau VI que, amb ocasió del seu viatge a aquell gran país, va poder compartir l’opinió de qui li havia parlat en termes estusiàstics de l’obra iniciada 14 anys abans per la religiosa d’origen albanès. Li va colpir tant que, en el moment de tornar a Roma, va voler regalar a la mare Teresa el cotxe utilitzat durant aquella visita, perquè amb els diners obtinguts de la venda pogués ajudar els pobres. Nou anys més tard, el 18 d’agost de 1973, seria el papa Montini mateix qui lliuraria a la mare Teresa el primer reconeixement internacional, el premi Joan XXIII, com a testimoni de l’admiració que sentia per la religiosa. Admiració que el 6 de maig de 1978, pocs mesos abans de morir, confirmaria, en rebre en audiència als col·laboradors italians de les Missioneres de la Caritat.

Espanya

Jesucrist és la bona notícia per a l'home d'avui

■ Més de 3.000 persones participen en el Congrés de Pastoral Evangelitzadora

MADRID.— De l'11 al 14 de setembre s'ha celebrat a Madrid un Congrés de Pastoral Evangelitzadora centrat en Jesucrist. La trobada, organitzada per la Conferència Episcopal espanyola, estava destinada a preparar a totes les diòcesis espanyoles l'adveniment del Tercer Mil·lenni, segons els desitjos i les pautes presentades per Joan Pau II.

En l'acte d'obertura del Congrés de Pastoral Evangelitzadora, el president de la Conferència Episcopal espanyola, Mons. Elías Yanes, va dir que «no es pretén que sigui un Congrés de cristologia, sinó com presentar la fe en Jesucrist a l'home d'avui». Un home d'avui que, segons va afirmar el vicepresident d'aquest mateix organisme i arquebisbe de Pamplona, Fernando Sebastián, està marcat per circumstàncies molt concretes. «Si en altres temps —digué— els pecats van ser el ressentiment, l'odi, la violència, l'explotació i la falta de respecte per la llibertat dels altres, avui vivim assetjats per les temptacions que neixen del benestar, la sobèrbia, la comoditat, la mollesa, la infidelitat i la hipocresia, la peresa, la mentida i el narcissisme materialista en totes les seves formes, espirituals i materials.»

De fet, el conjunt de bisbes espanyols han tingut molt interès en què el

Congrés fos un gran esdeveniment eclesial. Hi van assistir més de 60 bisbes i 2.500 participants més provinents de parròquies, moviments, grups i institucions eclesials. Entre ells uns 500 eren laics. El Congrés es desenvolupà a tres nivells. El primer, format per set ponències de fons; el segon, per les comunicacions d'experiències evangelitzadores, i, el tercer, per deu tallers sobre projectes creatius que suggereixen accions concretes per a la nova evangelització.

Les etapes de la història recent

La ponència de Mons. Sebastián va establir l'horitzó en el qual s'ha de fer avui l'evangelització. Va ser molt comentada la divisió que va fer de la història recent en quatre períodes. De 1965 a 1975 són els anys de liquidar la guerra civil; de 1975 a 1982, són els temps de la transició, de les grans cri-

Monsenyor Sebastián.

des a la reconciliació, de la renúncia als privilegis i l'acceptació de la Constitució democràtica; del 1980 al 1990, anys de govern socialista, l'«Església espanyola viu amb dures dificultats internes i externes la seva veritable transició. Passa d'una situació protegida a haver de viure sota sospita i en règim de poc més que tolerància»; des de 1990, va concloure Sebastián, «estem entrant en un temps que podríem anomenar de normalització social i pastoral». El Papa en el seu missatge va indicar, de mane-

ra més genèrica, que «en els darrers decennis del segle actual l'Església ha experimentat també els canvis accelerats que viu la societat. Aquests canvis exigeixen que es revisi la seva actuació en ordre d'evangelització i una pastoral que respongui a la nova situació».

La primera ponència doctrinal va presentar Jesucrist com la bona notícia. Les altres el desenvoluparen així: Jesús com a revelador de Déu i, per tant, veritat per a l'home, model de vida cristiana, redemptor i font de l'Esperit Sant. Els professors Antoni Oriol i Ramon Prat i Pons formaven part d'equips de ponència. Els deu tallers van treballar els anomenats nous areòpags (mitjans de comunicació social, joves, laics i fe i cultura), parròquia, catequesi, litúrgia i religiositat popular, nous ministeris, la mobilitat dominical i les peregrinacions del 2000. Llum Delàs va moderar els tallers sobre els joves.

Resulta molt difícil predir l'influx que tindrà aquest Congrés en la vida de les diòcesis. Caldrà veure el conjunt de les comunicacions i dels tallers i la difusió que es farà dels actes. En tot cas, ha estat un esdeveniment significatiu pels grans esforços esmerçats, per la massiva assistència i per la gran quantitat d'idees posades en comú.

Antoni Matabosch

TECC té en compte la seva butxaca, li regalem dos anys de consum

NOVETAT LA CALEFACCIÓ CENTRAL SENSE CALDERA

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termòstat individual.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

<http://www.virtual.es/tecc>

TELÉFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88
TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

El missatge final del Congrés: «Jesucrist és el camí»

Després de tres dies de reunió, els participants en el Congrés de Pastoral Evangelitzadora, van concloure que el futur de l'evangelització amb veritable contingut pastoral és anunciar Jesucrist com «la Bona Notícia capaç de fer noves totes les coses». Aquest missatge d'optimisme cristià pretén donar resposta als «nous obstacles en el camí de la fe i en l'experiència cristiana». Tanmateix, els assistents van reconèixer que la seva tasca és fonamental i que, per tant, abans de responsabilitzar el fracàs de l'evangelització a «causes externes», cal preguntar-se «seriosament per la qualitat del nostre propi testimoni creient».

La possibilitat d'assolir una evangelització plena tan sols és factible si s'està «avalat per una vida cristiana renovada i sincera, tot expressant el goig d'haver trobat el Senyor», en la mesura que només amb aquesta trobada es pot «renovar el compromís per a una nova evangelització».

A través de les paraules i de les obres, les persones que porten el testimoni de Jesús han de mostrar que Ell és «Camí, Veritat i Vida», perquè amb «la seva acollida i seguiment tenim llum per a les respostes més fòndes i els problemes personals i socials».

C.C.

Editorial

Viure la missió universal

S'inicia un nou curs i ben aviat se'ns parlarà del Domund'97 que, com cada any, vol desvetllar la nostra vocació missionera universal que dóna sentit a la vida de cada cristià.

El Domund el volem rebre com un toc d'atenció missioner i no tan sols com un dia en què se'ns parla de les «missions llunyanes». Cal sentir, com sant Pau, que l'amor del Crist ens urgeix a donar-lo a conèixer a tots els homes i dones perquè gaudeixin, ells també, de la salvació, la llibertat i el goig que només Jesús pot donar.

La pedagogia de l'Església ens presenta un pla per viure la missió universal. Ho fa amb «l'octubre missioner», que posarà en marxa les parròquies, comunitats i moviments perquè donin resposta als reptes d'aquí sense oblidar les necessitats materials i evangelitzadores dels països i cultures llunyanes.

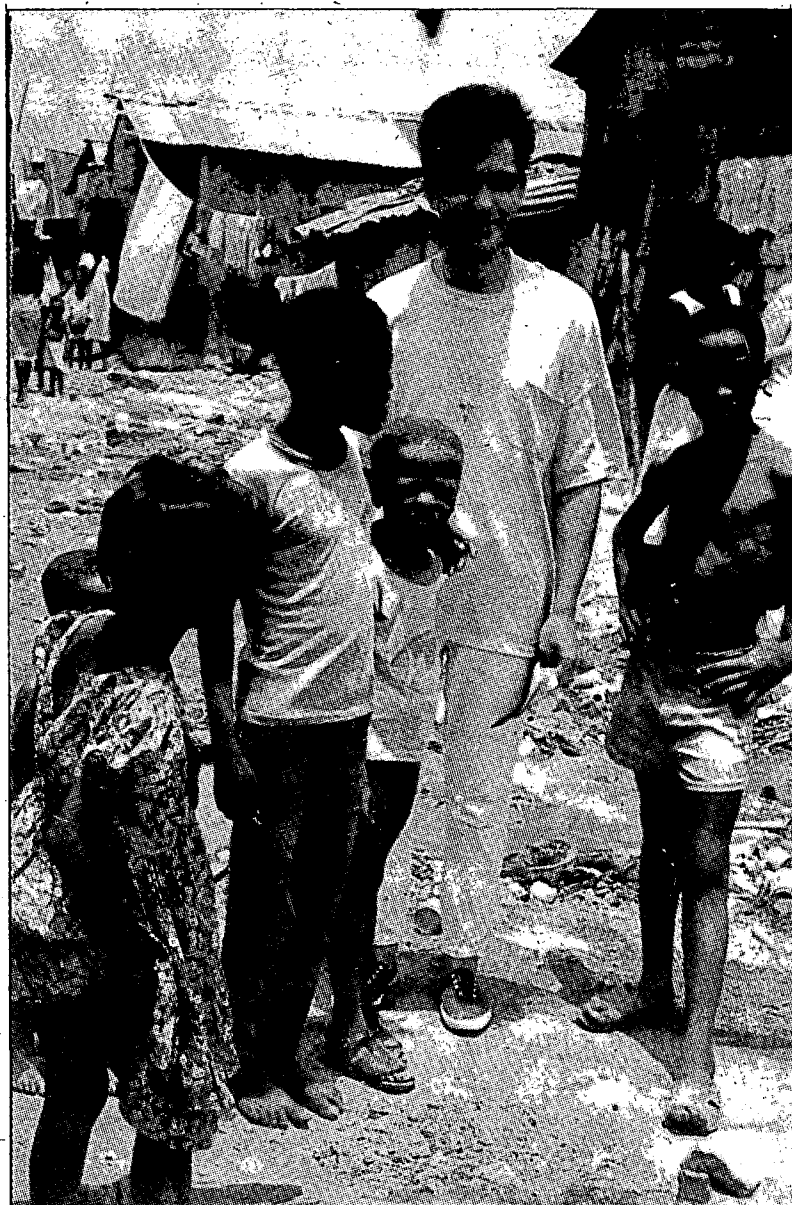
El Domund ens parlarà del treball dels dos-cents missioners i missioneres escampats per la majoria de nacions del món —mil dos-cents són catalans— que enguany se'ns presentaran com a testimonis valents de l'evangeli i del compromís amb els germans més necessitats. El lema serà: «Els missioners, màrtirs com Crist».

Els missioners són màrtirs perquè, com Jesús, són testimonis de l'amor universal de Déu, lliuren la seva vida en bé dels altres, donen testimoniatge de la veritat i estimen fins al final. Ho deia molt bé la germana Esther Paniagua, assassinada a l'Algèria, el dia del Domund'94: «No ens poden prendre la vida perquè ja l'hem lliurada.»

L'exemple fins a la mort que ens donen els missioners ens mou a sentir-los com a germans i a recolzar el seu treball i la seva entrega. Ho fem pregant per ells i elles, mentre demanem a Déu que susciti moltes vocacions missioneres arreu de l'Església.

Oferim també les malalties, les dificultats de la nostra vida de cada dia i entreguem la nostra ajuda econòmica que, el dia del Domund va dirigida a tots els missioners i a les mil joves esglésies que van formant-se i enfortint-se amb la suor i sovint amb la sang dels missioners i amb el nostre recolzament generós i el de totes les altres comunitats cristianes.

Jordi Jorba

Jove missioner cridat a viure i comunicar l'Evangeli a terres llunyanes.

ANGOLA

«La pau ha d'arrelar»

Mons. Óscar López Fernandez, bisbe de Benguela, diòcesi al sud de Luanda (Angola), va afirmar: «No s'ha de ser ingenu: tot i que ara no es dispara més, la pau és com una planta que ha d'arrelar, i l'Església té un gran paper en aquest sentit.»

Fa només dos mesos que un govern de reconciliació nacional presidit per Mons. Dós Santos, bisbe d'Ucige, i format per ministres de la UNITA de Savimbi, va posar fi a un conflicte que va durar més de 30 anys. Un milió i mig de morts, 70.000 mutilats —8.000 són nens—, més de dos milions i mig de refugiats i més de 10 milions de minees anti-home que mantenen els camperols allunyats dels camps. Aquest és el llegat de la guerra, juntament amb les dues generacions de joves que només han conegut aquest ambient bèl·lic.

Dós Santos va assenyalar que per reforçar la pau cal ajudar la gent al seu desenvolupament social. On s'ha d'incidir més és en el camp de l'educació, ja que hi ha ciutats on ni tan sols funcionen les escoles. Són milers els joves que no saben llegir ni escriure, i no hi podrà haver desenvolupament sense la seva recuperació.

L'església està vivint un període de gran impuls i augmenta tant el moviment apostòlic juvenil com el de vocacions. Hi ha set seminaris de teologia i set de filosofia i, des del dia de la independència, s'han obert 40 noviciats. La Universitat Catòlica de Luanda ha iniciat recentment les seves activitats i s'està estudiant la construcció d'un seminari major a Benguela. (FIDES)

BURUNDI

El projecte «Agacura» dels dominics vol construir una nova societat

Ruanda i Burundi continuen tenint grans dificultats per resoldre les greus crisis sociopolítiques dels últims anys. El treball de reconstrucció, el guariment de les ferides d'uns i altres, exigirà molt temps, paciència i delicadesa. Farà falta molta energia psicològica i molta fe per tal de no caure en les diverses temptacions de revenja o de recerca agressiva de seguretat.

Els pares i les germanes dominiques han estat sempre presents a ambdós països assumint greus reptes personals per demostrar que és possible per als hutu, tutsi, twa i d'altres grups viure junts com a germans i germanes. D'entre els projectes posats en marxa pels dominics i dominiques hi figura «Agacura» (el que creix). Convençut que val més pensar en el futur que detenir-se en els drames actuals, el P. Deogratias Banzirumuhito, de Bujumbura

(Burundi), es dedica als nens i joves marginats, sobretot els orfes de la guerra i els malalts de sida. Evitant els orfenats, que arrenquen els nens dels seus ambients vitals, l'associació anima les famílies perquè els adoptin i prepara amb elles un programa comunitari de salut i d'escolarització.

Per als joves que acaben l'escola primària sense possibilitat de continuar estudiant o d'una inserció social i econòmica, el P. Deogratias ha reunit diversos amics per procurar la creació d'una cooperativa-escola rural, orientada principalment cap a l'aprenentatge de l'agricultura. Pel seu autofinanciamment, la cooperativa ha començat construint un forn de maons y teules, cosa que representa també una contribució al treball de reconstrucció del país, que ha sofert destruccions inimaginables. (FIDES)

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

SETEMBRE

28. Diumenge

XXVI de durant l'any. Verd. Lectures: Nombres 11:25-29 / Salm 16 / Jaume 5:1-6 / Marc 9:38-43.45.47.48

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Wenceslau, duc, mr.; Exuperi i Salomó, bs.; Eustoqui, n.; Santa Lioba, mr.; Beat Simó de Rojas, trin.

Festa Major: a Canalda, Cervera, Duesaigües, Fogars de Montclús, Llanars, Llessui, Ogern, les Planes d'Hostoles, els Prats de Rei, Riudellots de la Selva, Sant Boi de Lluçanès, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Julià de Ramis, Sant Miquel de Campmajor, Sant Pere de Torelló, Taus i Vidrà.

29. Dilluns

Els Sants Arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael (F) Blanc. Lectures: Daniel 7:9-10.13-14 (o bé: Apocalipsi 12:7-12a) / Salm 137 / Joan 1:47-51

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fratern, b. mr.; Grimoaldo, prev.; Quiriac, anac.; Santes, Rípsima, vg. i comps. mrs.; Gudèlia, mr.

Festa Major: a l'Albiol, Alcanar, Alforja, Almatret, Almoister, Barceloneta (Barcelona), Bell-lloc d'Urgell, Castellar de n'Hug, Cavallera, Cervià de les Garrigues, Ciutadilla, Colera, Forés, Garrigàs, Isòvol, Lleida, Lloà, Margalef de Montsant, les Masies de Roda, Molins de Rei, Mont-roig del Camp, els Omellons, Orpí, Os de Balaguer, Palau-sacosta, Pradell, Rupit, Sant Martí de Llèmana, Sant Miquel de Fluvià, la Sentiu de Sió, Setcases, Tivenys, Torroja del Priorat, Vallfogona de Balaguer, Vallromanès, Vallverd, Ventalló, Vespella de Gaià i Vilasana.

30. Dimarts

Sant Jeroni (MO) Blanc. Lectures: Zacariès 8:20-23 / Salm 86 / Lluc 8:51-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Honori i Gregori, bs.; Leopard, mr.; Santa Sofia, vda.

OCTUBRE

1. Dimecres

Santa Teresa de l'Infant Jesús (MO) Blanc. Lectures: Nehemies 2:1-8 / Salm 136 / Lluc 9:57-62

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Veríssim, mr.; Remigi, b.; Santes, Màxima i Júlia, gnes. mrs.

2. Dijous

Els sants Àngels de la Guarda (MO) Blanc. Lectures: Nehemies 8:1-4a.5-6.7b-12 / Salm 18 / Mateu 18:1-5.10. LLEIDA: La Mare de Déu de l'Acadèmia (ciutat, S / diòcesi, MO) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Leodegari, b. mr.; Satori, erem.; Beat Berenguer de Peralta, b.

3. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Baruc 1:15-22 / Salm 78 / Lluc 10:13-16. Si es vol: Sant Francesc de Borja (MLI) Blanc. LLEIDA: Els sants Àngels de la Guarda (MO). Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gerard, ab.; Evald, prev., mr.; Cándid, mr.; Esiqui, mjo.; Santa Maria Josepa Rosselló, fdra. Primer divendres del mes.

4. Dissabte

Sant Francesc d'Assís (MO) Blanc. Lectures: Baruc 4:5-12.27-29 / Salm 68 / Lluc 10:17-24. TARRAGONA: Aniversari òbit bisbe Josep Pont. Morat.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hieroteu, cfr.; Petroni, b.; Marc i Marcià, germs. mrs.; Santa Àurea, vg.

Festa Major: a Bellfall.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVI de
durant l'any Cicle B

Lectura primera Nm 11:25-29

Estàs gelós per mi? Tant de bo que tot el poble tingués el do de profecia!

Lectura del llibre dels Nombres

En aquells dies, el Senyor baixà en el núvol i parlava amb Moisès. Llavors prengué de l'Esperit que Moisès tenia i el donà als setanta ancians. Quan l'Esperit es posà damunt d'ells entraren en estat d'exaltació profètica i no paraven.

En el campament havien quedat dos homes, Eldad i Medad, inscrits entre els setanta però que no s'havien presentat davant el tabernacle. L'Esperit també es posà damunt d'ells i, allà mateix, al campament, entraren en aquell estat d'exaltació profètica. Un jove anà corrents a fer-ho saber a Moisès. Josué, fill de Nun, que des de jove era l'ajudant de Moisès, digué: «Moisès, senyopr meu, prohibiu-los-ho.» Però Moisès li respongué: «Estàs gelós per mi? Tant de bo que tot el poble del Senyor tingués el do de profecia, i que el Senyor els donés a tots el seu Esperit!»

Salm responsorial

18:8, 10, 12-13, 14 (R.: 9a)

És perfecta la llei del Senyor,
i l'ànima hi descansa;
és ferm el que el Senyor disposa,
dóna seny als ignorants.R. Els preceptes del Senyor omplen
el cor de goig.Venerar el Senyor és cosa santa,
es manté per sempre;
els determinis del Senyor són
[ben presos].
tots són justíssims. R.El servent vostre està prompte
a guardar-los amantent;
però, ¿qui s'adona de les pròpies
[errades]?Disculpeu el que em passa
[inadvertit. R.Preserveu-me, Senyor, de l'orgull,
que no s'apoderi de mi;
així seré irrepreensible,
i net d'una gran culpa. R.

Lectura segona

Jm 5:1-6

Les vostres riqueses s'han podrit

Lectura de la carta de sant Jaume

Ara us parlo a vosaltres, els qui sou

rics. Ploreu desconsoladament per les desgràcies que us cauran al damunt. Les vostres riqueses s'han podrit, s'han arnat els vostres vestits, s'han rovellat el vostre or i la vostra plata, i el seu rovell serà el vostre acusador i us devorà les carns. Heu amuntegat riqueses precisament aquests dies, que són els darrers. El jornal que heu escatimat als qui han segat els vostres camps clama contra vosaltres; i el crit dels segadors ha arribat a les orelles del Senyor de l'univers. Heu viscut aquí a la terra una vida de delícies i plaers, us heu engreixat com el bestiar, ara que és el dia de la matança. Heu condemnat el just, l'heu assassinat i ell no s'ha resistit.

Al·leluia

Jo 17:17ba

La vostra paraula és veritat, Senyor:
consagreu-nos en la veritat.

Evangeli

Mc 9:38-43, 45, 47-48

Qui no és contra nosaltres, és amb
nosaltres.Si la teva mà et fa caure en pecat,
talla-te-la.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Joan digué a Jesús: «Mestre, n'hem vist un que es valia del vostre nom per treure dimonis i li dèiem que no ho fes més, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres.» Jesús respongué: «Deixeu-lo fer, Ningú que en nom meu faci miracles, no podrà després malparlar de mi. Qui no és contra nosaltres, és amb nosaltres. Tothom qui us doni un vas d'aigua pel meu nom, perquè sou de Crist, us dic amb tota veritat que no quedarà sense recompensa.

Però aquell que allunya de mi un d'aquests petits que tenen fe, valdria més que el tiressin al mar amb una mola d'ase lligada al coll. Si la teva mà et fa caure en pecat, talla-te-la. Val més que entris a la vida sense mà, i no que vagis amb totes dues mans a l'infern, al foc que no s'apaga. Si el teu peu et fa caure en pecat, talla-te'l. Val més que entris a la vida sense peu, i no que siguis llençat amb tots dos peus a l'infern. I si el teu ull et fa caure en pecat, treu-te'l. Val més que entris al Regne de Déu amb un sol ull, i no que siguis llençat amb tots dos ulls a l'infern, on el corc no mor mai i el foc no s'apaga.»

La missa dominical del dissabte al vespre

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Un tema per pensar

La celebració de l'Eucaristia dominical el dissabte al vespre és una pràctica adquirida actualment com a normal. Després d'una primera etapa de concessió més aviat extraordinària (fou Pius XII en els anys cinquanta qui la va donar), es va anar fent cada vegada més freqüent. Actualment són molts els fidels que participen a les misses dominicals el dissabte al vespre.

Es també encara del record de molts la introducció a les misses vespertines, qüestió directament vinculada amb la de la disciplina del dejuni eucarístic. Fou també Pius XII qui va modificar-la.

Aquestes dues pràctiques —missa al vespre del dissabte, missa a la tarda del diumenge— permeten als fidels, sens dubte, una gran flexibilitat de participació, i permeten igualment als pastors —sobretot els que han d'assistir a diverses comunitats— una distribució de les celebracions més espaiada en el temps. Són realment avantatges notables, i són segurament els avantatges que es buscava d'oferir, amb aquestes iniciatives, a

la pastoral del diumenge.

Heus aquí, però, que amb els anys s'han produït en aquesta pràctica unes situacions que mereixen ser reflexionades.

Una primera pregunta moltes vegades formulada entre sacerdots, es refereix a la visió global que tenim i donem de la celebració del diumenge. No és veritat que avui massa sovint, hom pot tenir la impressió que la missa és tot i només el que es proposa per al diumenge? Gràcies a Déu, cada dia són més les parròquies i altres esglésies que celebren la Litúrgia de les Hores, especialment Laudes i Vespres, el diumenge. En altres llocs, el diumenge és també el moment d'una catequesi oberta a tots els fidels, d'una pregària comuna vespertina —Rosari, adoració del Santíssim Sagrament, Via Crucis en el temps adequat, etc. Tot això són iniciatives ben lloables, que poden subratllar el valor central de l'Eucaristia, fent que no quedi «sola».

Una altra pregunta sobre la manera d'anunciar les misses dominicals el dissabte al vespre. En alguns llocs persisteix encara el títol de «missa dominical

anticipada». Això pot fer pensar en una celebració de caràcter extraordinari, una concessió que desborda el diumenge estricte... quan la realitat del punt de vista litúrgic és ben clar que el diumenge comença a celebrar-se des de les primeres vespres.

Lligat molt directament amb el que precedeix hi ha el tema de l'horari de la o les misses dominicals el dissabte a la tarda. Està clar que com més aviat de la tarda se celebren, menys enllacen amb la perspectiva dominical, i més fort és el perill de pensar que també es podrien celebrar al matí, o el divendres al vespre, o un dia entre setmana. El primat passa fàcilment al tema de «complir una obligació» que, en aquest cas, seria ben mal entesa. No hi ha pas un precepte de participar a la missa una vegada a la setmana, sinó de participar-hi precisament el diumenge. Actualment, hi ha cristians que sofreixen confusions en aquest punt, i bé cal aclarir-ho.

Preguntes als fidels

Es ben clar que les misses dominicals el dissabte al vespre són ben bé

misses dominicals. Tanmateix, no em sembla fora de lloc una pregunta: els fidels que s'han acostumat a participar sempre a la missa en aquest horari, ¿com irradien durant les hores del matí al vespre del diumenge la santificació de la festa? Encara m'atreveixo a subratllar un fet: cristians que participen cada dia a la missa vespertina, ¿deixaran precisament durant el diumenge mateix de participar en l'Eucaristia, pel fet que ja han participat a la missa vespertina el dissabte?

Una darrera pregunta: ¿no ens deixem endur massa, tal vegada, per la mentalitat del cap de setmana confós purament i simple amb el diumenge? Les agendes que utilitzem ens porten cada vegada més a aquesta identificació. En algunes desapareix fins i tot el nom de «diumenge», com el de «dissabte». Les agendes pensen en el treball i la seva distribució, però la vida del cristià és més que això.

No plantejo casuística. M'agradaria ajudar a reflexionar sobre la forma com progressem de veritat en el sentit del diumenge, i de l'Eucaristia que li dona tota la seva originalitat i n'és el sentit.

La Bíblia a l'abast

Requesta als rics

(Jm 5:1-6)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Els rics condemnats

És realment sorprenent i escruixidor el to d'aquesta perícopa. Sobretot si tenim ben present que es troba en un escrit dirigit als fidels de l'Església. I en l'església d'aquell temps, els rics no hi abundaven pas gaire. L'autor fa un enèrgic crit d'alerta als cristians perquè no es deixin seduir per la manera de pensar de la societat que els envolta. L'or cobreix les entranyes del ric i li capgira el seny, convertint-lo en un autèntic i cruel desassenyat. Per això no té salvació. «Ara us parlo a vosaltres, els qui sou rics» (v. 1a). És l'autor de la carta el qui parla als rics. Però a través d'ell, i amb les seves paraules tan clares que no exigeixen comentaris aclaridors, és l'Esperit Sant qui els parla, a ells, i també a nosaltres. I hi fa sense embuts, sense cap mena de pal·liatiu. Perquè ells mateixos s'han cavat la fossa. Les riqueses acumulades se'ls han podrit, s'han arnat, s'han rovellat, i aquest desbaratament d'allò que havia d'haver servit per fer el bé, els acusa ara i no els deixarà viure: «Serà el vostre

acusador i us devorà les carns» (vv. 2-3a). Per altra part, contemplada aquesta actitud des de la fe, apareixen amb tota la seva absurda niciesia: «Heu amuntegat riqueses, precisament aquests dies, que són els darrers!» (v. 3b), perquè el Senyor és a prop i ve a demanar comptes del nostre capteniment en la vida.

Fins aquí, l'autor de l'escrit, dirigia la seva acusació contra els rics, pel simple fet d'amagar en un mocador el talent que se'ls havia confiat perquè el fessin produir. Per això són condemnats com el servent poruc i inútil de la paràbola evangèlica. Ara, però, els tira en cara un altre defecte, que moltes vegades acompanya l'acumulació de riqueses: la injustícia amb què han estat adquirides. «El jornal que heu escatimat als qui han segat els vostres camps clama contra vosaltres, i el crit dels segadors ha arribat a les orelles del Senyor de l'univers» (v. 4). És el que diu el poble: resulta molt més difícil fer molts diners amb el treball honrat complint fidelment tots els deures d'una persona com cal. O sigui que, més d'un cop, al damunt de la condemna que mereix l'acaparador in-

solidari, cal afegir-hi l'acumulació de la manca d'escrúpols de consciència a l'hora de practicar la justícia social.

L'opressió als pobres

La riquesa té una funció social que no pot ser obviada, molt menys encara no pot ser negada o escarnida amb la pràctica sistemàtica d'atropellar el pobre i indefens. I això que és vàlid per a les persones individuals, també ho és, i més, per a les col·lectivitats. Els països rics cauen en la mateixa condemna i criden venjança, no tan sols als homes, sinó a Déu, quan oprimeixen els països pobres. És massa sovint el pecat de l'hemisferi nord, explotador sense entranyes al servei del capital acumulat en mans de pocs, i que amenaça constantment la pau. «Heu viscut aquí a la terra una vida de delícies i plaers, us heu engreixat com el bestiar, ara que és el dia de la matança. Heu condemnat el just, l'heu assassinat, i ell noi s'ha resistit» (vv. 5-6). Que fort i, desgraciadament, massa sovint ahora!

Avui escoltarem la proclamació d'aquesta perícopa justament en la cele-

bració de la missa. És la celebració de la comunió dels cristians amb Crist i amb els germans. Si no ens decidim a compartir els béns que Déu ha posat en les nostres mans i que tenen una funció social a complir, el fet de compartir el pa i el vi de l'eucaristia pot arribar a ser una gran profanació. Moltes vegades hi ha qui té escrúpols de segons i quina manera es rep del pa de l'eucaristia; i fins s'escandalitza d'algunes formes de celebració, sense mirar amb gaire finor potser les exigències de la justícia social, que hauria d'esdevenir sempre camí de comunió. És una desviació. No és possible tractar degudament el cos eucarístic de Crist si es tracta amb deshonra i amb injustícia els membres necessitats del cos místic de Crist, que és la humanitat redimida. L'única solució vàlida per no caure en la condemna que avui hem escoltat i per no ser apartats de la comunió amb el Crist salvador, és la solidaritat amb els més febles i desvalguts, compartir els béns materials, culturals, de fe, tots, amb els qui viuen en l'estretor més angoixant. Que en cristià autèntic té un nom molt revelador: comunió.

Càntic del germà Sol

Versió catalana de Josep Carner

Omnipotent, altíssim i benevolent Senyor,
teves són les llaors, l'honra i la glòria i tota benedicció.
A Tu només; l'Altíssim, se t'adiuen;
cap vivent és digne de confegir el teu nom.

Lloat siguis, Senyor,
amb tot el nombre de les criatures
que tu il·lumines mentre dura el dia;
i al cim de totes mestre Sol,
nostre germà, bell radiant, de tanta resplendor
que ens dóna de l'Altíssim entenent.

Lloat siguis, Senyor, pel germà Vent,
per l'aire, el núvol i la serenor
i tota llei de temps,
car per ells a les teves criatures
dónes manteniment.

Lloat siguis, Senyor,
per l'Aigua,
la germana servidora i humil,
preuada i casta..

Lloat siguis, Senyor, pel germà Foc:
amb ell il·lumines la nit,
i és bell i gai, cepat i fort.

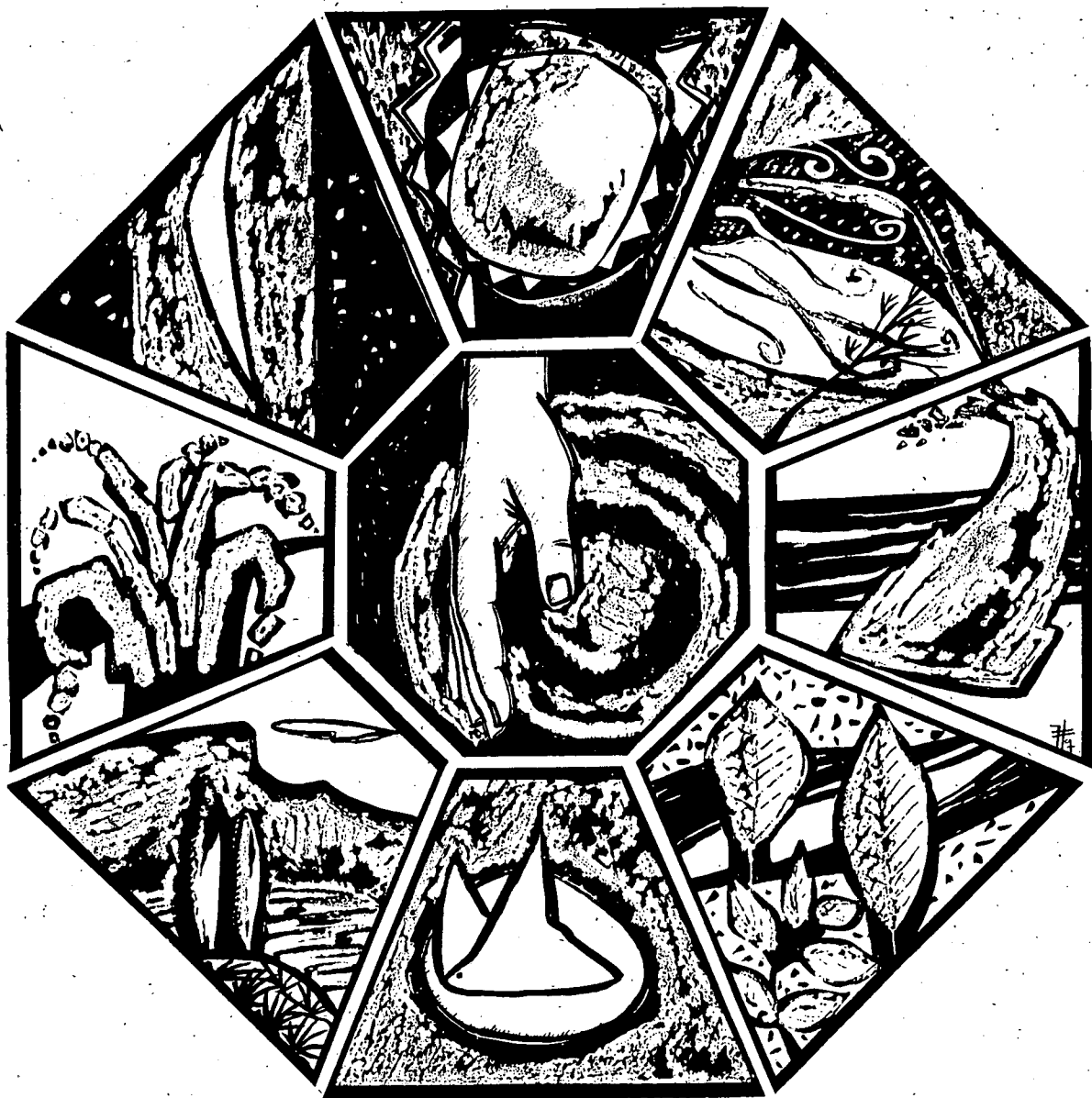
Lloat siguis, Senyor,
per madona la Mare Terra
que ens nodreix i ens governa
i lleva fruits i herbei
i flors acolorides.

Lloat siguis, Senyor,
dels que perdonen per l'amor de Tu,
en malaltia fermes i en tribulació,
benaaurats aquells que en pau
les sostindran,
car Tu, l'Altíssim, els coronaràs.

Lloa't siguis, Senyor,
per la Mort corporal nostra germana
de qui no serà mai escàpol cap vivent;

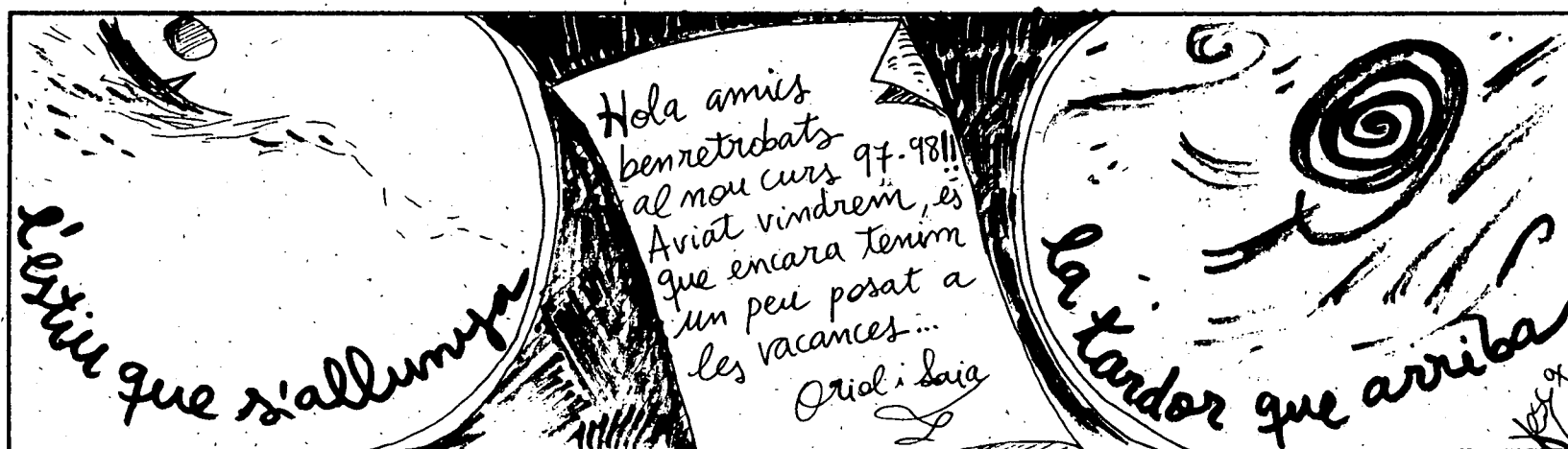
ai dels qui morin en pecat mortal!
i benaurat qui es trobarà
dins el teu santíssim voler:
no els sabrà fer cap mal
la mort segona.

Lloem i beneïm el meu Senyor,
sigui per tot regradat.
Servim-lo amb bell escreix d'humilitat.

L'Oriol i la Laia

per Xesc

Lloança a Maria

Joan Guiteras i Vilanova

L'any 431 hi ha concili universal a la ciutat d'Efes. Tot és un deversall d'alegria popular. Els membres conciliaris han proclamat la Benaurada Verge Maria com a veritable Mare de Déu. La gent està enormement contenta i aclama els pares del concili. Fins i tot hi ha una processó de torxes en honor de la Mare de Déu i els bisbes són victorejats amb gran efusió.

Ciril d'Alexandria, bisbe, fa una magnífica homilia. L'assemblea està contenta. Ciril, en començar les sessions sentia angúnia, ara, en acabar-les, experimenta un gran goig. Els bisbes aplegats realitzen les magnífiques paraules del salm: «Que n'és de bo i agradable, viure tots junts els germans.»

L'homileta saluda la Trinitat que ha convocat els bisbes en el temple de Santa Maria Mare de Déu.

Saluda amb altes paraules. «Maria Mare de Déu, tresor que tot el món ha de venerar, llum inextinguible, corona de virginitat, ceptre de doctrina recta, temple indestructible, lloc d'aquell que no cap enlloc, Mare i Verge, per la qual s'anomena "beneït", a l'Evangeli, "el que ve en nom del Senyor".»

Les lloances marianes del sant bisbe desgranen la maternitat divinal de Maria. Ella, portadora del Déu etern, fa exultar tota la creació i la salvació és esplèndida realitat. Per Maria el «Fill unigènit de Déu resplendí com la llum per aquells que vivien a la fosca».

El predicador es pregunta quin home és capaç de celebrar la dignitat de Maria. «És mare i verge: oh cosa admirable! Aquest prodigi em meravella. Qui ha sentit a dir que l'edificador no pugui habitar al temple mateix que ell ha construït? És que pot ser

acusat d'ignomínia aquell que de la seva serventa en fa la seva mare?»

Ciril reflecteix el goig universal que experimenta l'assemblea episcopal i el poble en la proclamació de la maternitat divina de la Verge Maria. «A nosaltres, diu, ens pertoca adorar amb reverència aquesta unitat, adorar la Trinitat indivisa, i retre-li culte, tot celebrant i lloant Maria, sempre Verge, temple sant de Déu, i el seu Fill i Espòs immaculat, perquè a ell és donada glòria pels segles dels segles. Amén.»

L'homilia serveix per subratllar Maria en el disseny diví i en el misteri de Crist. Per tant, en la realitat de la nostra salvació. Ensenya a mirar la Mare de Déu amb una gran profunditat teològica que mena a l'alegria. Tracta de la comunió eclesial, obra també d'aquella que, a la Pentecosta, tenia el col·legi apostòlic al seu entorn.

«Religiositat d'arreu»

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

Durant la Festa Major de la localitat, he organitzat una mostra en un local municipal, que portava aquest títol. Una sèrie d'elements diversos, dels quals parlaré tot seguit, constitueixen una petita exposició interessant i educativa.

El plantejament inicial era el següent: l'home davant de la transcendència pren diverses actituds que podríem situar entre dos pols oposats. En un extrem, aquells que adopten la postura espiritual de total submissió, pietat i fidelitat a unes normes concretes. Un genuí representant d'això és l'Islam. La seva profunda religiositat i el senzill plantejament dogmàtic potser són els motius del seu actual apogeu. A la sala, un exemplar de l'Alcorà i una taula de bonics dibuixos caligràfics, procedents del Marroc, evocaven aquesta tendència. A l'altre extrem hi ha aquells que busquen viure en harmonia amb l'univers, en pau amb la societat, en domini dels propis instints, per així entrar en comunió amb el

tot, fins a fondre's en el superior. Al seu lloc corresponent hi havia un Buda, bastons d'encens d'un temple tailandès i una tauleta i un recipient taoista, procedents del Japó.

Repartits per diferents llocs de la sala, diversos objectes recordaven altres respostes a l'enigma del fet sobrenatural. En recordaré alguns.

Les figuretes femenines de la fertilitat palesaven els cultes primitius dels nostres avantpassats ibèrics o dels cultes cananeus de l'Orient Mitjà.

El politeisme primitiu l'expressaven un gran nombre de figuretes, tant del panteó americà com de l'hindú.

La cosmovisió africana estava representada per un antic fetitxe, procedent del Zaire i diversos amulets.

En la imaginació religiosa s'arriba a adorar el déu del mal, la Bíblia ens en dóna bona referència, una moderna i mediocre figura de Satanàs ens ho recorda.

Altres vegades es fa una barreja de diferents religions, sobretot quan la ràpida evangelització no ha estat pro-

fundà. Una mostra d'això era un crucifix amb figuretes animistes incrustades a la creu, d'origen centreafricà i una *Yamanjá* brasilera, que també podia ser una representació de la Immaculada Concepció.

A les monedes, els poderosos a vegades s'atribueixen característiques divines i a les senzilles làmpares que es fan servir cada dia la decoració és de tipus religiós. En el cas del denari romà la referència a Jesús en el seu ensenyament sobre les obligacions tributàries era evident.

¿Què té a veure tot això amb el títol que cada setmana encapçala aquests articles? Si el visitant era conscient del plantejament, els cinc exemplars de la Bíblia (masorètic, setanta, Nou Testament, vulgata i en la llengua actual) li posaven de manifest que la nostra fe cristiana té un plantejament diferent al de les religions naturals. Primer va ser l'acceptació de la Paraula i de la intervenció afectuosa, més tard, en la plenitud dels temps, l'acceptació del Fill de Déu. També hi havia una bona col·lec-

ció de creus de diverses procedències. En una altra vitrina hi havia diferents rosaris, des dels ornamentals que es portaven de Lourdes, fins als petits rosaris-anells. (Cal afegir els orientals de la pregària de Jesús, els musulmans i un d'hindú.) A més, de les parets penjaven quinze icones pintades, de diferents estils i procedències. Diversos objectes jueus recordaven la particular posició que la seva fe ocupa en la nostra.

L'exposició està a disposició de qui vulgui organitzar-la.

retrats bíblics intencionats

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Gestionar la natura en estat pur

■ Els Aiguamolls de l'Empordà, un recés per a les aus

El Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà té catorze anys de vida. Avui podem fruit de la seva existència perquè a mitjans dels anys setanta una colla de joves va encapçalar una lluita aferrissada contra la construcció d'un complex urbanístic que volia emular «Ampuriabrava». Després de diverses vicissituds, el 1983 el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei per crear el Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà que, amb el temps, ha esdevingut una àrea protegida de referència internacional. Des de fa cinc anys, l'Associació d'Amics potencia la continuïtat del parc.

Observar el vol dels anàtids o el nedar pausat del xarrasclet és una de les moltes justificacions que expliquen la raó de la protecció i de la pervivència d'aquesta extensió de terra i aigua coneguda amb el nom dels Aiguamolls de l'Empordà.

La història del Parc dels Aiguamolls de l'Empordà s'inicia amb l'estima que un grup d'amics d'aquests vorals tenia per l'indret. Vers el 1974, va sorgir un projecte per urbanitzar les maresmes entre els rius Fluvià i Muga que seguiria el model urbanístic d'«Ampuriabrava». El pla, anomenat «Port Llevant», va ser aturat a temps gràcies als efectes positius i a la dedicació de totes les persones que, reunides a l'entorn del Grup de Defensa dels Aiguamolls, van endegar una campanya: «Els últims aiguamolls de l'Empordà, en perill». Una de les tasques més complexes va ser la redacció d'un esboç de llei que recollís cadascun dels aspectes del futur parc pel qual s'estava lluitant. El text es va presentar al Parlament de Catalunya i el 13 d'octubre de 1983 aquesta cambra aprovava per unanimitat la Llei de creació del Parc dels Aiguamolls de l'Alt Empordà —més endavant també van ser inclosos els del vessant sud.

Recuperació de la fauna i de l'espai

En l'actualitat, la superfície total

subjecte de protecció és de 4.784 hectàrees que inclouen tres reserves naturals: els estanys, la finca Les Llaunes i

sempre havien volgut treure l'aigua de l'indret. Així, la conservació va ser el primer objectiu que es van plantejar els flamants responsables del parc.

El gestonament erroni havia provocat la desaparició de moltes espècies d'ocells i altres animals. Pocs anys després, els primers recomptes d'aus són un clar indicador de la milloria de la zona i de la importància de recuperar el sistema hídric que afavoria els corrents i l'acumulació d'aigua en tota l'extensió dels aiguamolls emporda-

Neteja de les platges dels Aiguamolls de l'Empordà.

l'illa de Caramany. D'altra banda, el parc també ha estat declarat zona humida d'importància internacional, segons el conveni de Ramsar de 1983, i d'especial protecció per a les aus, segons una directiva de la UE.

Ha estat gràcies a aquests reconeixements oficials que el parc ha sobreviscut i s'ha fet palesa una evolució positiva en la seva conservació. Quan el 1983 la zona era declarada parc natural la majoria de les parts inundades havien desaparegut, i només en documents del segle XVII es parlava de la seva existència. Aquesta sequera havia estat causada pels empordanesos que, primer per raons agrícoles i més endavant per interessos turístics,

nesos. En aquest sentit, el 1983 només es comptabilitzaven 400 anàtids; mentre que onze anys més tard aquesta xifra havia augmentat fins a 25.000. D'altra banda, el retorn d'algunes espècies, com el xarrasclet o roncaire (esdevingut emblema del Parc), de l'arpella i de la trenca, enriqueixen la fauna de la zona i són un estímul per seguir treballant. En aquests moments, per exemple, la cigonya té en els Aiguamolls de l'Empordà un medi molt adequat per a la nidificació i la cria, així com també el gall marí. També la reaparició de mamífers com la daina i la llúdrega, que es creia que havien desaparegut d'aquest entorn, demostren que es va pel bon camí.

Equipament i activitats

Però si bé en un principi la conservació va ser el principal objectiu dels responsables del parc, ben aviat es van dibuixar dues altres fites. La primera d'elles va ser obrir les portes de l'àrea protegida a la gent, a les famílies, als escolars i als amants de la natura en general, ja que d'aquesta manera, si es coneix el que es té, s'estima molt més i es pot garantir la seva continuïtat. El següent pas va ser organitzar un servei de guies-educadors que preparen sortides comentades i material pedagògic divers. Igualment, des del 1984 es porta a terme un projecte de camps de treball i campaments per a nens i nenes de vuit a catorze anys. En aquest context, va néixer el 1992 l'Associació d'Amics del Parc Natural, que s'encarrega del bon resultat de totes aquestes activitats i de l'organització de noves propostes.

Finalment, el Parc també té un Centre d'Estudis i Documentació que posa a l'abast de qui ho sol·liciti tot tipus d'informació relacionada amb el parc i la fauna. A través de la tasca d'investigació d'aquest centre es podrà afavorir l'arribada de més aus i animalons i, per tant, l'èxit d'una iniciativa endegada per un grup de joves idealistes amants de la natura i de l'entorn on havien nascut.

Raquel Planas i Silva

APNAE
(AMICS DEL PARC NATURAL DELS AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ)
17486 CASTELLÓ D'EMPÚRIES
TEL. (972) 45 46 72
FAX (972) 45 44 74

societat/cultura

Tàrrrega o l'àgora del teatre

■ Crònica de la XVII Fira de Teatre al Carrer

TÀRREGA.— Han estat cinc dies de batre rècords. S'ha viscut l'edició més llarga de la Fira. Molts muntatges han tingut una ocupació total i s'han esgotat localitats per veure els espectacles de més anomenada. El festival ha aconseguit autofinçar-se en un cinquanta per cent. Es calcula que han passat per Tàrrrega unes 125.000 persones. Com sempre, ha prevalgut el caràcter festiu d'un certamen que agermana teatre de tot el món. A la capital de l'Urgell es va demostrar quin és el veritable teatre 'nacional' de Catalunya.

Del 10 al 14 de setembre Tàrrrega es va tornar a posar la disfressa de comedianta i no va deixar que ningú es quedés a casa seva. Enguany s'ha celebrat la dissetena edició de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrrrega, una fira que van inaugurar l'any 1981 una colla d'amants del teatre que ja han complert el quart de segle: Comediants. D'aleshores ençà, els carrers i places d'aquesta petita gran ciutat que és Tàrrrega s'omplen d'actors, de ballarins, de pallassos, d'acròbates, de titellaires i de saltimbanquis.

Comediants va ser la companyia encarregada d'amenitzar la primera nit amb 25 anys *Comediants Inaugural Show*, un espectacle inèdit, sorprenent, ple de foc i ple de força i que és fruit d'una experiència adquirida al llarg de vint-i-cinc anys de trajectòria teatral. Més de 15.000 espectadors van assistir al bateig de la Fira d'aquest any. L'acte inaugural era una gran cercavila que feia convergir la comèdia i la tragèdia. La tragèdia era a la plaça Major, sota les ales d'un àngel atrotinat que ja havia viscut la primera Fira. La comèdia era a la plaça de les Nacions sense Estat, entre la multitud que desprecintava una nova edició d'un certamen que es va consolidant any rere any.

RÈCORDS I FITES

L'edició d'enguany ha batut rècords: ha estat la Fira més llarga que s'ha celebrat mai; molts muntatges han tingut una ocupació total i s'han esgotat localitats per assistir als espectacles de més anomenada; es calcula que han passat per Tàrrrega unes 125.000 persones. Amb un pressupost total de 112 milions de pessetes, la dissetena edició de la Fira ha aconseguit autofinçar-se en un 50%. D'aquesta manera, una meitat del pressupost prové de recursos propis i l'altra meitat s'aconsegueix gràcies a les aportacions institucionals —hi col·laboren la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Tàrrrega i l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida.

El consell directiu de la Fira de Tàrrrega funciona a tres bandes. Una iniciativa que pot considerar-se exemplar, ja que cada responsable coordina el seu àmbit: Manel Montañés (gerència), Toni González (promoció) i Ramon Simó (direcció artística). Aquest equip s'haurà de plantejar noves fites: posar el llistó més alt pel que fa a la qualitat d'algunes produccions; millorar la xarxa d'infraestructures dels espectacles de pagament, ja que molts recintes no reuneixen bones condicions de sonoritat; i, per acabar, augmentar els serveis. Tot amb tot, hi ha una fita que es va aconseguint de mica en mica: consolidar-se com un gran i sòlid mercat internacional de les arts escèniques.

PERÒ... QUÈ ÉS LA FIRA?

Els espectadors i espectadores que arriben fins a Tàrrrega han comprovat a simple vista que la Fira és un esdeveniment únic. El teatre és viu: neix al carrer entre la inquieta expectació del públic; creix al ritme de les gesticulacions i de les paraules d'actors i actrius; i mor amb aplaudiments a vegades plens d'entusiasme, d'altres vegades desencisats.

El paper de la Fira de Tàrrrega és el de potenciar les manifestacions teatrals que van més enllà d'una estètica convencional i que afegeixen a les arts escèniques experimentació i contemporaneïtat. En són un bon exemple els muntatges de Comediants, la Fira dels Baus, Carles Santos, Sarruga Produccions, Artristras o Sèmolà Teatre, entre molts d'altres.

Es tracta d'una voluntat força ambiciosa a la qual s'ha arribat des del prestigi i la consolidació d'una fira que posa en contacte professionals —programadors, agències i artistes— tant d'àmbit nacional com d'àmbit internacional. Han estat 27 companyies de l'Estat espanyol, 60 de Catalunya, 13 vingudes de diferents països d'Europa i 4 vingudes d'Amèrica que han actuat en 22 espais de la ciutat. El director artístic de la Fira, Ramon Simó, va declarar que l'esdeveniment targarí és «una fira de fires». Actualment la Fira de Teatre de Tàrrrega s'ha convertit en un gran mercat

europeu d'espectacles de teatre i de dansa. Entremig dels espectadors pul·lulaven un total de 610 programadors teatrals (de l'Estat espanyol i estrangers).

La Fira serveix de plataforma de suport institucional per difondre i comercialitzar la producció teatral catalana. A banda d'això, les companyies joves tenen la possibilitat d'accedir als circuits de la Fira gràcies al programa obert. En aquesta edició han participat un total de 26 companyies en el programa off.

(Continua a la pàg. següent)

El còmic italià Marco Carolei es va guanyar la simpatia del públic.

Cultura Museus

On trobaràs junts els nacionals, els republicans i els Beatles?

En un Museu diferent.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Al Port Vell, Barcelona
Tel. 225 47 00

Museu d'Història
de Catalunya

Els dies 10 i 11 de setembre van tenir lloc les II Jornades Professionals d'Intercanvi Artístic amb l'objectiu d'estimular el diàleg i l'intercanvi entre els artífexs dels espectacles de teatre i de dansa. En el decurs d'un parell de dies es van desenvolupar una vintena d'activitats en les quals van participar destacades personalitats de la cultura europea. Entre algunes de les activitats cal esmentar la presentació de l'Edinburgh Festival Fringe a càrrec de la seva directora, Hilary Strong. El festival d'Edimburg és una plataforma de difusió i promoció teatral que té una gran tradició a Europa i és una de les més importants del món. També es va presentar l'actualització de la Base de Dades de Dramatúrgia Catalana Contemporània. A més, al recinte firal de la Llotja es van instal·lar uns estands expositius per als professionals del teatre i la dansa.

En el marc de les Jornades es va incloure la Fira de l'Autor que, amb el suport de la Societat General d'Autors i Editors (SGAE), va donar a conèixer les produccions dels tandems Josep M. Julien i el Centre Dramàtic del Vallès; de David Plana i la Companyia Mala Sang; de Manuel Veiga i Jar Teatre; i d'Esteve i Ponce. Ells són alguns dels nous creadors d'art dramàtic.

Aquest any, però, hi ha hagut força novetats. Entre d'altres, teatre infantil per a gaudi dels més xicarrons; un espai exclusiu per a teatre produït al País Basc —Euskal teatroa— i una més gran implicació d'altres comunitats autònomes; també s'ha de posar en relleu l'òptim però millorable funcionament del festival *off*; i, finalment, han estat sorprenents les aglomeracions per veure espectacles de dansa contemporània.

ESPECTADORS, ESTIMATS ESPECTADORS

Deixant de banda les novetats, hi ha una cosa que no és nova i que és inherent a la Fira de Tàrraga: l'entusiasme amb què el públic envolta els espectacles

Toni Albà i Sergi López van presentar una obra esbojarrada: «Brams o la komedia de los herrores».

de carrer. Petits i grans fan pinya al voltant dels comedians. Ara són unes poètiques escultures humanes que passen pausadament (*Visitants*). Més tard és un italià tocat del bolet (Marco Carolei) que s'ha apoderat de la plaça del Carme. Després són uns cuiners cantaires (*The Primitives*) que es fan seu un racó de la plaça de les Nacions. Quan cau la nit, ritmes de tango vinguts de Buenos Aires envaeixen el barri antic. Tàrraga és això i molt més. És deixar-se guiar per la curiositat i descobrir la immensitat del teatre.

Arriba la nit de diumenge i amb ella arriba la tristesa (*sniff*). Tàrraga es va buidant de mica en mica.

Èxits

Les companyies teatrals de renom han esgotat localitats i han actuat davant de plens absoluts. Tot seguit fem un repàs d'alguns dels èxits de Tàrraga.

Aquest és el cas de la Fura dels Baus, que presentava la segona part del seu intrèpid i avantguardista *Work in progress* amb connexions Tàrraga-Friburg. Sémola Teatre va crear molta expectació amb *Esperanto*, un espectacle a mig camí entre el surrealisme i l'expressionisme que està construït al voltant de metàfores sobre la mort. Vol Ras estrenava *Intrínquis*, dirigit per Toni Albà; tot i que el muntatge va esgotar localitats, en general va decebre. Comediants va triomfar un altre cop i va celebrar el seu vint-i-cinquè aniversari entre un públic molt agraït. Un altre dels triomfs ha estat el peculiar xou de The Chancettes, que va entusiasmar el públic fent memòria d'aquell *amigo Marco* que havia omplert tantes i tantes tardes de la nostra infantesa.

Quant al teatre de text, cal destacar l'èxit que han obtingut Jordi Boixaderes i Lluís Soler amb *El silenci és or*, una obra dirigida per Frederic Roda i basada en monòlegs d'Apel·les Mestres. Una altra deliciosa descoberta ha estat *Picnic*, una hilarant comèdia de la companyia Pretèrit Perfecte que fa burla de les arts interpretatives.

El retorn cap al Barcelonès és una veritable odissea —sobretot per als que han de tornar amb tren i amb la motxilla al coll. Els carrers han quedat ben bruts, però ara duen l'empremta i el record recent d'una nova edició de la Fira. Un cop més, tot un èxit.

Meritxell Cucurella Jorba

Comediants o la revolució teatral

Era el juny de 1972 quan uns joves estudiants d'art dramàtic es van proposar d'exaltar el teatre a través de la festa, del foc i de la provocació. Encara avui ho continuen fent. Ara fa vint-i-cinc anys que una colla de joves van fundar Comediants, una companyia innovadora que apostava per la creació col·lectiva i el teatre de caire festiu. Van prescindir del text i es van decantar per la improvisació. La revolució teatral tot just havia començat.

Es van emmirallar en els mites i les tradicions del Mediterrani i es van llançar a l'aventura de reinterpretar-ho plàsticament. Havien de conquerir l'espectador amb els cinc sentits. És així com començava la disbauxa. Es van instal·lar a Canet de Mar. La Vinya és el nom del refugi on es gesten els espectacles i on es comparteixen els èxits i els (escassos) fracassos.

Sols solets simpàtics i plens d'alegria, dolces llunes amb aires de nostàlgia, carotes amb galtasses de color vermell i nassos immensos i una colla de

Els espectacles de Comediants sempre tenen el foc com a protagonista indiscutible.

disfresses creades amb una gran dosi d'imaginació. Volien increpar el públic i ho van aconseguir —ho aconseguixen sempre!—, uns s'enfadaven i els titllaven de desvergonyits, altres vam entrar, ulls clucs, en el túnel d'un nou univers imaginari. Els seus espectacles són una festa col·lectiva. Des dels orígens, es van convertir en un fenomen de masses. Són inoblidables les seves cercaviles i els múltiples espectacles de carrer.

Han recorregut tot el món, però aquest any han tornat a la seva estimada Tàrraga. Han obert el certamen plens de nostàlgia i, seguint la tònica de remenar el bagul dels records, han presentat *Anthologia*. El teatre de l'Ateneu va acollir un muntatge que sintetitzava els seus primers vint-i-

cinc anys d'història. Una màgica lluna d'ullassos blaus i pestanyes llarguíssimes i uns llargs aplaudiments del públic auguraven llarga vida a Comediants.

El llibre de la setmana

La pau que el món no pot donar

Res és perfecte... Aquesta frase repetida cent vegades, serveix de consol per a molta gent; gairebé per a tot el món. És potser la constatació de la realitat de la vida, i homes i dones es refugien en ella per tal de consolar-se, justificar-se o evadir-se de la realitat. Però, podem els pobres mortals trobar la pau que el món no pot donar amb una senzilla frase? És la fórmula màgica per trobar la tranquil·litat suficient per dir que hem arribat a obtenir la pau? Sant Agustí la definia com la tranquil·litat en l'ordre... N'hi ha prou amb posar en ordre les coses i els esdeveniments per poder arribar al compliment de la promesa de Jesucrist, quan reconeix que són benaurats els pacífics, perquè se'ls podrà anomenar fills de Déu?

Amedeo Cencini ens ajuda a obtenir aquesta pau. Una pau interior i una pau exterior. Interior, perquè així haurem posat les coses en ordre, com intuïa sant Agustí que era una condició essencial per tenir la serenitat al cor i a l'ànima; i una pau exterior, perquè haurem col·locat coses i persones al lloc que els correspon.

I no és fàcil en aquest moment de la vida, en què tots els ambients ens conviden a no tenir en compte cap dels valors que formen les autèntiques coordenades de la nostra existència. Col·locar-se davant del mirall de la pròpia consciència, i intentar veure's reflectit en ella tal com hom és; i acceptar la pròpia limitació i el propi desordre com l'origen de la inquietud, del neguit i de la incomoditat.

Cencini convida tothom a acceptar-se tal com és, sense evasives complaents, ni falsos dolors de consciència. Aconseguir que el nostre examen ens duguï al reconeixement de les nostres limitacions, i comprendre

que hem de viure amb elles, no malgrat elles. No és feina fàcil, però és una exigència primera per assolir la pau: Una pau que es basa, precisament, en una anàlisi serena de la nostra dinàmica vital, però feta sota la mirada de Déu i amb la inspiració de la seva paraula transformadora.

Això ens donarà la mida de la nostra capacitat de perdó, per un costat, i de reconciliació, per un altre. El perdó ens redimeix de manera radical, perquè és l'abraçada del Pare a aquell fill pròdig que va fugir, va pecar i va tornar a casa. D'aquí n'havia sortit, d'aquí sortim tots els homes i les dones, i aquí tornem quan ens n'adonem que l'autèntica serenitat és sota la seva teulada.

I si sentim la pau del perdó interior, el que més necessitem, també serem capaços de sentir la pau del perdó exterior, que és el més necessita el nostre entorn. Un perdó que es demana cada dia, quan repetim les paraules que el Senyor ens va ensenyar. Aquell que, per desgràcia oblidava l'egoisme, i no es practica en la societat immisericable on vivim.

Amedeo Cencini ens dona unes bones lliçons per arribar a viure en pau. El problema és que ens hem d'exercitar per aconseguir-ho, i, sovint, es té tan anquilosada la facultat de reconciliar-se amb un mateix per la tendència a l'autocomplaença en la depressió, o a reconciliar-se amb els altres per la falta d'exercici de la caritat comunitària, que mai s'arriba a la pau. I, tot i així, és tan necessària com l'aire que respirem. No hi ha dubte que la lectura d'aquest text ens ha de ser una ajuda important per aconseguir-la.

Cristóbal Sàrrias

Amedeo CENCINI,
Vivir en paz. Mensajero.
Bilbao 1997,
197 pàg.

La sardana i la dansa

Jornades Internacionals Folklòriques de Catalunya

L'acte de cloenda de la vint-i-cinquena edició de les Jornades Internacionals Folklòriques va ser el diumenge 14 de setembre al Port Vell de Barcelona. Al matí, a dos quarts de dotze, hi va haver una trobada de grups de dansa catalana, amb l'actuació de l'Esbart Santa Tecla (Tarragona), l'Esbart Sícoris (Lleida), l'Esbart Dansaire Marboleny (les Preses), l'Esbart Sant Martí de l'Ateneu Torrellenc (Torrelles de Llobregat), l'Esbart Joventut Nostra (Barcelona) i l'Esbart Lluís Millet (Barcelona), conjuntament amb la Principal del Llobregat, sota la direcció musical de Jesús Ventura. A la tarda, la festa es va iniciar amb una cercavila per les Rambles i el Maremàgnum que va anar a parar al Portal de la Pau, on a les sis de la tarda van actuar els sis grups folklòrics internacionals i l'Esbart Santvicentí, acompanyats pels Ministrils del Raval.

En les seves 25 edicions, les Jornades Internacionals Folklòriques de Catalunya han comptat amb la participació de 149 grups de tot el món, han aprofitat les danses i les cançons folklòriques a 92 poblacions catalanes, on s'han desenvolupat algunes de les actuacions d'aquest gran festival.

Josep Ventura

Davant el repte de l'EDUCACIÓ es pot improvisar?

DESENVOLUPAMENT INTEGRAL DE LA FAMÍLIA

ESCOLA DE PARES

CURS BÀSIC: EDUCACIÓ INTEGRAL

Dirigit a pares de nens menors de 12 anys

TEMES:

1. El teu fill, aquell ésser irrepentible. Educació i personalitat.
 2. Creixement i evolució. Un criteri diferent per a cada edat.
 3. El despertar intel·lectual s'estimula a la llar.
 4. Un camí per a l'afirmació i la realització. Educar la voluntat.
- * Sessió extraordinària - col·loqui.

SESSIONS:

5

DATES:

16, 30 oct. 97/ 13, 27 nov. 97/ 11 des. 97

HORARI:

Dijous, 21 h.

DONATIU:

7.000 ptes./ parella - 4.000 ptes./ persona

PROFESSORAT:

P. Mario López, L.C./ Dr. Lluís Folch i Soler / M. Antonieta Casanueva

INFORMACIÓ I RESERVA DE PLACES:

Tel i fax: (93) 280 27 92

Curs acadèmic 1997-1998

CURSOS DE FORMACIÓ D'ESCRITORS I ESCRITORES

Aula de Lletres, Escola de les Arts Escrites, ofereix la possibilitat d'aprendre l'ofici d'escriure, de conèixer i de dominar-ne els recursos i de posar-ho en pràctica mitjançant l'experiència d'escriptors, lingüistes, editors i crítics amb llargues i sòlides trajectòries professionals.

i també: CURSOS DE LLENGUA, DE LITERATURA I DE CONEIXEMENT DEL MÓN

Ha. de l'Art, Ha. de la Música, Ha. de Catalunya, Els Mites d'Occident, Filosofia, Ètica, Ha. de les Religions, Poesia d'amor, Literatura italiana, Teoria de la novel·la, De Cervantes a Luis Landero, Els gèneres literaris i Assaborir la lectura, entre d'altres.

Matrícula oberta

Aula de Lletres, Enric Granados, 7 baixos - 08007 Barcelona

Tel. 451 64 63

Amb la col·laboració d'Estilogràfiques Montblanc, Llibreria Catalònia, Editorial Barcanova, Staedtler, Coca-Cola i Freixenet

Llibres

TOTS AQUESTS LLIBRES TENEN UNA COSA EN COMÚ: ES PODEN DUR FÀCILMENT A LA BUTXACA PER LLEGIR EN QUALSEVOL MOMENT.

Font d'espiritualitat

Aquesta obra té un caràcter eminentment pràctic. Es tracta, en realitat, d'una pedagogia experimentalment progressiva per a una santificació cristificant, tant des del punt de vista individual com comunitari. «Aquest llibre —afirma el seu autor en la introducció— serà l'amic que t'encoratjarà en els moments d'abatiment, et donarà la mà després de cada caiguda, et consolarà en els teus dies desolats i et guarirà les nafres.»

C.C.

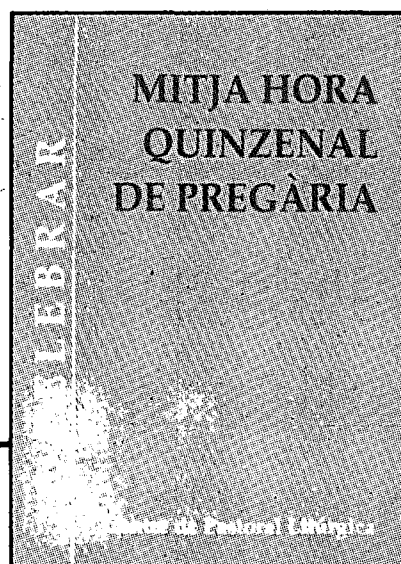
Ignacio Larrañaga, *Transfiguración. Un programa de santificación cristificante*. Editorial San Pablo, Madrid 1997, 135 pàg.

Pregària comunitària

Se'ns planteja aquí la possibilitat de dur a terme una pregària comunitària cada quinze dies, ja que és un element importantíssim de la vida cristiana. «A més de la pregària litúrgica (l'Eucaristia sobretot, i també la Litúrgia de les Hores), ens convé de tenir moments per reunir-nos amb altres cristians en aquest clima de trobament personal amb Déu, de reflexió, d'interiorització», s'assenyala en el llibre.

C.C.

Mitja hora quinzenal de pregària. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Celebrar, Barcelona 1996, 43 pàg.

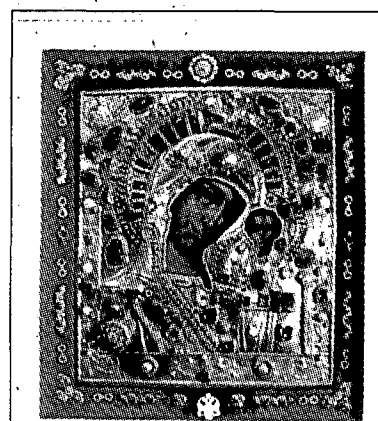

El rés ecumènic del Rosari

Aquest petit llibre és una invitació tant als ortodoxos com als catòlics perquè resin plegats el Rosari per la conversió de l'Occident materialista, per la victòria de Crist a Rússia i per la reconciliació de l'Església catòlica i l'ortodoxa. Se'ns ofereixen, juntament amb l'exhortació del P. Werenfried, totes les pregàries que pertanyen al Rosari, uns pensaments del cardenal Meisner i textos de meditació corresponents a la litúrgia bizantina i il·lustracions expressives de Bradi Barth a cadaçun dels quinze misteris.

C.C.

Bajo Tu amparo nos acogemos. Ayuda a la Iglesia Necesitada, Bèlgica 1992, 48 pàg.

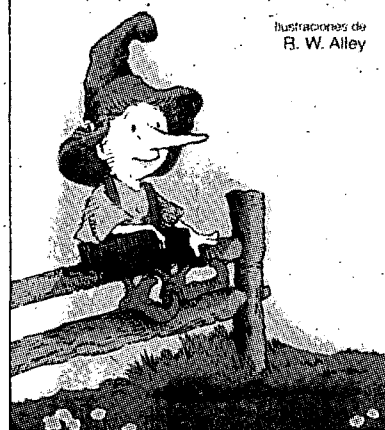

Bajo Tu amparo
nos acogemos

El do del temps

Vivir sin prisas

Linus Mundy
Ilustraciones de
R. W. Alley

Vivir sin prisas ens proporciona trenta-cinc idees concretes per fer que les persones redescobreixin una cosa que tots posseïm: el temps. Són consells que són a l'abast de tothom, fins i tot dels qui porten una vida molt activa i atafegada. Aquest llibre ens ajudarà a aprofitar el temps de manera més tranquil·la i relaxada. I, consegüentment, a celebrar el preciós do del temps, el preciós do de la vida.

C.C.

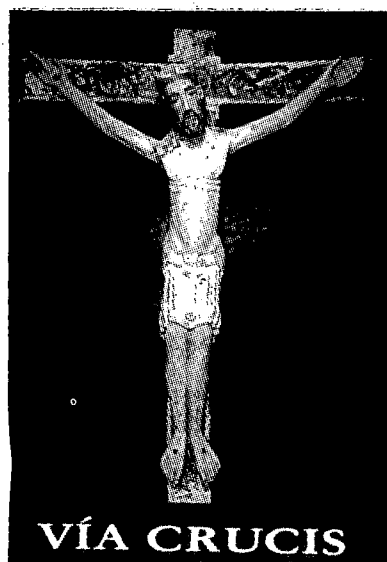
Linus Mundy-R. W. Alley, *Vivir sin prisas*. Editorial San Pablo, Col·lecció Minilibros autoayuda, Madrid 1997, 76 pàg.

Meditacions del Via Crucis

L'autor ens ofereix en aquesta obra una sèrie de reflexions concretades en les quinze estacions del Via Crucis (locució llatina que vol dir «camí de la creu»), des de la condemna a mort de Jesús fins a la seva resurrecció. És costum escenificar el Via Crucis a diverses poblacions espanyoles, sobretot els divendres de Quaresma i el dia del Divendres Sant.

C.C.

Enrique Calicó Bosch, *Vía Crucis. Meditaciones con motivo de mi primer viaje a Tierra Santa*. Editorial STJ, Hospitalet de Llobregat 1997, 38 pàg.

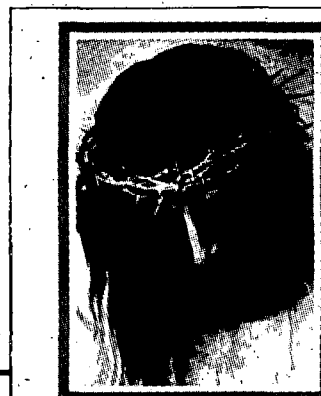

Viure i gaudir de la missa

«A la missa no s'hi està; s'hi participa. La missa no és dels altres; és meua. La missa no és una cosa més; és el centre. A la missa no tot es visible; hi ha moltes coses que no es veuen. La missa no és un capritx; és una necessitat. La missa no és avorriment; és apassionant. La missa exigeix interioritat», afirma l'autor. Per descobrir la missa cal parlar amb Jesús, un moment abans, buscant la sintonia; i un moment després, valorant què ha passat.

C.C.

José Pedro Manglano Castellary, *Hablar con Jesús. La misa: antes y después*. Editorial Desclée de Brouwer, Bilbao 1996, 80 pàg.

HABLAR CON JESÚS
LA MISA ANTES Y DESPUÉS
José Pedro Manglano Castellary

Desclée De Brouwer

Crònica televisiva

Miquel Àngel Codina

Un llapis en la mà de Déu

«Estimeu-vos com Jesús us estima. Però per estimar cal tenir un cor pur i per aconseguir-lo s'ha de pregar. Amb un cor pur podem veure Déu i parlar-li. Si preguem, la nostra fe s'aprofundeix i aleshores comencem a estimar. I aquest amor s'expressa en el servei als altres. Això desenvolupa la pau. Per aquest motiu, el que prega ho té tot: amics, pau i amor.» Aquesta és la resposta que va donar la mare Teresa de Calcuta quan el periodista alemany Marcel Bauer li va preguntar quin seria el seu testament espiritual per a la humanitat.

El programa *60 minuts* va emetre recentment, amb motiu de la mort de la fundadora de l'orde de les Missioneres de la Caritat, un reportatge sobre la tasca que desenvolupen a Calcuta les religioses d'aquesta congregació i una entrevista amb la «mare dels més humils». Un document de valor excepcional, ja que la mare Teresa no acostumava a fer declaracions als mitjans de comunicació.

Cada matí les Missioneres de la

La mare Teresa de Calcuta.

afirmava la mare Teresa. En l'espiritualitat d'aquesta dona, símbol de la compassió, l'amor i la generositat, el crit d'ajuda de Crist a la creu —«tinc set»— ocupa un lloc cabdal. Les Missioneres de la Caritat volen apagar aquesta set col·laborant a salvar i guarir els éssers humans. L'orde és present a 119 països i a 557 cases, o «tabernacles», si fem servir el llenguatge de la mare Teresa. «El més bonic de la nostra comunitat —va explicar— és que tenim Jesús

en el sagrament i en els pobres. El

tenim les vint-i-quatre hores del dia.»

Davant d'una possible solució per eradicar la pobresa al món, la Nobel de la Pau de 1979 va contestar el següent: «És responsabilitat dels governs eliminar les causes de la pobresa. ¿Què hi puc fer jo? Prego incessantment per aquestes persones perquè tinguin consideració de les necessitats de la gent.» Quan la mare Teresa de Calcuta es reunia amb alguns líders polítics i econòmics del planeta els parlava sobre l'amor. «Si no estimen —va constatar—, ¿com poden pensar en les preocupacions de la gent?»

La mare Teresa va definir la seva immensa obra humanitària en una frase: «Una gota d'alliberament en un oceà de sofriment.» Amb la mort d'Agnes Gonxha Bojaxhiu, nom vertader de Teresa de Calcuta, hem perdut la millor ambaixadora de la caritat i la solidaritat. Ella acostumava a dir que «tan sols sóc un llapis en la mà de Déu. Ell és qui decideix». Un llapis venerable.

Caritat recorren els carrers de Calcuta, acompanyades tan sols d'un paraigua i d'un rosari, per recollir totes aquelles persones que «els hospitals no volen», com pobres, orfes, vells, desvalguts, moribunds, desamparats, marginats, trastornats, esguerrats o malalts de lepra o de sida. «Ells vénen a nosaltres»,

Racó poètic

Tots els camins del cel són rius de flors

*Tots els camins del cel són rius de flors.
Els mars del firmament n'omplen les cales.
Els àngels semblen rams; immenses sales
no admeten ja ni un pètal al seu clos.*

*S'espera que hi arribi el fràgil cos
que s'ha adormit al món. Joïoses ales
cobreixen lluminoses les escales
que pugen d'una terra fosa en plors.*

*Oh el seu amor! Teresa de Calcuta
no ens ha deixat. Ens obre a tots la ruta
del més íntim servei. El germà sol*

*ha il·luminat tothom la petita
figura, cor del cor. No ens és un mite:
és carn sobre la carn, consol, sempre consol.*

Manuel Tort

La recepta de la tieta Montserrat

Maneres de cocció

La manera més simple de cocció és el bullit. No obstant això, no tots els aliments s'han de bullir igual.

Quan es vol fer un brou, sense aprofitar els ingredients, s'han de posar a l'olla amb l'aigua freda. D'aquesta manera, quan l'aigua s'escalfa, es desprenen les substàncies nutritives i queda un brou substanciós i ric. En canvi, si el que es vol és un brou i la carn d'olla, es posen amb l'aigua freda els ossos i les herbes aromàtiques, i la carn i la resta es tiren quan l'aigua bull. Aleshores es coagulen les albúmines de la carn, i conserven tot el seu valor nutritiu.

Per coure les verdures hi ha dos procediments. Si voleu conservar tot el seu color, cal bullir-les en aigua, amb molt foc i amb l'olla destapada. Aleshores l'aparència és òptima, però el poder nutritiu ha minvat bastant, ja que la major part de les vitamines i les sals minerals han quedat a l'aigua. Contràriament, per conservar aquests elements, molt valuosos, s'ha de coure la verdura amb poca aigua (i millor al vapor). L'olla de pressió és ideal per a la cocció. L'aparència no és tan bona, però el seu valor nutritiu és més gran. Un altre punt, no tireu l'aigua de bullir les verdures, perquè és on hi ha més vitamines i sals. Aquesta aigua es pot aprofitar per fer una sopa, una salsa o afegir-la a un arròs. Les verdures són més bones si queden «al dente», o sigui, una mica fortes.

Vallformosa

Vins i caves

RÀDIO

De dilluns a divendres:

—de 8 a 8.30 *El Primer Café*
 —de 8.30 a 21.00 h *Radiofórmula musical*:
 Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis, Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana. Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.
 —a les 21.00 h *Vet aquí que...*, *En un dia com avui*, *Punt i coma*

Cada dia:

—de 5 a 8 *Radiofórmula musical*
 —de 2 a 5 *Comentari de l'Evangeli*, *Espurna d'Alba*, *Música instrumental*

Dilluns	24.00 <i>Agora</i>
21.30 <i>Fora dubtes</i>	01.00 <i>Estels de colors</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	Divendres
23.00 <i>Esports</i>	21.30 <i>Un país a la motxilla</i>
24.00 <i>Estima la vida</i>	22.00 <i>Nit d'estels</i>
—La font del gat	23.00 <i>Temps d'acció</i>
01.00 <i>So de cine</i>	24.00 <i>Amb llum pròpia</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	01.00 <i>Obladit obladà</i>
Dimarts	Dissabte
21.30 <i>Créixer amb els anys</i>	08.00 <i>On tu em diguis</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	08.30 <i>Radiofórmula musical</i>
23.00 <i>Viure al dia dia</i>	21.00 <i>Des de Nashville</i>
24.00 <i>Versió original</i>	21.30 <i>Des del campanar</i>
—Tendències	22.00 <i>La porta del temps</i>
01.00 <i>Dos quarts de nit</i>	23.00 <i>Panorama de cinema</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	24.00 <i>Radioteatre</i>
Dimecres	Diumenge
21.30 <i>L'enigma</i>	08.00 <i>On tu em diguis</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	08.30 <i>Cova de clàssics</i>
23.00 <i>L'excusa</i>	09.00 <i>Tot sardana</i>
24.00 <i>Bojos per la ciència</i>	18.45 <i>Eucaristia</i>
—Panorama cultural	21.00 <i>Els noms de la música</i>
01.00 <i>Mentides de bolero</i>	22.00 <i>Contraatac</i>
01.30 <i>Diccionari de cinema</i>	23.00 <i>Temps de paraula</i>
Dijous	—Tornar a creure
21.30 <i>Els veïns de l'escala</i>	01.00 <i>A cel obert</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	
23.00 <i>En família</i>	

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista al pare Frederic Sopena i Gusi, missioner a l'Índia junt als adivasis; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard Maria Carles, de Barcelona (director: J. M. Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a
 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprodon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburès; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten diverses emissores locals.

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten diverses emissores locals.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i

country en general. Presenta: Rafael Corbí. L'emeten diverses emissores locals.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: diverses emissores locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emet per diverses emissores locals.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten diverses emissores locals.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten: diverses emissores locals.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 91.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

PARAULA I VIDA: Escriu i presenta Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona i primat. L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 28

09.30 *Últimas preguntas*

09.55 *Testimonio*

10.00 *Santa Missa*: amb la participació de l'Escolania de la Santa Creu de la Catedral de Barcelona (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Maria-Eugènia Castellví (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

10.45 *Santuàries de Catalunya*

Dilluns 29

17.30 *Pueblo de Dios*

C 33

Dissabte 27

09.20 *Signes dels Temps*: proposa una entrevista a fons amb el cardenal Mons. Ricard M. Carles, per fer un repàs a la seva tasca com a arquebisbe de Barcelona. I una valoració de les línies

pastorals davant el Tercer Mil·lenni que ja s'apropa.

En el programa també oferirem el costumari, espai de música, la cultura —amb l'orgue com a instrument litúrgic—, actualitat, agenda i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Diumenge 28

09.50 *Néixer de nou*: programa religiós protestant mensual.

00.45 *Signes dels Temps*: (repetició del programa emès dissabte).

Dissabte 4

09.20 *Signes dels Temps*: el programa estarà dedicat a «El malalt mental». La situació que creen les malalties mentals, en la persona, en el seu entorn familiar i de treball. La nostra societat crea malalts mentals? Una entrevista amb Jordi Font, director de la Fundació Vidal i Barraquer. També oferirem espais d'actualitat, agenda, el temps de Jaume Reixach i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

TV de Mataró (Canal 64)

Dv. 26/9. 20.30 *Creure avui*:

No hi ha programa fins a l'octubre.

Tarracovisió (Televisió de Tarragona)

Dijous 25

21.40 *Paraula i vida*: amb la intervenció de l'arquebisbe de Tarragona.

Divendres 26

13.40 *Paraula i vida*: (repetició del programa emès dijous).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus* (directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Barcelona

• **DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS.**— El 27 de setembre, a les 16.00, trobada de religioses i responsables de l'animació missionera de l'Arquebisbat de Barcelona al Col·legi Jesús-Maria (passeig Sant Gervasi). A les 18.15, celebració missional de la Paraula. Es presentarà el material escrit i audiovisual del Domund. Hi assistiran missioners que donaran a conèixer les seves experiències. La diada missional del Domund se celebrarà el 19 d'octubre amb el lema *Els missioners, màrtirs com Crist*. Per a més informació, Delegació Diocesana de Missions, c/ del Bisbe, 5 - Barcelona, tel. 93/ 270 10 14.

• **I CENTENARI DE LA MORT DE SANTA TERESINA 1897-1997.**— El 30 de setembre, Mons. Pere Tena farà la dedicació del temple. L'1 d'octubre, Mons. Ricard M. Carles presidirà l'Eucaristia del centenari. Parròquia de Santa Teresina, Via Augusta, 68 - 08006 Barcelona.

• **FESTA DE SANTA TERESINA.**— La Legió d'Ànimes Petites celebrarà la festa de la seva patrona l'1 d'octubre, a les 19.00, a la parròquia de l'Esperit Sant, Traversera de Gràcia, 401 - Barcelona, tel. 93/ 436 57 11. Serà una celebració

d'acció de gràcies per a la seva pròxima declaració com a doctora de l'Església.

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.**— Les religioses de la Immaculada Missioneres Claretianes organitzen uns exercicis per a religioses, de l'1 al 7 d'octubre, a la casa d'espiritualitat M. Antònia Paris. Dirigits pel P. Nicolàs Caballero. Per a més informació, tel. 93/ 203 72 12 i 203 74 04.

• **CONFERÈNCIA INAUGURAL DEL CURS DE REFLEXIÓ I DIÀLEG.**— El 2 d'octubre, a les 21.00, al casal de la parròquia de la Sagrada Família amb el títol *L'Església de cara al tercer mil·lenni*, a càrrec de l'historiador Josep M. Ainaud de Lasarte. Per a més informació, tel. 93/ 436 69 33.

• **CURS BÍBLIC 97-98.**— El 2 d'octubre s'inicia el curs bíblic organitzat per l'Associació de Amigos de M. Benedicta. Aquesta associació segueix el mètode pràctic i vivencial que durant anys va desenvolupar M. Benedicta Daiber. Queda convidat tothom que estigui disposat a deixar-se interpel·lar per la Paraula de Déu i preparar-se així cap el gran jubileu de l'any 2000. No es necessita inscripció ni matrícula. Hi ha diversos grups a diferents llocs, horaris i temes. Per a més informació, tel. 93/ 237 03 65.

PROJECTE UNIVERSITARI

PROGRAMA RESIDENCIAL PER A ESTUDIANTS A BARCELONA

On és possible:

L'estudi

**La convivència multicultural
L'apropament a qüestions de la vida quotidiana**

Ofereix:

**Habitació individual o doble
Biblioteca-sala d'estudi
Sala d'estar-sala de TV-sala de música
Cuina (no hi ha servei de menjador)
Menjador
Bugaderia**

Aquest núcli residencial, en el qual hi viuen 15 universitaris, està ubicat en un lloc proper als centres culturals més importants de la ciutat i bé comunicat amb totes les Universitats.

Per a més informació podeu trucar a la secretaria del
"Projecte Universitari"
Tel. 301 13 49

cl. Hospital, 36, 1r
08001 Barcelona
Tel./Fax 93.301 13 49

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules de vídeo recomanades

Per a joves

Noche de reyes (Gran Bretanya, 1996)

Director: Trevor Nunn. Intèrprets: Imogen Stubbs, Helena Bonham-Carter.

Adaptació de l'obra homònima de William Shakespeare. En la línia festiva de *Molt soroll per no res*, dissectiona la complexitat de l'amor humà i està perfectament interpretada. La pel·lícula també es destaca per la música de Shaun Davey i la fotografia de Clive Tickner. **Comèdia romàntica *****

Persuasió (Gran Bretanya, 1996)

Director: Roger Mitchell. Intèrprets: Amanda Root i Ciaran Hinds.

Nova adaptació d'una novel·la de Jane Austen. Feta amb un gran gust estètic, ressalta les virtuts humanes. Agradarà al públic amant d'aquests drames britànics del segle XIX. **Drama romàntic *****

La sombra del diablo (EUA, 1996)

Director: Alan J. Pakula. Intèrprets: Harrison Ford, Brad Pitt.

Intens drama sobre un jove terrorista de l'IRA, que marxa als Estats Units a buscar uns míssils i viu a casa d'un policia que desconeix la seva identitat. Pel·lícula brillant, excessivament freda però amb una certa profunditat psicològica, i amb dos grans actors que no decebran els amants al gènere. **Thriller policíac ****

The wonders (EUA, 1996)

Director: Tom Hanks. Intèrprets: Tom Everett Scott, Liv Tyler.

Es tracta del debut com a director de l'actor Tom Hanks. Conta la història d'un modest i exitós grup de *rock and roll* dels seixanta, i evoca aquesta època amb senzillesa i amabilitat. **Drama costumbrista ****

• En el període estiuenc, la secció TeleZapping recomanarà pel·lícules de vídeo en comptes dels films programats per les diferents televisions.

Valoració de les pel·lícules: *Aceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra

Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

Dissabte

06.00 *El profesor Poopsnagle*

08.00 *Sábado fiesta*

Inclou: El retorno de d'Artacan

Yogi y la búsqueda del tesoro

La banda de Mozart

Diumenge

06.00 *El profesor Poopsnagle*

08.00 *Domingo fiesta*

Inclou: El retorno de d'Artacan

Yogi y la búsqueda del tesoro

Casper

La 2

De dilluns a divendres

07.00 *Con mucha marcha*

Inclou: Sherlock Holmes

El show de Underdog

13.00 *Con mucha marcha*

Inclou: La llamada de los gnomos

Los osos del Bambú

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*

Dissabte i diumenge

07.30 *Club Megatrix*

Tele 5

De dilluns a divendres

07.35 *Mazinger*

08.35 *Robin Hood*

09.00 *Teknoman*

09.15 *Con ocho basta*

Dissabte i diumenge

De les 07.00 a les 11.00: Dibuxos animats

Inclou: Fórmula uno

Grandullón

Conan

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*

Inclou: La família esquiol

Leo, el rei de la selva

James Bond, Jr.

C33

De dilluns a divendres

07.30 *Club Super 3*

Inclou: Doraemon

Petits contes

17.30 *Club Super 3*

Inclou: Pingu

Els barrufets

• HORA SANTA MENSUAL.—

A la parròquia de la Bonanova, el 2 d'octubre, per a sacerdots, homes i joves; a les 21.15, trobada; a les 22.00, Hora Santa i a les 23.00, Eucaristia. El dia 3, per a religioses, dones i noies; a les 11.00, Hora Santa i a les 12.00, Eucaristia. A la parròquia de Sant Joan d'Àvila (rambla Prim, 252 - Barcelona), el dia 2, participació a la celebració de la parròquia de la Bonanova. Hi haurà un autocar a les 21.00 per tornar a les 23.30. El dia 3, a les 18.00, Hora Santa per a religioses, dones i noies, i a les 19.00, Eucaristia.

• PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA SALUT DE SABADELL.—

50è aniversari de la coronació. El 3 d'octubre, a les 22.00, recital de temes marians per la rapsode Núria Candela. Concert de sardanes dedicades a la Mare de Déu, interpretades per la Cobla Jovenívola. Presentarà l'acte l'Òmnium Cultural, a l'amfiteatre dels jardins de la Caixa de Sabadell. El dia 6, a les 20.00, inauguració de l'exposició mariana al local de la Unió Excursionista de Sabadell, fins al 26 d'octubre. Recull d'ermites de les comarques de Barcelona. Fotografies i làmines de gran format amb

cartografia de situació, llegat de Pere Soler Isard. Obertura de l'acte a càrrec de Josep Ibars, president de la UES. El dia 12, a les 9.00, rosari de romiatge al santuari. Sortida de la Torre de l'Aigua. Eucaristia d'acció de gràcies a les 10.30. El dia 13, a les 20.00, a la Caixa de Sabadell, presentació de la reedició del llibre publicat per Mn. Ernest Mateu amb motiu de la coronació de la Verge l'any 1947. Publicacions del centenari: llibre de Mn. Joan Busquets Prats i recull de càntics litúrgics i populars per a les festes. Exposició mariana *La Mare de Déu de la Salut a través dels goigs*, organitzada pels Amics dels Goigs de Sabadell, amb un recull de goigs antics de Sabadell i de la mateixa advocació estesa per Catalunya, fins al 26 d'octubre. *Maria a través dels seus santuaris de muntanya*, resum del llibre que va ofrenar la Coral de la UES al Sant Pare el 1980.

• 500 ANYS DE LA MARE DE DÉU DE L'AJUDA.— El 4 d'octubre, a les 20.00, els caputxins i el veïnat del barri de Sant Pere conviden tothom a la inauguració del 5è centenari amb una Eucaristia solemne, presidida pel bisbe auxiliar Dr. Daumal. Santuari de la Mare de

Déu de l'Ajuda, Framenors Caputxins, c/ Sant Pere més baix, 18, tel. 93/ 319 00 87.

• INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.— El 4 d'octubre s'inicien les classes corresponents al primer quadrimestre del I Curs de Formació Permanent per a la Vida Consagrada amb els següents temes: *El mèrit i l'espiritualitat de la gratuïtat* (J. L. Llaquet); *La direcció espiritual* (P. Montagut); *La comunitat com a escola d'espiritualitat* (J. Roig); *New Age i noves espiritualitats* (M. Valls). Informació a la secretaria de l'institut, de dilluns a dijous, de 19.00 a 21.00, c/ Diputació, 231, tel. 93/ 451 49 42.

• UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA DEL BAIX LLOBREGAT.— El 5 d'octubre, a les 17.45, se celebrarà l'Hora Santa a la parròquia del Sagrat Cor de Jesús (Cripta Gaudí) de la Colònia Güell. La predicació anirà a càrrec de Mn. Enric Aymerich i Costa.

Lleida

• IX PREMI INTERNACIONAL DE PREMSA, RÀDIO I TV «PICA D'ESTATS».— Aquest premi, convocat pel Patronat Intercomarcal de Turisme Terres de Lleida, de la Diputació de Lleida, va adreçat als professionals de la informació. La seva temàtica se centra en els aspectes turístics de les comarques de Lleida. Hi podran optar tots els articles, informacions i reportatges publicats en diaris o revistes de qualsevol país del món des de l'1 de novembre de 1996 i escrits en una de les llengües de l'Estat espanyol o estrangeres, de qualsevol país del món. Els treballs s'han de lliurar al president del Patronat Intercomarcal de Turisme Terres de Lleida, rambla Ferran, 18, 3r - 25007 Lleida, tel. 973/ 24 54 08.

Urgell

• CENTRE D'ESPIRITUALITAT DEL SANT CRIST DE BALAGUER.— Cursos organitzats per Novahumanitas durant el mes d'octubre. *Descobrir-me a mi mateix*: primera part, del 3 d'octubre, a les 20.00, fins al dia 5, a les 20.00. Segona part, del dia 10, a les 20.00, fins al dia 12, a les 20.00. *Aprinc a analitzar-me*: primera part, del dia 17, a les 20.00, fins al dia 19, a les 20.00. Segona part, del dia 24, a les 20.00, fins al dia 26, a les 20.00. Els dos cursos estan orientats per Maria de los Angeles de los Ríos. Per a més informació, tel. 973/ 44 53 35.

Tortosa

• PARRÒQUIA DEL ROSER.— El 7 d'octubre, a la parròquia del Roser, a les 19.30, Eucaristia en commemoració del 50è aniversari de l'erecció canònica de la parròquia.

VIC

• ERADICAR LA POBRESA PER CONSTRUIR UN SOL MÓN.—

Justícia i Pau i el Consell de Solidaritat de Manresa organitzen aquesta exposició amb la col·laboració de diferents entitats i les opinions, entre d'altres, de Pere Casaldàliga, Pilar Malla i Magda Oranich. L'1 d'octubre, a les 20.30, conferència-col·loqui *Tercer i Quart Món, reptes que planteja*, per Arcadi Oliveres. El 3 d'octubre, a les 20.30, conferència *Aquí també hi ha pobres*, per Àlex Masllorens. Durant la setmana es projectaran vídeos sobre la temàtica de pobresa i exclusió. Del 29 de setembre al 5 d'octubre, al Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Torre Lluvia), c/ Arquitecte Oms, 5 - Manresa.

• XVIII TROBADA INTERDIOCESANA D'EXERCITANTS SOLSONA-VIC.—

El 12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar, de les 10.00 a les 18.00, a la Cova de Sant Ignasi de Manresa. Tema: *Anunciar Jesucrist a l'alba del tercer mil·lenni*. Dirigirà els actes el P. Ignasi Riudor, s.j. Per a més informació, tels. 93/ 872 04 22 (Cova de Manresa); 973/ 48 00 45 (El Miracle, Solsona); 93/ 885 05 44 (Claretians, Vic).

Altres Bisbats

• XVII PREMI MUNDIAL FERNANDO RIELO DE POESIA MÍSTICA.—

El 15 d'octubre acaba el termini d'admissió per a aquest premi dotat en 800.000 pessetes i la publicació de l'obra. Poden optar al premi totes les obres escrites en castellà o traduïdes en aquest idioma que siguin inèdites, amb una extensió no inferior a 600 versos ni superior a 1.300. La temàtica del premi versarà sobre poesia mística, és a dir, aquella que expressa els valors espirituals de l'home en la profunda significació religiosa. Els originals es presentaran en un sol exemplar, mecanografiats a doble espai i perfectament llegible. Portaran a més el títol de l'obra, el nom de l'autor, adreça i telèfon. No es pot fer servir pseudònim. Informació i enviament de les obres: Fundación Fernando Rielo, c/ Jorge Juan, 102, 2n B - 28009 Madrid, tel. 91/ 575 40 91.

Asociación de Ayuda y Defensa de la Tercera Edad

PROPER INICI DELS CURSOS PER A L'OBTENCIÓ DEL TÍTOL DE PROVA DE MADURESA

FP-1

Auxiliar clínica	Auxiliar administratiu
Auxiliar jardí d'infància	Auxiliar forestal
Auxiliar psiquiatria	Auxiliar química

Graduat escolar
Cursos amb borsa de treball
Proves per obtenir el diploma de Dietètica i Nutrició, Geriatria i Gerontologia

Cursos reconeguts per l'IES (Institut d'Estudis Sanitaris) puntuables a l'ICS.
Tel. 448 02 92 i 474 27 48 (tardes).
Necessitem voluntariat per atendre persones de la 3a edat.

Tots els cursos es poden fer per correspondència.
Tindreu un 30% de descompte en qualsevol curs si porteu aquest anunci.

Des del carrer

«Respectar la natura ha de ser un estil de vida»

Carme Puche i Moré és vocal de la junta directiva de DEPANA (Lliga per la Defensa del Patrimoni Natural); una ONG que lluita per preservar el medi ambient a Catalunya.

—Serà difícil conscienciar el ciutadà per fer una recollida selectiva de les escombraries?

—Sí, perquè la recollida selectiva d'escombraries serà un hàbit que costarà d'adquirir als ciutadans que no estan acostumats a fer servir aquest sistema. Per molt que les organitzacions ecologistes i les institucions s'esforcin per fer el mecanisme de recollida més senzill, farà falta una sensibilització important de la societat per tirar-ho endavant.

—L'educació ambiental és clau per preservar el patrimoni natural?

—Evidentment, i des de DEPANA, l'educació ambiental és un dels objectius prioritaris. Ens manifestem i denunciem delictes ecològics, a més d'invertir temps i diners per reparar-los o evitar-los. Tot i això creiem que la preservació del patrimoni natural no s'ha

de basar en aquest enfrontament constant entre els que l'agredeixen i els que intentem paliar aquesta agressió. Respectar la natura ha de ser un estil de vida que ha de promoure tota la societat.

—Creu que la pressió social pot ser efectiva contra el projecte del quart cinturó?

—La finalitat teòrica del quart cinturó és «facilitar-nos la vida», només ens hem de qüestionar, a quin preu? Nosaltres serem els usuaris i nosaltres hem d'opinar si el volem o no. La pressió social és vital per aturar un projecte com aquest, que tindrà un impacte ambiental negatiu

a municipis situats entre Abrera i Sant Celoni, passant per Terrassa i Granollers.

—Què en pensa de la sentència del «cas Puigneró», que ha condemnat aquest empresari a 4 anys de presó per contaminar un afluent del riu Ter?

—Una sentència com aquesta és rebuda amb tristesa, perquè es podria evitar. Però com en qualsevol altre delictes, l'ecològic ha de ser penatitzat per la justícia exactament igual que la resta, tal com ho marca la llei.

—És positiva la reintroducció de l'ós al Pirineu?

—La recuperació de qualsevol espècie autòctona és important perquè tots els animals tenen un paper important en l'equilibri de la cadena tròfica que els homes no han de trencar arbitràriament, ja que es poden provocar plagues o superpoblació d'algunes espècies. Per la Generalitat de Catalunya, que políticament buscava aconseguir una bona imatge, ha estat negatiu perquè s'ha trobat desbordada per les crítiques dels pastors i els agricultors, perquè no ha sensibilitzat aquests col·lectius ni ha previst solucions per a possibles desperfectes. I, desgraciadament, els caçadors i els que defensen el creixement turístic irrespectuosos amb el medi ambient també han contribuït a crear la imatge que la gent de muntanya no vol óssos al Pirineu.

Marta Puyol

Impromptu

Oriol Camps

Després

Quan s'esvaeix el ressò dels esdeveniments que sacsegen la humanitat és quan arriba el moment de treure'n les conclusions. Mentre es desenvolupen els fets, tothom viu pendent, en una mena d'embriaguesa difícil d'explicar. Després, la vida segueix implacable i cal atendre amorosament el seu curs, per amarg que sigui el regust que ens han deixat els fets.

És, com deia Chesterton en una de les seves obres, que l'interès del matrimoni comença quan s'acaba la lluna de mel. O sigui, quan s'entra en la realitat de cada dia.

En pocs dies, el món s'ha commogut per dues morts: la de la princesa de Gal·les i la de la mare Teresa de Calcuta. En el primer cas l'entrada a la realitat és procurar posar a to les deficiències que s'han manifestat. El perfum dels milers i milers de rams de flors ja s'ha esvaït. Els problemes romanen i cal resoldre'ls.

En el cas de la mare Teresa, cal seguir el seu exemple, i fer que la seva obra arreu del món no es marceixi. Potser el màxim esforç serà descobrir el pòsit d'amor al próisme que rau al fons del nostre ésser, i saber-lo lliurar seguint el seu meravellós exemple.

I cal que no tot sigui admiració. Calen fets:

Ara mateix

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Nostre Senyor (10)

El meu salvador

Són gaires els cristians que se senten salvats per Nostre Senyor?

Molts, certament, saben que això forma part del llenguatge de la fe... Ho creuen o, més exactament, no han decidit deixar de creure-ho... Són menys els qui viuen la salvació cristiana com una realitat decisiva, que marca el sentit essencial de la seva vida... És tan humà viure abassegats per l'ansia de salvacions més palpables i immediates! Per exemple, la que donen els diners... o el benestar material... o l'èxit... En un pla més elevat, també la ciència, o la cultura... i àdhuc alguns sistemes morals i religiosos competeixen amb Jesús Salvador. «Galates insensats! —ja clamava Sant Pau. Qui us ha pogut fascinar, després que jo us havia posat davant els ulls la figura de Jesucrist clavat a la creu?» (Gàl. 3,1). L'error dels cristians de Galàcia que treia de polleguera l'apòstol consistia a atribuir la salvació a les obres de la llei jueva i no al fet d'haver acollit la predicació de la fe. Però les fascinacions que ens aparten dels ulls el Crist crucificat s'han anat succeint, diversificant i proliferant al llarg del temps i a tot arreu. Avui són infinites i compten, a més, amb suports mediàtics inimaginables fa vint segles.

Una pregunta bàsica és: de què salva Jesucrist?

No és que resulti difícil respondre-hi amb l'Evangeli a la mà. Salva de la insatisfacció profunda: «El qui begui de l'aigua que jo li donaré, mai més no tindrà set» (Jo. 4, 14). Salva de la fatiga existencial: «Veniu a mi els qui esteu cansats i afeïguts i jo us alleujaré.» Salva de la por: «No tingueu por dels qui maten el cos...» Salva de la corrupció: «Avui ha entrat la salvació en aquesta casa; perquè també aquest home —Zaqueu— és fill d'Abraham» (Lc. 19, 9). Salva de la incomunicació amb el altres: paràbola del bon samarità. (Lc. 10, 25-37). Salva de la incomunicació amb Déu: «Vosaltres pregueu així...» (Mt. 5, 8). Salva del neguit de les coses i del futur: «El vostre Pare celestial ja sap prou que en teniu necessitat» (Mt. 5, 32). Salva de la repressió i del bandeament: «Jo tampoc no et condemno» (Jo. 8, 11). Salva del pecat: «Fill, et són perdonats els pecats» (Mc. 2,5) Salva de la mort: «Qui creu en mi, encara que mori, viurà» (Jo. 11, 25). En aquests dos últims extrems, salvació del pecat i la mort, es resumeix tota l'acció salvadora de Nostre Senyor.

El problema rau en la valoració que mereix aquesta salvació, en l'interès que suscita... El Senyor relaciona la capacitat d'amor a Ell amb la importància del deute que ens ha perdonat: «Aquesta dona estima molt i és que eren molts els pecats que li han estat perdonats, però quan no hi ha tant a perdonar, no hi ha tant d'amor» (Lc. 7, 47 i ss.). Va dir-ho al fariseu Simó, un home que, probablement, no podia fer l'experiència de la dona perdonada, no pas per manca de pecat, sinó per la incapacitat que tenia de reconèixer-lo, de valorar-lo, demanar-ne perdó. El fred Simó exemplifica la impotència d'acollir joiosament la salvació i de viure-la com el gran esdeveniment de la nostra vida. Impotència d'amor, al capdavant, que paralitza la fe de molts cristians que creuen d'esma.

Ara bé, la salvació de Jesús ¿té, també, una dimensió temporal? Coincideix o divergeix dels projectes socials d'alliberament dels homes i dels pobles?